דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
עתון פועלי ארץ ישראל
מייסדו ועורכו הראשון ברל כצנלסון ז"ל
מאוחד עם לשרוב

יום שני, ט' בסיון תשמ"ו, 16.6.1986 • גליון 18835

היום 12 עמודים המחיר 73 אג' באילת 63 אג'

היום בדבר

- מלחמה בשתי חזיתות – חגי אשד
- בדרך למיעוט ציוני – דני רובינשטיין
- סערה בצי הסוחר – יוסף מיכלסקי
- בורסה וכלכלה (עמוד 4־5)
- עכשיו, על הדשא, כוכבים ולילות

מזג האויר

מעונן חלקית עד בהיר
הטמפרטורות החזויות: ירושלים: 15־26, רמת־הגולן: 14־28, נהריה: 20־27, צפת: 15־26, טבריה: 19־33, נצרת: 18־28, עפולה: 19־30, שומרון: 17־27, תל־אביב: 20־27, לוד: 18־28, יריחו: 21־34, עזה: 19־26, באר־שבע: 18־30, אילת: 24־37.

קיסר ידרוש היום מנסים שתוספת־היוקר תהיה 5.8% ברוטו ושלא יקוזזו ממנה מדרגות־המס

מאת סופרי „דבר"

מזכיל ההסתדרות ישראל קיסר יתבע היום משר־האוצר משה נסים, שתשלום תוספת־היוקר בשיעור של 5.8 אחוזים במשכורת יוני יהיה ברוטו ולא יקוזז בשל אי־עדכון מדרגות המס. בתגובתו על עליית מדד מאי בשיעור של 1.6 אחוזים אמר המזכ"ל, כי ההסתדרות עומדת על כך שלא יחולו שינויים במערכת המחירים ובפיקוח על המחירים.

אי־עדכון מדרגות המס יפחית את לשיעור של 4.2 אחוזים. עוד קובע קיסר, כי עדכון מדרגות המס נעשה כל אימת שמשתלמת תוספת־היוקר ויש להמשיך ולכבד נוהל זה. „על הממשלה לשמור על אמינותה ועל ההסדרים שנקבעו", אמר קיסר התובע מהממשלה למצוא דרך נאותה לפצות את המעסיקים על חלק מההוצאה שלהם בגין תשלום תוספת־היוקר, ואילו לגבי החלק האחר של ההוצאה נתבעים המעסיקים לשאת בספיגה.

אשר לעצם ההתייקרות בשיעור של 1.6 אחוזים, אשר כמחציתה נובעת מייקור המוצרים המסובסדים, הזהיר המזכ"ל את הממשלה שלא להמשיך ולפגוע ביציבות היחסית הקורות עתה במשק.

הממשלה הפצה המעסיקים ב־5.5 אחוזים

הממשלה החליטה אתמול למכן 5 אחוזים מחלקם של המעבידים בדמי הביטוח הלאומי, כלליש בהוצאתם לביטוח לאומי בגין שכר. ההערכה היא, כי פיצוי זה יקוזז כ־4 אחוזים מעלויות המעסיקים בשכר העבודה.

החלטה זו נועדה למנוע פגיעות ברווחיות היצוא מחד, אך באופן עקרוני תואמת את המדיניות הקובעת הורדת נטל המס על העבודה. שר־האוצר הדגיש את שאיפת הממשלה לצמצם את שעורי האינפלציה לרמה אירופאית וכי הדבר מחייב צמצום נוסף בפעולות הממשלה והימנעות מעליית בשכר העבודה.

קצב האינפלציה השנתי במדידה החל מינואר 1986 יהיה בשיעור של 17 אחוז שנתי ר־1.3 אחוז בממוצע חודשי.

במדידה רחבה אחרת, החל מתחילת התכנית הכלכלית, האינפלציה השנתית היא בשעור של 27 אחוז שנתי ר־2 אחוזים על בסיס ממוצע חודשי.

רבבות נקבצו בשבת ב„סנטראל פארק" שבניו־יורק להפגנת הזדהות עם מאבק השחורים בדרום־אפריקה, לציון יום השנה העשירי למהומות סווטו, שבהן נהרגו בשנת 1976 כ־600 בני אדם, ולהפעלת לחץ על הנשיא רייגן להסיר את התנגדותו לנקיטת סנקציות כלכליות כלפי ממשלת פרטוריה. (ראה ידיעות בעמ' 2). (צילום: א.פ.)

סקר מכון סמית – מיוחד ל„דבר"

עלייה נוספת בשביעות הרצון מהממשלה ובפופולאריות של שר־המסחר שבתוכה

פופולאריות הממשלה עלתה ... של שמעון פרס הגיעה לשיא חסר תקדים ... 24 אחוז לליכוד

[illegible]

על אף הקריאות להרגעת הרוחות נמשכת המתיחות חרדים־חילוניים

מאת סופרי „דבר"

על אף הקריאות מכל המפלגות להרגעת הרוחות ולשיום בין חרדים לחילוניים נמשכת המתיחות במקומות שונים. והמשטרה העבירה את בהגברה ואת פעולותיה בשיתוף עם מתנדבי המשמר האזרחי.

בנווה־שרת המסמוכה לרמת־החייל נצבעו והושחתו אור ליום אתמול מכוניות ודירות ברחוב כורזים. בכניסות לבתים צוירו בצבע שחור צלבי־קרס וכתובות נאצה נגד החילוניים: „חוליגנים", „נאצים", „אוכלי חזיר". כתובות אלה ואחרות וצלבי־קרס מילאו את הכניסות ברחוב כורזים 5־11. כמה מכוניות נצבעו בשחור, ובעליהם עמלו בבוקר בשטיפתן.

„עשרים ושש שנים גרתי ברוסיה", אמרה תושבת הרחוב, „ולא ראיתי מראות כאלה". תושבי הרחוב משערים, כי צלבי־הקרס צוירו בידי חרדים בתגובה על הפריצה ומעשי הבריונות שהיו בישיבת חידושי הרי"ם ברמת־החייל.

ראשי ישיבת חידושי הרי"ם קיימו אתמול בשעות הצהריים ישיבה רחופה בעקבות הפגיעה בבית־המדרש של הישיבה. אחד המבקרים במקום היה הרב מנחם פרוש. הוא אמר: „לא חלמתי שעיני יראו בארץ־ישראל דבר כזה. אני נזכר בפרעות 1929 כשנכנסו הערבים הברברים לישיבה בחברון. זה מחזה החוזר כאן בארץ". הרב אליהו ברדידא, ממנהלי הישיבה, אמר: „לא חשנו שנאה אל הישיבה מצד הציבור החילוני. ראינו דווקא אהבה אל הישיבה, ואינני יודע מה הסיבה להתפרעות הזאת".

חילול ספרי קודש בבית־הספר ביבנאל

ספרי קודש חוללו במוצאי־שבת בבית־הספר הממלכתי־דתי במושבה יבנאל. אלמונים פרצו לבית־הכנסת שבבית־הספר, קרעו לגזרים ספרי קודש ופיזרום במשעאות המכוכות.

במרכז המושבה צוירו צלבי־קרס וכתובות נאצה: „דתיים החוצה", „הרב פרנקל עלוקה".

רבה של המושבה, הרב סיני מאיר פרנקל, אמר כי „מאז התגברות המתושבים למגוריו של הרב שלמה גורן, ... חסידי ברסלב, במושבה, לא נרגעו הרוחות. הוא הוסיף, כי המתח אף גבר באחרונה, בעקבות דרישה להקצות ... של הציבור הדתי להקצות לו שעתיים ביום לשחייה בבריכה, שהוקמה סמוך לבית־הספר הממלכתי־דתי. הדרישה לבנות קיר שיסתיר את הבריכה מעיני התלמידים לא נענתה.

כתובות נאצה בעיריית פתח־תקוה

כתובות נאצה צוירו אתמול לפנות בוקר בצבע שחור על הקירות החיצוניים של בניין עיריית פתח־תקוה, וכן הושחתו מפות העיר התלויות על חזית בניין העירייה.

בכתובות נכתב: „רב חבורי – מות יומת", „רב חבורי לגיהנום".

עיריית פתח־תקוה הגישה תלונה

(המשך בעמ' 2)

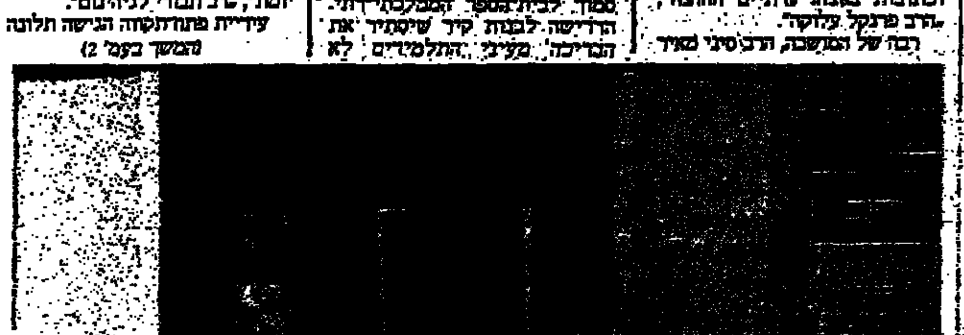

ארון־הקודש שנפרץ בבית־המדרש של ישיבת חידושי הרי"ם ברמת־החייל. ספרי התורה לא היו במקום, והפורצים השחיתו ספרי גמרא, חומשים וסידורי תפילה. (צילום: י.פ.פ.א.)

גרעין שכם מסתתר מפני צה"ל לרגלי הר גריזים

מאת אוריאל בן־עמי, כתב „דבר"

כ־20 חברי גרעין שכם של „גוש אמונים" מסתתרים מפני כוחות צה"ל לרגלות הר גריזים, ליד מתקן שאיבת המים של עיריית שכם. בין חברי הגרעין נמצאות גם נערות דתיות אחדות המתגוררות עמם באוהל צבאי.

בערב חג השבועות הודו ראש המועצה האזורית שומרון בני קצובר ומזכירות „גוש אמונים" ראלה וייס לחברי הגרעין להתיישב ליד מתקן השאיבה תמשבא למרגלות שכונת המסמורונים בהר גריזים. בתוך יער אורנים. תחילה ביקשו אנשי גרעין שכם להתיישב בבית הערבי ש„גוש אמונים" רכש עבורם בתוך העיר שכם, אולם החליטו לבסוף להתמקם באוהל צבאי גדול השייך לצה"ל בתוך החורשה הנסתרת מעיני זרים.

אתמול חיפשו כוחות צה"ל את חברי הגרעין אולם לא מצאו אותם. האוהל שבו מתגוררים בנוסף לשני אוהלי סיור צבאיים, נמצא כ־100 מטרים מדרום־מערב לקסבה של שכם. אולם אנשי גרעין שכם הגיעו למקום דרך יישוב סמוך כדי לא להתגלות. ממרגלות הר גריזים ניתן להגיע ברגל עד למרחק קילומטר אחד מהאוהל ומשם הגיעו אנשי גרעין שכם ברגל בדרך ראשית עד לחורשת האורנים שבה הם מסתתרים.

אנשי הגרעין הביאו למקום בידיהם מיטות שדה צבאיות ואוכל ומתגאים בשיחות ביניהם כי הצבא טרם הצליח לעלות על עקבותיהם. הם שואבים מים ממתקן השתיה המצוי במקום, ועורכים במקום מעין מחנה צבאי ללימוד ולתפילה.

כצעד חריג אישרה מזכירות „גוש־אמונים" לשלוש הנערות הרווקות לשהות במקום עם תלמידי הישיבה למרות האיסור החל על כך על־פי ההלכה.

עקב הירידה הדראסטית בשכר המינימום

ההסתדרות תובעת מהמעסיקים מו"מ מזורז על הסכמי השכר

מאת סופר „דבר", לענייני עבודה

הוועדה המרכזת של ההסתדרות הקדישה אתמול חלק ניכר מישיבתה השבועית לדיון בשכר המינימום.

על־פי נתונים שהוצגו על־ידי מנהלת המכון למחקר כלכלי־חברתי נידה שמאי חלה בתקופה האחרונה ירידה דראסטית בשיעור שכר המינימום, שעמד על 38 אחוז מהשכר הממוצע במשק בשנת 1982, ל־32.4 אחוז בחודשים האחרונים.

מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר יתבע היום משר־האוצר משה נסים וצמרת המשרד, בפגישה שתתקיים בירושלים להיכנס למשא־ומתן מזורז על הסכמי השכר החדשים.

מחר יום ג', ייפגש קיסר עם נשיא לישכת התיאום של הארגונים הכלכליים בדרישה דומה.

יו"ר האגף לאיגוד חיים הברפלד הביע אתמול תקווה, כי המשא־ומתן בשני המיגזרים ייפתח השבוע ולא יהיה צורך בנקיטת אמצעים ארגוניים על־מנת להביא את נציגי המעסיקים אל שולחן הדיונים. לדבריו, המעסיקים הפרטיים מנסים לדחות שוב ושוב את פתיחת המשא־ומתן בנימוקים מנימוקים שונים שאינם מקובלים על ההסתדרות.

ממצאי הצגה נתונים ממחקר של המוסד לביטוח לאומי מתקופה בשנת 83, לפיהם חלקם של העובדים בשכר נמוך בישובים המונים עד 20,000 תושבים הגיע ל־80 אחוז בהלקם בקרב העובדים בישובים גדולים. חלקם של הנשים בקרב המשתכרות מתחת לשכר הממוצע במשק הוא כפול מחלקם באוכלוסיית העובדים.

הוועדה המרכזת יפתה את כוחם של מזכירי מועצות פועלים והסתדרויות והאיגודים מקצועיים להגיש תביעות משפטיות נגד כל מקום עבודה בו מפירים את ההסכם בדבר הכנסת מינימום בעבודה. קיסר, שסיכם את הדיון, אמר שההסתדרות רואה בעידכון והעלאת שכר המינימום נושא מרכזי במדיניות המקצועיות לשנת 1986, אך לא בלעדי. עוד אמר קיסר, כי ההסתדרות תמשיך במאבקה למען חקיקת חוק שכר מינימום וגם תפעל בדרך של משא־ומתן.

אמוראי מתכוון לעזוב האוצר לאחר שברונו התמנה לנגיד

מאת יוסי בלום, כתב „דבר"

בכן שר האוצר עדי אמוראי מתכוון להתפטר מתפקידו לאחר שהממשלה מינתה אתמול את פרופ' מיכאל ברונו לנגיד בנק־ישראל.

אמוראי, שהיה מועמד בפלגת העבודה לתפקיד זה בשנתיים ... אתמול להתייחס במפורש לאפשרות שיעזוב את תפקידו באוצר, ואמר רק „ימים יגידו". אולם ל„דבר" נודע ממקורות במערכת, כי אמוראי הביע אכזבה עמוקה מכך שראש הממשלה שבעבר הבטיח לו לא עבד בהבטחתו למנותו לנגיד. ... ... להתפטר ... מכך כר האוצר לפני ההצבעה בממשלה.

בדיון שארך 35 ... אתמול הממשלה את הצעת שר האוצר משה נסים למנות את פרופ' מיכאל ברונו לנגיד בנק־ישראל. ... שר לא הסתייג מהמינוי. ... אחד מה ...

אחרי הישיבה האשים שר האנרגיה משה שחל את הליכוד בכך שבהתנגדותו מנע את מינויו של עדי אמוראי לתפקיד. שר האוצר משה נסים, שסיכם את מינויו של פרופ' ברונו בשיחת טלפון קצרה עם שמעון פרס לפני ישיבת הממשלה אמר בתגובה: „לא הייתי מציע את פרופ' ברונו לתפקיד לולא הייתי סבור כי יש לו את הכישורים הדרושים לכך. הוא בעל שיעור קומה בינלאומי".

נגיד בנק ישראל החדש פרופ' מיכאל ברונו. (צילום: יצחק הררי)

צה"ל עוקב בעירנות אחר תנועות הסורים

מאת טלי זליגר, הסופרת הצבאית של „דבר"

צה"ל עוקב בעירנות אחרי תנועות הצבא הסורי בבקעת הלבנון, לאחר שפלוגה של צבא סוריה נכנסה באחרונה לכפר משערה שמצפון לאיזור הבטחון, במטרה להפסיק לחימה בין החיזבאללה לאנשי מפלגת הקאומי הסורית.

כפי שהדברים נראים עתה, אין בכניסת הפלוגה הסורית הזאת עילה להעלאת המתיחות באיזור.

רבין מאשים הממשלה בזניחת צרכי הבטחון

מאת טלי זליגר, הסופרת הצבאית של „דבר"

שר־הבטחון יצחק רבין מאשים את הממשלה בכך שאינה נותנת גיבוי מספיק לצרכי הבטחוניים ואינה מעמידה את הבטחון, על־פי הצהרותיה, בראש סדר העדיפויות.

בהרצאה שנשא אתמול בערב באוניברסיטת תל־אביב לזכרו של רב־סרן עו"ד מוש חביב, שנפל במלחמת ששת־הימים ואשר נושאה היה „צה"ל: אתגרים מול מציאות", ציין שר־הבטחון, כי האתגר היום הוא להעמיק את תודעת חשיבות העניין הבטחוני על אף אווירה ציבורית לא נוחה וחשיפה של צה"ל שהיא כואבת ולא תמיד הוגנת.

„בעדיפויות הלאומיות של הנהגת המדינה, הבטחון לא תפס את המקום הראשון. הממשלה הזאת היא מהממשלות הנותנות את העדיפות הנמוכה יותר לבטחון שאני יכול לזכור", טען רבין והבהיר, כי השאלה כיום היא איך עושים בטחון שיענה על האיום ההולך ומתעצם תוך מיגבלות התקציב ובתחושת העדיפות הנמוכה המוקנית לעושי הבטחון.

כמנהגו באחרונה, עמד שר־הבטחון גם בהרצאה זו על האיום של פגיעה בעורף האוכלוסיה בישראל והצורך של צה"ל להתכונן למלחמה שבה חזית ועורף מעורבים ברזמנית בלה מה. „אני מאמין שאפשר למצוא תשובות ואנחנו נחפש המצא אותן", אמר.

חריש יגיש השבוע המלצה לאופן הטיפול בפרשת שב"כ

מאת מובנה צימוקי, סופרת „דבר" בירושלים

היועץ המשפטי לממשלה, השופט יוסף חריש, מתכוון להגיש לקראת סוף השבוע חוות־דעת ביחס לדרך הטיפול בפרשת השב"כ. נודע, כי חריש עוסק בגיבוש החומר והמסקנות לבדו, ואינו מתייעץ עם צוות משרדו, בניגוד לקודמו, פרופ' זמיר.

נקודת המוצא של חריש, כך נודע ל„דבר" היא, שנגרם נזק כבד לכוחות הבטחון בפרשה ובגילויה, ויש לאתר אותו במהירות האפשרית. לפיכך עשוי חריש להמליץ על ועדת חקירה חשאית, שבה יושם דגש על קביעת נהלים שיש להם משמעות לגבי העתיד. חריש יעדיף כנראה דגש זה על פני אלטרנטיבה של העמדה לדין של האחראים, דבר שחקירה משטרתית היתה עשויה לגרום.

שר האנרגיה משה שחל אמר אתמול בתוכנית „מסיבת עתונאים" ששודרה ב„קול ישראל" כי חייבת להיות החקירה שכן בלעדיה לא יהיה בטחון: „אנחנו מדברים על נורמות יסוד שעל פיהן אנחנו חיים". שחל הטעים כי אם מישהו יבוא ויציע „הצעות משונות" של צוות בודק, בדיקת משפטנים חיצוניים, או הצעה שאינה מעוגנת בחוק „אני לא אקבל את זה". עוד אמר שחל: „ברגעים מן הסוג הזה, אם יש התקפלות יש התפוררות בכל האורגאנים והתשתית שמדינה דמוקראטית חיה על פיהם".

הוא סבור שהחלטה שלא לחקור תגרום לכך ש„הארץ לא תשקוט".

נודע, כי שחל שיגר לפני ימים מספר חוות דעת משפטית לראש הממשלה שמעון פרס ובה הוא מוכיח כי על פי חוק אין מנוס אלא ועדת חקירה ממלכתית חשאית, או חקירה על ידי המשטרה, וכי להחלטות אחרות בין ביסוס חוקי.

בגין גייס המימון לסרט „שואה" של קלוד לנצמן

מאת יעל ארמני, סופרת „דבר" בירושלים

ראש הממשלה לשעבר מנחם בגין הורה להעביר ליוצר הסרט „שואה" קלוד לנצמן סכום כסף, שהסתכם בכ־850,000 דולאר, לשם הכנת הסרט.

ח"כ אליהו בן־אלישר, שהיה מנכ"ל משרד ראש הממשלה, אמר אתמול ל„דבר", כי בגין ראה בסרט אינטרס לעם ישראל ונתן הוראה למצוא מימון עבור הסרט. בשלב הראשון הועברו ללנצמן כחצי מיליון דולאר ובשלב מאוחר יותר נמצא מימון נוסף של כ־350,000 דולר. המימון הועבר ללנצמן באמצעות משרד־האוצר ומשרד־החוץ, שטיפלו בנושא.

ב־1977 נפגש לנצמן עם בגין בירושלים וסיפר לו על הכנתו של הסרט „שואה". בגין התרשם מאופן הצגת הדברים וביקש לסייע ללנצמן. מאז שניתן הכסף, עקב בגין בעניין רב אחר התקדמות העבודה ובן־אלישר ניסה לגייס תורמים נוספים עבור הסרט, אם כי מדינת ישראל לא מימנה אותו יותר.

גורמים שונים הביעו פליאה על כי לנצמן לא מצא לנכון לציין ברשימת התודות המופיעות בראשית הסרט גם את תרומתה של ממשלת ישראל, שהושגה בהתערבותו של בגין.

גילוי דעת

בזכות הסובלנות, בגנות האלימות

הסתדרות העובדים הכללית, שבה מאורגנים עובדים מכל החוגים והזרמים במדינה, ללא הבדל דת, מין וגזע, ללא הבחנה בין עדות ישראל, השקפה פוליטית ותפיסת עולם, חילוניים ודתיים – רואה בדאגה ובחומרה רבה את גילויי חוסר הסובלנות, האלימות והפרת החוק שבאו לידי ביטוי חריף במקומות ישוב שונים בארץ בידי קבוצת חרדים קיצוניים וגם בידי חילוניים חמומי מח.

המעשים הנמרדים הללו, שנעשו בידי קבוצות קיצוניות והמכוונים להכתיב לחברה הישראלית כולה נורמות של כפיה דתית מזה, או אנטי־דתית מזה, מביאים אותנו אל סף מלחמת תרבות הרת סכנות שעלולה לערער את חוסנו ואחדותו של העם.

ההסתדרות מגנה בכל לשון של גינוי ומתייחסת בשאט נפש למעשי ההצתה הנפשעים של בתי־כנסת וישיבות, שהם מעשים של טירוף; כשם שההסתדרות מגנה בכל החומרה את מעשי ההצתה, הריסוס והאלימות שנעשו בידי קיצוניים מקרב החוגים החרדיים.

ההסתדרות קוראת להרגעת הרוחות, לסובלנות וכיבוד הדדי בין כל חוגי האוכלוסיה בארץ. על כל אזרח אחראי ושקול לתרום למען חזרה לשפיות הדעת, למתינות ולקיום בצוותא של דתיים וחילוניים.

ההסתדרות תפעל ותעשה, באמצעות מערכותיה הארגוניות, החינוכיות וההסברתיות, לשמירת אחדות העם, שלטון החוק והתרבות החייב במדינה.

ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י
הוועד הפועל – הוועדה המרכזת

ת"א, ט' בסיון תשמ"ו – 16 ביוני 1986

סיפור ריגול ב„וואשינגטון פוסט":

סוכני ה„אף.בי.איי." וישראל נתקלו זה בזה בשגרירות ערבית בארה"ב

מאת סופר „דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל„דבר") – קבוצת סוכנים חשאיים של ה„אף.בי.איי." פרצה פעם לשגרירות ערבית בוואשינגטון כדי לשתול בה מכשירי ציתות, ונתקלה בקבוצה ישראלית, ששהתה שם למטרה דומה. סיפור זה הופיע אתמול ב„וואשינגטון פוסט" במאמר ארוך שעסק בריגול ישראלי בארה"ב.

„הם נתפסו בידינו, אלה לאלה", הוסיף פקיד אמריקאי בכיר באותו מאמר. לדברי המאמר, התחקתה ישראל ואף הצליחה לשים ידה על כל סוד אמריקאי הנוגע למדיניות החוץ שלה במזה"ת, אלא שקציני מודיעין פרשים זה מסק לה ברובו לא על־ידי סוכנים אלא על־ידי רשת בלתי רשמית של פקידים אמריקאים אוהדי ישראל המועסקים בפנטאגון, במשרד החוץ, במשרדי הקונגרס, במועצה לבטחון לאומי ואף בסוכנויות הביון.

בצטטו ראיונות עם למעלה מתריסר פקידי מודיעין אמריקאים קובע העתון: „זהו אחד הסיבכים הבולטים ביותר של מה שקרוי היחסים המיוחדים שהתפתחו בין ארה"ב לישראל. בארבעה העשורים שחלפו מאז זו מוסדה".

„הופתעתי כשנודע לי על פרשת פולארד", אמר ויליאם קוונאדס איש צוות המזה"ת לשעבר במועצה לבטחון לאומי תחת ממשל קארטר. „אבל לא מעצם העובדה, שהאמריקאים העבירו אינפורמציה לישראלים. זה קרה לא פעם". סוכן סי.איי.איי. לשעבר, אשר נפגש לא פעם עם קצין הקישור של המוסד אמר: שאין שום מדינה אחרת הקשורה באופן כל כך בוטה אלינו כישראל. הם עמלים ליצור קירבה וזה מה שיוצר את ההבדל".

ויליאם קיין אולנד, קצין לשעבר במודיעין האמריקאי, צוטט כמי שאמר, כי חיים הרצוג, נשיא ישראל, אשר שימש כנספח צבאי בשגרירות ישראל בוואשינגטון בשנות ה־50 המוקדמות, עזב את ארה"ב בחיפזון בשנת 1954 לאחר שמכרע מפי עובר הסוכים דיפרסמנס, שלאפ.בי.איי. נודע על כך שגייס קצין צבא ירדני. את האשמותיו אלה הוא השמיע לראשונה כבר בשנה שעברה. אלא שהרצוג הכחיש את הדבר. פקידים ישראליים אישרו, עם זאת, שדיפלומט ישראלי אחר אולץ לצאת את המדינה באותה עת עקב הפרשה. „אולגאנד החליף את שני האישים" הסביר פקיד ישראלי.

„וואשינגטון פוסט" ציטט פקידים אמריקאים אשר אמרו, כי אינם מוטרדים כלל בגין הריגול הישראלי בארה"ב, משום שהתרגלות המודיעיניים שהם מפיקים ממערכת היחסים המיוחדת עם ישראל גדולים. מהמסרונות, היתרונות הגדולים ביותר הם הגישה ... שיחסים אלה מאפשרים לאמריקאים לציוד סובייטי, שנתפס במהלך מלחמות ישראל עם שכנותיה הערביות, ותחלופת מידע בנושא הטירור. כמו כן אמרו הפקידים כי משך שנים ניזון הביון האמריקאי ממידע שקיבל מידי מהגרים יהודים מברה"מ.

„משך שנים רבות", נאמר להלן, „שלחה ארה"ב מיליוני דולארים לישראל בתמורה למבצעים שונים באפריקה, בהם אימון שירותים חשאיים של מדינות שונות, וכן בתמורה לזימונים שותרת ה„קונטרס", הלוחמת בממשלה הסנדיניסטית של ניקאראגואה".

יוסי גושו, עין הישראלים אמריקאים הזו ריצ'ארד קרובס, מסכם המאמר, „למרות השפעות מקיפות של מקרים כפרשת פולארד".

חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות

סקר מכון סמית

(סוף מעמ' 1)

לגבי אישים: רוב המרואיינים העדיפו לא להביע עמדה לגבי שרים המכהנים בתפקידים חדשים כמו משה נסים כשר האוצר ויצחק מודעי כשר המשפטים. השרים הבכירים של מפלגת העבודה המשיכו לקבל ציונים גבוהים יותר מעמיתיהם מהליכוד.

סקר מאי בוצע בקרב כ־1,100 אנשים המהווים מדגם מייצג של האוכלוסייה היהודית הבוגרת.

ממשלת האחדות הלאומית זכתה לתמיכה רבה בטיפולה בנושאים שונים. בתשובה לשאלה: „האם, לדעתך, מצליחה הממשלה או לא מצליחה בפעולות הבאות?" התקבלו התוצאות הבאות:

הממשלה מצליחה או מצליחה לרוב (התשובות באחוזים)

	סקר מאי 86	סקר מארס 86	סקר אוגוסט 85
בשטח הכלכלי	79	74	62
בשטח החברתי	38	29	31
בענייני בטחון	69	68	56
בענייני חוץ	67	61	48
דעתך הכללית על הממשלה	61	51	35

למרות השינויים באיוש תפקיד שר האוצר שיעור הנשאלים שחשבו שהממשלה מצליחה בטיפולה בתחום זה עלה ל־69 אחוז. ועלייה דומה היתה בטיפול בענייני חוץ. רק בענייני בטחון לא היתה עלייה משמעותית בהשוואה לסקר מארס. ייתכן שזה נובע מהמאורעות האחרונים בתחום זה. למרות זאת הערכת תפקוד הממשלה בנושא הבטחון בעיני הציבור נשארה גבוהה. בתחום החברתי למרות העלייה בהשוואה לסקר מארס בהערכת הציבור, רק 38 אחוז חשבו שהממשלה מצליחה בטיפולה בנושא זה – וזה עדיין רחוק מאוד מהערכות בנושאים האחרים.

הערכה חיובית משתקפת גם לגבי תפקוד שרים בכירים. במבחנה הבאה צוינו האחוזים מהנשאלים שחשבו שהאישים הבאים ממלאים את תפקידם טוב מאוד או טוב:

הערכת תפקוד חיובית

	סקר מאי 86	סקר מארס 86	סקר אוגוסט
שמעון פרס, ראש הממשלה	79	74	62
יצחק רבין, שר הבטחון	73	71	65
יצחק נבון, שר החינוך	61	–	55
יצחק שמיר, שר החוץ	59	51	48
דוד לוי, שר השיכון	43	37	48
אריאל שרון, שר התמ"ס	36	31	36

ראש הממשלה קיבל הערכה חיובית מ־79 אחוז מהמרואיינים, יצחק רבין־ 73 אחוז ויצחק נבון 61 אחוז.

כל שרי הליכוד זכו לעלייה בהערכת הציבור, כאשר ליצחק שמיר נזקפת העלייה הגדולה ביותר – 59 אחוזים. דוד לוי זכה לעלייה יפה למרות שהציון שלו עדיין נמוך מזה שקיבל בסקר אוגוסט 85, בעוד שאריאל שרון קיבל את אותו האחוז שקיבל באוגוסט – 36 אחוז שחשבו שהוא ממלא טוב את תפקידו.

השיפורים הכלליים הן בהערכת הממשלה והן בהערכת השרים הבכירים לא השפיעו על התמיכה במפלגה מסויימת או על גושי מפלגות. דפוסי התמיכה במפלגות נשארו קבועים לאורך למעלה משנה, כפי שמראה הטבלה הבאה:

מפלגה	סקר מאי 86	סקר מארס 86	סקר אוגוסט 85	תוצאות בכנסת 84
מפלגת העבודה (כולל „יחד")	40	42	39	39
הליכוד	24	23	22	36
מפלגות דתיות	10	9	8	10.5
התחיה	8.5	8	7	4
כך (כהנא)	3	3	9	1+
ר"צ	4	4	5	2.5
אומץ	1.5	1+	1-	1+
מפ"ם	1.5	1+	1	–
המרכז הליברלי	1	1-	–	–
אחרים	1+	1	1	3
לא החליטו	3	4	4	–

בהשוואה לסקר מארס מפלגת העבודה איבדה 2 אחוזים מהקולות כשרק חלק קטן מהם עבר למפלגות אחרות בגוש שלה. הליכוד, המפלגות הדתיות והתחיה לכולם נרשמה עלייה קלה בעוד שכהנא נשאר יציב בשלושה אחוז מהקולות. לגבי המרכז הליברלי היתה התחלה קשה, כאשר הגיע רק לאחוז אחד מהמדגם. השינוי המשמעותי מאז הבחירות האחרונות הוא הירידה הגדולה בתמיכה בליכוד, כאשר חלק קטן מהירידה הוא על חשבון מפלגת העבודה ועיקר הירידה הוא על חשבון העלייה בתמיכה בתחיה ובכהנא.

ככל שהזמן חולף התמיכה בהעברת ראשות הממשלה משמעון פרס ליצחק שמיר מתחזקת. בעוד שבסקר אוגוסט 85 – 47 אחוזים תמכו ברעיה זו, בסקר מארס עלה אחוז התומכים ל־54 ובסקר מאי ל־57 אחוז. בעוד שבתחום היחסים בין דתיים וחילוניים הסטאטוס־קוו התערער לאחרונה, בתחום הפוליטי השתררה אווירה של שביעות רצון „שהכל כרגיל".

או"ם ימסור רשימה של 40,000 פושעי מלחמה

ניו יורק (עסט"א). – שר־המשפטים יצחק מודעי גילה בניו־יורק, כי האו"ם הסכים להעביר לישראל רשימה של 40,000 איש החשודים כפושעי מלחמה נאצים, ולספק את התיקים של אלה מתוכה שישראל תדרוש.

מודעי, שדיווח על כך לכנס של ועידת נשיאי הארגונים היהודיים האמריקאים הגדולים, גם אמר, כי הוא חולק על דעתם של אותם יהודים הגורסים, שאין זה נאה לחשוף בפומבי ובקול רם את עברו הנאצי של קורט ואלדהיים. „אני גם לא מסכים עם אלה האומרים, כי אל לנו לעשות דבר העשוי להביך את האוסטרים, משום שוינה היא שער היציאה היחיד ליהודים העשויים לצאת באחד הימים מברה"מ. אין זה שער היציאה היחיד, אולם אפילו היה כזה, אין לנו הזכות לשתוק", אמר.

ח"כ רן כהן תובע ועדה לחקירת פשעי השר שרון

מאת כתב „דבר" בכנסת

ח"כ רן כהן מר"צ הגיש אתמול הצעה דחופה לסדר־היום של הכנסת בדבר הצורך בהקמת ועדת־חקירה ממלכתית לחקירת פשעי השר שרון במלחמת לבנון, בעקבות הגילויים החדשים בספרו של אריה נאור.

לדברי רן כהן, מהגילויים ברור לחלוטין כי כאשר הורה השר שרון לכוחות צה"ל „לזחול" לתוך העיר ביירות במוצאי אוגוסט 1982, פעל בניגוד להחלטות הממשלה. בפעולה זו נהרגו ללא צורך עשרות חיילים ורבים מתושבי ביירות.

נסים: שרים לא משתפים פעולה במכירת החברות

מאת שלמה קימר, כתב הכלכלי של „דבר"

שרים האחראים לחברות הממשלתיות המוצעות למכירה אינם משתפים פעולה עם צוות השרים העוסק בעניין רשות החברות הממשלתיות – על כך מסר אתמול שר־האוצר משה נסים לעתונאים.

השר נסים סיכם את ישיבת צוות השרים שהתקיימה אתמול, ובה השתתפו החברים הקבועים נסים, יעקבי, פת והורביץ, בנקבו במספר חברות שלגביהן נערכות בדיקות ותכניות מכירה. בין החברות שהוזכרו: מספנות ישראל, מנועי בית־שמש, „צים", חיפה כימיקלים, חברות נפטא ומגן, תה"ל, חברת ממ"ן „כבלי ציוד" חברות „פז" על חברות־הבנות שלה.

חיפושים נרחבים אחרי נער שנעלם משער־הגולן

מאת שמעון וייס, סופר „דבר" בצפון

כחות משטרה מתוגברים ומאות מתנדבים מחפשים מאז יום ד' אחר בני סאלה, בן 15, חניך עליית־הנוער מקיבוץ שער־הגולן, שיצא ביום ד' בשעה 9.00 בבוקר מהקיבוץ ומאז נעלמו עקבותיו.

ככל הידוע הגיע סאלה בטרמפים עד צומת בית־שאן, משם המשיך דרומה, ככל הנראה לכיוון אילת, אך עקבותיו נעלמו. עיקר חיפושי המשטרה מתמקדים באיזור הדרום ואולם ככל־הנראה לא הגיע סאלה לאילת שכן אצל דודו באילת לא נמצא.

[illegible] סאלה [illegible], כי לקח עמו [illegible] ארוכה מתוך למשק וכן בגדים, פנס וציוד טיולים אחר. סאלה הוא בן לאם תושבת תל־אביב. אביו נפטר לפני מספר [illegible]

אמש בפסטיבל

החמצת הזדמנות

מאת ישראל דליות

אנו זקוקים לחזונו המוסיקלי של בטהובן, לפי „מזמור להדוזה" של שילר, עם הבשורה לשלום ולאחוות המין האנושי („כל העמים, תקעו כף") אולי יותר מאי־פעם.

כ־162 שנה לאחר שחוברה, זוהי עדיין אחת היצירות התזמורתיות והווקאליות הקשות ביותר לביצוע. הסימפוניה התשיעית דורשת יכולת ובגרות מוסיקליות מושלמות. אין מקום לפשרות כשהמדובר בסימפוניות של בטהובן בכלל ובתשיעית בפרט. למרבה הצער, הפרשנות של גאארי ברתיני והנגינה של התזמורת הסימפונית ירושלים לא עמדו במבחן, בעיקר בשלושת הפרקים הראשונים. לא היתה השראה מעוררת התרגשות, לא התרוממות־רוח הגיגית ולא שירתיות טבעית. כלי הנשיפה מעץ „בבלעו" מדי פעם בחוסר התיאום והאיזון.

בפרק האחרון השתפר המצב הודות לסולנים המובחרים: הבאס הגרמני מנפרד שנק והטנור הגירי־ילנדי קית לואיס ואתם הזמרת שלנו, הסופראן גילה ירון והאלט מירה זקאי (שניצבו כחולק מהמקהלה).

ההישג הגדול של הערב (מעין גולת כותרת) היתה שירת המקהלות: הפילהרמונית ת"א (בהדרכת מיכאל שני), מקהלת הגליל המערבי (בהדרכת יוסי זייפרס), מקהלת האקדמיה בירושלים (בהדרכת אהרון חרל"פ) וחברי המקהלה הקאמרית של שטוטגארט. אולם בכללותו היה קונצרט סיום הפסטיבל – החמצת הזדמנות. מברתיני ציפינו לביצוע מושלם יותר של התשיעית.

היה זה הקונצרט האחרון בירושלים של ברתיני בתפקידו כמנהל מוסיקלי ומנצח ראשי של תזמורת ירושלים.

פרס במרכז מפלגת העבודה:

המסיתים, האלימים והמציתים אנשי השוליים בשני המחנות

מאת עליזה וולך, סופרת „דבר" לענייני מפלגות

ראש הממשלה שמעון פרס גזר אתמול גזירה שווה בין האלימות החרדית ובין האלימות החילונית והדגיש, כי גם בציניה של זו וגם בציניה של האחרת ייענשו. עם זאת קרא להידברות בין המחנה הדתי למחנה החילוני.

ח"כ עוזי ברעם, מזכ"ל מפלגת העבודה, היה פחות פשרני ממנו בסוגיית העימות חילוניים־דתיים והדגיש, כי המאבק היום הוא של „אולטרה חרדים" על השליטה ברחוב החרדי, שהיהדות הדתית אינה יוצאת חוצץ נגדה ומטרישה במבוכה.

שניהם דיברו בישיבה הראשונה של המרכז החדש של מפלגת העבודה, שהתכנס אתמול ב„אולם הקונגרסים" בבני התערוכה.

ראש הממשלה התפלמס עם יו"ר המשמרת הצעירה, שפתחה את הישיבה בקריאה לאי־כניעה לאלימות החרדית, ובביקורת על התגובה המגומגמת של הממשלה ושלטון החוק נוכח העבריינות החרדית. דבריו של פרס גם הופסקו בקריאות נרגנות מן האולם ואת מהלך דבריו הפריעה תהלוכת כרזות של חברי ארגון הסטודנטים במרכז.

פרס דיבר על „האנשים שבשוליים – המסיתים, הקיצוניים, האלימים והמציתים גם במחנה החרדי וגם במחנה החילוני. זה נורא ששורפים תחנות אוטובוס, אבל יותר חמור, ולא על אותה דרגה, הניסיון להצית בית־כנסת. נגד האנשים האלימים האלה נשתמש בכוח ולא נרשה להצית אש או להרביץ מכות או ליידות אבן", הבהיר.

עוד אמר, כי „אם בעניין האלימות השיטה היא להפסיק אותה בכוח החוק ומגיני החוק, בעניין חילוקי־הדעות עם המחנה הדתי הפתרון הוא בהידברות, בסטטוס־קוו ובאי־כפיה דתית ואנטי־דתית".

ח"כ ברעם גינה בשם מפלגת העבודה את שורפי בתי־הכנסת אך הדגיש, כי „יש לנו מאבק לא־סימטרי עם הלכידות בתוך היהדות החרדית, ואנחנו נהדק את המאבק הזה". מזכ"ל „העבודה" קרא למפד"ל להתייצב מול ה„אולטרה חרדים", המסוכנים גם להם וגם לאושיות המדינה.

על אף הקריאות

(סוף מעמ' 1)

למשטרה, ומשטרת פתח־תקווה פתחה בחקירה.

שלט רוסס בצבע שחור

בחיפה רוסס אתמול לפנות בוקר בצבע שחור שלט הכוונה של המכון לחקר כתבי הרמב"ם. מזכיר המכון הרב נסים להמנף דיווח על השחתת השלט למשטרה.

ראש המכון לחקר כתבי הרמב"ם, הרב יהודה אפף, אמר, כי להערכתו נעשה המעשה בידי אחרים מתושבי השכונה, שהתנגדו בעבר להקמת המכון בשכונת מגוריהם.

סיסמאות נאצה בבני־ברק

כתובות נאצה התגלו אתמול אחה"צ על קיר בניין מגורים ברח' רבי עקיבא 86 בבני־ברק. אלמונים כתבו בספריי שחור: „רן דרוס כל דוס" ו„המלחמה החלה".

דיירי הבניין הזעיקו את המשטרה כשגילו את הכתובות. נפתחה חקירה, אך איש טרם נעצר.

איומים על מאשה לובלסקי

(ע). – גידופים ואיומים טלפוניים, מפי ארבעה אלמונים שזיהו את עצמם „שומרי שבת קודש" הושמעו בשעות הלילה המאוחרות של מוצאי שבת באוזני מנכ"ל „נעמ"ת" מאשה לובלסקי.

האלמונים אמרו ללובלסקי, כי בשל צעדת „נעמ"ת" שהתקיימה בשבת תבואנה פעולות תגמול. „כפי שידענו לטפל בחילולי שבת קודמים, נדע לטפל גם בחילול שבת זה", אמרו הדוברים.

מאשה לובלסקי צעדה בשבת עם עוד 6,000 נשים עירניות הדורשות במחאה על עיכוב חקיקת החוק נגד גזענות בכנסת.

יוסרו 150 שלטי בגדיים

150 שלטי פרסומת של בגדיים מתוצרת מפעלי „דיוזה" ו„גוטקס" יוסרו היום ברחובי הארץ. השלטים המתנוססים על תחנות אוטובוסים, הותקנו ע"י חברת הפרסום „אפי".

מנכ"ל חברת הפרסום נענה לבקשת החברות המייצרות את בגדי־הים להוריד את השלטים שבועיים לפני המועד שנקבע מראש.

המשטרה מגבירה פעילותה

סגל הפיקוד הבכיר של משטרת ישראל דן אתמול בישיבתו השבועית בהחרפת תופעות האלימות בין דתיים לחילוניים.

מפכ"ל המשטרה, רב־ניצב דוד קראוס הורה על תגבור הפעילות המשטרתית במגמה לבלום את תופעות האלימות. על פי הנחיית המפכ"ל יוגברו הסיורים הסמויים והגלויים של המשטרה ויוצבו מארבים במקומות רגישים.

הרצוג ונבון קוראים לסובלנות

נשיא המדינה חיים הרצוג ושר החינוך והתרבות יצחק נבון יצאו אתמול בקריאה למוסדות החינוך להגביר את החינוך לסובלנות בכלל ובין דתיים ולא־דתיים בפרט.

הדברים נאמרו בטקס חלוקת פרסי חינוך מטעם משרד החינוך והתרבות ל־11 מוסדות חינוך ולמחנכים מצטיינים שנערך במשכן הנשיא בירושלים.

הרב שך מגנה השחתת התחנות

הרב אליעזר מנחם שך, ראש ישיבת פוניבז' בבני־ברק ומנהיג היהדות החרדית הליטאית, קרא לראשי הישיבות להרחיק מכותלי בית־המדרש כל תלמיד ישיבה שיהיה מעורב בפעולות השחתת תחנות אוטובוסים בגלל פרסומי תמונות התועבה.

רוגז רב שורר אצל מקורביו של הרב שך בגלל העוול שגרמו לו כלי התקשורת. כאשר פירשו את גילוי־הדעת שלו על תמונות התועבה בצורה לא נכונה, כאילו התיר לחבל בתחנות האוטובוסים. האמת היא, שהרב שך גינה כל שימוש באלימות, הגם שהוא מתנגד כמובן לכרזות הפרסומת הפרוצות.

התק"ם מגנה האלימות

מזכירות התק"ם שהתכנסה אתמול יצאה בהודעת גינוי חריפה נגד המתנכלים במוסדות דת יהודיים, כמו גם נגד השתוללותם של החוגים החרדיים, והיא תובעת מן המשטרה לגלות את האשמים משני המחנות, „המסכנים את שלמות העם", ולהעמידם לדין.

ההסתדרות: גזירת הסובלנות

הוועדה המרכזת של ההסתדרות קיבלה אתמול פה אחד נוסח של גילוי־דעת, הקורא לכל חלקי האוכלוסייה במדינת ישראל לנהוג בסובלנות ובכבוד הדדי ולגנות את האלימות ומעשי ההצתה, של חרדים ושל חילוניים, שאירעו באחרונה בעקבות החרפת היחסים בין קבוצות של יהודים חרדים קיצוניים וחילוניים קיצוניים.

המזכ"ל ישראל קיסר דיבר נגד ההידרדרות ביחסים בין חלקי האוכלוסייה, שהגיעה עד כדי „לקיחת החוק בידיים".

הנושא הועלה לסדר־היום על־ידי יעקב ישי. גילוי הדעת נוסח על־ידי ועדה בהרכב: נחום פסה, דניאל רוזוליו, יצחק־ולבר, הרב זכריה זמר ויעקב ישי.

מנהלי בתי"ס דתיים סירבו לאפשר לימודים משותפים

מאת יעל מישאלי, סופרת „דבר" לענייני חינוך

שר החינוך יצחק נבון פנה באחרונה למנהלי בתי־ספר ממלכתיים דתיים לאפשר לימודים משותפים של תלמידיהם עם תלמידים חילוניים במקצועות מדעיים וטכניים. הפנייה נערכה על רקע מחסור במורים אלה ועל רקע הניסיון לאפשר מגע בין חילוניים ודתיים במערכת החינוך.

המנהלים הדתיים דחו את הצעת השר בטענה, כי גם מורה למקצועות דתיים הוא מחנך והם סוברים שבבתי־ספרם יכולים לשמש רק מורים דתיים. השר נבון סיפר על כשלון ניסיון זה אתמול, במהלך טקס הענקת תואר עמית כבוד לראש־הממשלה שמעון פרס על־ידי הסתדרות המורים.

אתמול הוגש לנבון מסמך שחובר על־ידי האגף לתרבות תורנית המסביר, כי הרקע להקצנה בין דתיים וחילוניים נעוץ, בין השאר, בהיעדר מקומות מפגש ודיון משותף במערכת החינוך בין דתיים וחילוניים.

בתגובה על המסמך אמר אתמול רפאל מרזוקה, מהבולטים בין חברי מועצת החינוך הדתי, כי מפגש בין תלמידים חילוניים ודתיים יתכן רק תוך הצבת סייגים ברורים. „צריך להפריד בין בנים לבנות, להפגיש רק תלמידים שהגיעו לגיל בו דעותיהם כבר מגובשות ומבלי שייערך בילוי משותף". מרזוקה מסר, כי רוב חברי המועצה לחינוך דתי תומכים בגישה זו.

במסגרת ההחלטות לעידוד היצוא

דמי הרציף המוטלים בנמלים יופחתו מ 2% לאחוז אחד

מאת שלמה קימר, סופר הכלכלי של „דבר"

דמי הרציף המוטלים בנמלים יופחתו בנראה משיעור של 2 אחוזים לשיעור של אחוז אחד בלבד – על כך מסר שר־האוצר משה נסים בסקירתו אל החלטות הממשלה בעניין עידוד היצוא.

ועדה בראשות משה נוידורפר, מי שהיה הממונה על הכנסות המדינה באוצר, בוחנת בימים אלה את הנושא ועומדת לסיים את עבודתה.

במרכז הצעדים הפחתת נטל המיסים על העבודה. באמצעות צמצום נטל דמי הביטוח הלאומי על מעסיקים ב־5. אחוזים צעד זה אינגו צעד סופי או „עמוק", כדברי השר, ואינגו קבוע בחוק הפחתת דמי הביטוח למעבידים אלא מצריך מימון כשליש מדמי הביטוח על חשבון האוצר ובאופן חד־פעמי בשלב זה.

בנוסף לכך תוגדל קרן השיווק ליצוא, יינתנו מענקי שיווק כלליים וענפיים, יוגדלו סכומי החזר המימון ליצוא, יאושרו הנפקות מיוחדות למחקר ופיתוח, יינתן השתתפות בפרמיית ביטוח סיכוני סחר חוץ שנעשה בחו"ל, תוקם קרן סיוע מיוחד ודוגמת קבוצות מצוקה לענף האלקטרוניקה והמתכת, כאשר כסיוע יינתן דולאר תמורת דולאר צמצום בשכר העובדים של מפעל המבקר סיוע, ותבוטל התוכנית לצמצום ביטוח השער מ־11 ל־10 אחוזים.

השר נסים מסר כבעבר שהחזרות אלו מחייבות בתקציב קיצוץ בהיקף של 108 מיליון דולאר וכי „השנה עוד גדולה" וקיצוץ כזה ייעשה אם כך יידרש במהלך התפתחות התקציב.

השר גד יעקובי התריע מפני העצירה במצב הכלכלי ברבע האחרון של השנה, בעיקר בתחום מאזן התשלומים, ואת כתוצאה מהקפאון ביצוא, הגידול ביבוא והקפאת הסיוע האמריקאי. שר הכלכלה קרא לרפורמה במס־הכנסה ובביטוח הלאומי והגדיר את ההחלטות בעניין־עידוד היצוא „צעד ראשון".

מנכ"ל התעשייה האווירית לארה"ב

מאת אריה אורה, סופר „דבר"

מנכ"ל התעשייה האווירית משה קרת יצא אתר ליום א' לארה"ב בענייני החברה.

קרת ייעדר מהארץ תשעה ימים. לא נודעו פרטים על מטרת נסיעתו.

אין הסכמה על המנכ"ל בבנק „המזרחי"

מאת סופר הכלכלי של „דבר"

מועצת המנהלים של בנק המזרחי נכשלה אתמול פעם נוספת בניסיון למצוא מנכ"ל חדש לבנק. חברי מועצת המנהלים נחצים בתמיכתם בין שני מועמדים עיקריים: יצחק יגר וישראל ראון.

בתום ישיבה נוספת של מועצת המנהלים של בנק המזרחי שהתכנסה אתמול החליטו להקים ועדת משנה של הדירקטוריון לשם קביעת מועמד מוסכם לתפקיד המנכ"ל. בוועדה יהיו חברים יו"ר מועצת־המנהלים של הבנק חיים גרינבי, עו"ד אליהו מרון, והמנכ"ל הפורש אהרון מאיר.

הוועדה התבקשה להביא למועצת המנהלים מועמד מוסכם תוך שבועיים עד 21 יום. אהרון מאיר ימשיך בתפקידו כמנכ"ל הבנק עד למציאת מנכ"ל חדש.

הממשלה התחמקה מהחלטה על מדיניותה לדרום־אפריקה והניחה זאת למשרד החוץ

מאת יוסי מלמן, סופרו המדיני של „דבר"

הבישוף האנגליקני דזמונד טוטו, ממנהיגי הרוב השחור בדרום־אפריקה, דחה באחרונה הצעה לבקר בישראל. ההצעה נמסרה לו בעת ביקורו בארה"ב על־ידי דיפלומטים של ישראל.

במסגרת מדיניותה החדשה של ישראל לנסות ולמצוא ערוצי תקשורת עם הרוב השחור, הוליטה באחרונה ישראל להגדיל את מספר הסטודנטים השחורים הלומדים בארץ ולהדק את הקשרים עם האיגודים המקצועיים שבשליטת השחורים. מדיניות זו גורמת לזעם רב מצד ממשלת פרטוריה, שהביעה בבמה הדמוקרטית את מחאתה על־כך. שגרירות ישראל בפרטוריה תהיה סגורה היום כאות מחאה יחד עם שאר השגרירויות של מדינות המערב, על־כך שממשלת דרום־אפריקה הטילה משטר חירום ומסרבת לאפשר לרוב השחור לקיים עצרות זיכרון לרגל מלאות 10 שנים להפגנות ולהרג האזרחים בעיר סווטו. הנהלת משרד החוץ קיבלה את ההחלטה הזאת אמש.

בעד מחאה נגד עיצומים

עם זאת ציין דובר המשרד, כי ישראל אינה מצדדת בהטלת סנקציות כלשהן על דרום־אפריקה. הממשלה, שנדרשה לנושא זה, סירבה להתייחס אליו והתירה את ההחלטה בידי משרד החוץ. שר הכלכלה והתכנון גד יעקובי העלה את שאלת יחסה של ישראל לדרום־אפריקה בישיבתה השבועית של הממשלה אתמול. הוא הגיש בעניין זה שאילתה שבה הוא אומר, כי „ישראל כמדינת היהודים אינה יכולה לבלום פיה ולהשלים בשתיקה עם תופעות בלתי־אנושיות".

השר בלי תיק משה ארנס הביע במהלך הישיבה דעה נחרצת נגד הטלת עיצומים על דרום־אפריקה.

שר הקליטה יעקב צור מסר בממשלה סקירה קצרה על היערכות משרדו לקראת האפשרות שמספר היהודים שיעלו לישראל מדרום־אפריקה יגבר בעקבות המאורעות האחרונים במדינה. הוא הדגיש, כי בשנת 1986 צפוים גידול של 100 אחוז במספר העולים מדרום־אפריקה, שיוכפל מ־300 ל־600, אך לדבריו עדיין מדובר במספר קטן ביותר של עולים. רוב היהודים העוזבים את דרום־אפריקה מבכרים להגר לקנדה, אוסטרליה, בריטניה וארה"ב.

שר החוץ יצחק שמיר אמר אמש, כי ישראל מתנגדת בתוקף למשטר האפרטהייד ותעשה כל מאמץ לשכנע את ממשלת פרטוריה לשנות מדיניותה זו. הוא אמר את הדברים בנמל התעופה בן־גוריון, בטקס קבלת־הפנים לשר החוץ של ליבריה, ברנרד בלאמו.

השר האורח אמר בדברי תשובתו, כי הוא מקווה שישראל תשפיע על דרום־אפריקה למתן את עמדתה, אך הדגיש כי עיצומים וחרמים כלכליים עלולים לפגוע גם במדינות אחרות ביבשת אפריקה.

דובר משרד־החוץ בירושלים הביע דאגה מן המצב בדרום־אפריקה ואמר, כי ישראל רואה בתמורה את המלת מצב החירום. לדבריו ישראל משוכנעת שהחרפת המצב מסוכנת לכל האוכלוסייה במדינה.

סופר „דבר" בכנסת מוסר:

ח"כ יאיר צבן (מפ"ם) מתח ביקורת חריפה על הממשלה, שבישיבתה אתמול לא יצאה בגילוי־דעת תקיף בגנות מעשי הדיכוי בדרום־אפריקה והסתפקה ב„הודעה חיוורת" של דובר משרד החוץ.

ח"כ צבן תובע גם לקיים דיון דחוף בכנסת בהתבטאויות האחרונות בדרום־אפריקה ואומר, כי זוהי תופעה בלתי־נסבלת שקולה של כנסת ישראל לא נשמע בין המגנים את משטר החירום האכזרי בדרום־אפריקה.

תנועת מע"ה (מטה־על נגד הגזענות) קראה אתמול לממשלת ישראל להחזיר מיד את שגרירה בדרום־אפריקה לארץ ולנתק כל יחסים עם ממשלתה הגזענית של פרטוריה.

ההסתדרות מוחה על מאסר מנהיגי פועלים שחורים

הוועדה המרכזת של ההסתדרות חזרה והזהירה אתמול בישיבתה השבועית, שעמדת ההסתדרות בישראל בגנות משטר האפרטהייד והגזענות בדרום־אפריקה ושלילת זכויות האזרח מעשרות מליוני תושבים שחורים וצבעוניים בארץ זו – היא עמדה נחרצת ובלתי־מתפשרת.

מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר הודיע, כי ההסתדרות מחרשת עתה וביתר שאת את ביטוי סלידתה מהאפרטהייד ואת מאבקה הציבורי במשטר הגזעני.

כן שיגר קיסר מברק מחאה לנשיא דרום־אפריקה פיטר בותה על מאסרם של 14 מנהיגי איגודים מקצועיים בלתי־תלויים. במברקו תובע קיסר מנשיא דרום־אפריקה לנהוג בצדק כלפי הנאסרים ולשחררם מיד מכלאם.

19 נהרגו מאז הכרזתו של משטר החירום בדרום־אפריקה

יוהנסבורג, (עי"ד, א.פ. וע"צ). – שבעה שחורים מתו במהלך 24 השעות האחרונות במהומות בדרום־אפריקה – נאמר בהודעה שפורסמה אתמול על־ידי משרד ההסברה הדרום־אפריקאי.

לפי נתונים אלה מגיע מספר ההרוגים במהומות מאז הכרזת מצב החירום ביום ה' ל־19.

שלוש נשים שתיים לבנות ואחת הודית, נהרגו, ולפחות 69 אנשים נפצעו שלשום, כאשר התפוצצה מכונית תופת בעיר דרבן. ההתפוצצות גם גרמה נזק לשני בתי־מלון מלאים עד אפס מקום לחוף האוקינוס ההודי, בקטע הידוע בשם „גולדן מייל".

מנהל מחלקת ההסברה של ממשלת דרום־אפריקה פירסם הודעה שבה נאמר שהחבלה היא מעשה טירור מהסוג הגרוע ביותר, „מעשה נואש של מוגי לב".

הקונגרס הלאומי האפריקאי, שהוצא אל מחוץ לחוק, סירב אתמול להגיב לשאלות עיתונאים על ההתפוצצות, כאשר אלה התקשרו עם נציגו במשרד שלו בזמביה.

הקונגרס יאשר סנקציות

מושינגטון נמסר, כי הצעדים שננקטו לאחרונה על־ידי ממשלת דרום־אפריקה יצרו אווירה בקונגרס, שתעודד הטלת סנקציות חדשות, ואפילו הנשיא רייגן לא יצליח למנוע התפתחות זו.

בית הנבחרים האמריקאי, שרוב חבריו דמוקרטים, עומד לקבל במהלך שבוע זה ברוב קולות מכריע את החוק נגד האפרטהייד, שלפיו יאסרו השקעות חדשות של ארה"ב בדרום־אפריקה, תיאסר נחיתת מטוסי חברת התעופה הדרום־אפריקאית בשטח ארה"ב וינקטו צעדים נוספים, כגון איסור מתן מילוות על־ידי בנקים ומניעת יבוא פחם, פלדה ואורניום מדרום אפריקה.

החוק המוצע קובע, גם כי כעבור שנה יינקטו פעולות ענישה נוספות. אם עד אז לא תשחרר ממשלת פרטוריה את המנהיג השחור נלסון מנדלה, כדי לפתח בשיחות עמו ועם מנהיגי שחורים אחרים.

עיסקת טיעון בין התביעה למשה שטרן

(ע). – משה שטרן, לשעבר מנהל סניף בנק צפון אמריקה, הגיע לעיסקת טיעון עם התביעה במשפט המתנהל נגדו בבית־המשפט המחוזי בירושלים.

בראשית הדיון המשפטי הודיע בא־כוח המדינה, עו"ד שמעון רולן, כי הושגה עסקת טיעון עם משה שטרן וביקש מהשופטים להפריד את משפטו ממשפט הדסה מנסה, מנכ"ל הבנק. שופטי בית המשפט המחוזי נענו לבקשה. פרטי העסקה יימסרו לבית המשפט במועד מאוחר יותר. נמסר, כי לאחר שהופרדו שני המשפטים יוכל משה שטרן לשמש עד־תביעה במשפט של מנסה, לאחר שייגזר דינו.

המשך המשפט היום.

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה „מורדות הכרמל"
רח' שער פלמר 1, חיפה
טל: 668188, 664 690

הודעה

(לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965)

ניתנת בזה הודעה כי לוועדה המקומית לתכנון ולבניה מורדות הכרמל הוגשה על ידי שחר שמעון ואחר בקשה להקלה / בגוש 10546 חלקה 66 בגבעת ריילף בקהילת שם ומספר התכנית החלה על המקרקעין נשוא הבקשה: ג / 945

מהות ההקלה, תוספת לבית מגורים בסטיה של 6% מאחוזי הבניה המותרים.

ניתן לעיין בבקשה ללא כל תשלום במשרדי הוועדה בשעות העבודה הרגילות. המעוניין להגיש התנגדות יגישנה לוועדה במכתב מנומק תוך 14 ימים מיום פרסום הודעה זו.

שלמה עוברה
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה „מורדות הכרמל".

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי ראשון לציון
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה, באישור שר הפנים שינוי תכנית מתאר מקומית הנקרא „שינוי תכנית מתאר מקומית מס' רצ/1/13/12".

האלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 4241 חלקות: 89, 87, 88, 64־56, 32־28, רחובות: פומפרובסקי, ירושלים, יאיר.

עיקרי הוראות שינוי התכנית: חלוקה עפ"י סימן ז' לחוק, הרחבת דרכים, קביעת שבילים ושטח ציבורי פתוח.

ההודעה על הפקדת שינוי התכנית יחד עם התשריט המצורף אליו, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3250 התשמ"ה עמ' 2971 ובעתון בוקר דבר מתאריך: 10.10.85 ועתון ערב מעריב מתאריך: 10.10.85 בשפה העברית ובעתון בוקר נוסף הארץ מתאריך: 10.10.85 בשפה העברית.

שינוי התכנית האמור בצורה שבה אישרה הועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

ד. שיש
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז המרכז 6.6.1986

יחד עם המשפחה
אנו אבלים על מותה של חברתנו
פאולינה בוינקנקי ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
סניף חולון א'
ההנהלה והעובדים

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי ראשון לציון
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה ראשון לציון הופקד שינוי תכנית הנקרא „שינוי תכנית מתאר מקומית מס' רצ/51/3" ביחד עם התשריט המצורף אליו.

עיקרי הוראות השינוי: הגדלת זכויות בניה והרחבת דרך.

האלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 6287 חלקות 32, 33, רחוב השומר.

כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק האמור, רשאי, תוך חדשיים מיום פירסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

ד. שיש
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז
6.6.1986

הננו משתתפים בצערו של העתונאי חיים ביאור
על מות אביו
צבי ביאור ז"ל
ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י
הועד הפועל
לשכת דובר ההסתדרות

למשפחת גולוס
הננו להביע לכם את השתתפותנו העמוקה
בהילקח מכם הבעל והאב
גולוס אהרון
הנהלת „נשר"
העובדים
ועד גימלאי „נשר"

במלאת שלושים לפטירת יקירנו
השופט צבי בר־ניב ז"ל
נקיים אזכרה וגילוי מצבה
ביום רביעי, י"א בסיון תשמ"ו (18.6.86) בהר המנוחות גבעת שאול, ירושלים. נפגשים ברחבה בשעה 5.00 אחה"צ.
תודתנו לכל מנחמינו בכתב ובע"פ.
המשפחה

מינהל מקרקעי ישראל

מינהל מקרקעי ישראל מחוז הדרום | עיריית באר־שבע | עמי"ם, חברה לפיתוח עירוני בע"מ

„בנה ביתך" – בשכ' נוה נוי בבאר־שבע
יתרת מגרשים

הקצאת המגרשים לציבור תחל ביום שלישי 17.6.86 בשעה 11.00
ולא כפי שפורסם בטעות

דבר DAVAR
מאוחד עם למרחב

העורכת: חנה זמר
משנה לעורך: דוד פדהצור
מנהל כללי: אהרן קראוס

המו"ל – „דבר" בע"מ
מדפיס בדפוס „דבר" בע"מ
המערכת והמנהלה: תל־אביב, רח' שינקין 45, ת.ד. 199, מ. 65233
טלפון 286141 (6 קוים)
מחלקת המודעות: טלפונים ישירים: 298032, 281860
סניפים: ת"א, בית „דבר" רח' שינקין 45 טלפון 286141, מיקוד 65233
ירושלים, המערכת: רח' המלך ג'ורג' 16 בית מאזה קומה ג' טל. 222451, 222353, 241306/7
המינהלה: רח' הלל 16, טל. 231251
חיפה, רח' הנביאים 27 טלפונים 3־2־642111, מ. 33104

דבר היום

אור אדום

ייאמר מיד: אין בציבור החילוני מי שיצדיק פגיעה בבית כנסת, בספרי קודש, בתשמישי קדושה. אין מי שלא יזדעזע ממעשים מסוג זה, הפוגעים ברגשות כולנו, שהיו מקוממים אותנו אילו קרו במקום אחר, ושהיו פוגעים בנו אפילו נגעו במה שמקודש לבני דתות אחרות. יתר-על-כן, גם אותו ציבור רחב שמגנה בכל ניגוי את מעשי החרדים בהצתות של תחנות אוטובוס – פעילות רבת היקף ומתמשכת – מגנה עוד יותר את פעולת התגובה של אנשים הנוטלים לעצמם סמכות לא להם, לקחת את החוק בידיהם, ובשם הסמכות המזויפת הזאת לעשות מעשים מחפירים.

ברור כי הציבור מצפה שהמבצעים יאותרו, יוזהו ויועמדו לדין. אך בפעולה משטרתית לא די. מה שקרה צריך להדליק אור אדום המאותת לכולנו, הוא צריך לשמש אות הזהרה לחילוניים ועוד יותר מכך לדתיים. צריך להוליך לאווירה ציבורית חדשה, להרגעת הרוחות – ומעל לכל, לכיבוי התבערה.

נסיון לנתח כיצד קרה הדבר ומדוע קרה. הדבר המזעזע את כולנו, כיצד במדינת ישראל פוגעים בקדושת בתי כנסת ובתי מדרש במעשי ונדאליזם, הוא חשוב בפני עצמו. אך אין הוא בא בשום פנים ואופן להצדיק או לגלות הבנה. נסיון ניתוח כזה יכול רק לסייע לאיתור השריפות, תרתי משמע, מבחינה זו ומבחינה זו בלבד. צריך לזכור כי התגובה האלימה, הפראית המגונה הזאת באה אחרי שבועות ארוכים אשר בהם לקחו החרדים את החוק בידיהם שלהם, במעשי אלימות שאי אפשר היה לעצור אותם, שהמשטרה לא יכלה להם ושדוברי הציבור הדתי שלא היה מעורב כלל בעניין ניסו למצוא להם צידוקים. אלימות גוררת אלימות, והשלמה עם אלימות יוצרת תגובה בבחינת „אם הממסד אינו מסוגל להתמודד אתם, נרתיע אותם אנחנו".

אנחנו שוללים בתכלית השלילה גם את ההתנהגות הזאת של טרור-נגד-טרור. לא תיסבל במדינת ישראל השיטה הזאת, כשם שלא תיסבל שיטת הטרור. פעילות משטרתית יחד עם תגובה ציבורית ישימו קץ לתופעה, והוועדה החדשה שהקים ראש הממשלה תוכל לתרום את חלקה לכך. אך גם הציבור הדתי שבצדק נפגע עמוק מוונדאליזם זה, חייב לדעת לקרוא את הכתובת שעל הקיר, ולא להתייצב מאחורי החרדים שבשולי המחנה אשר בשם הדת גורמים לחילול השם באמצעים פסולים, ומקוממים את המחנה האחר, מגביהים את המחיצות, שורפים כל גשר של הבנה האחרות, יוצרים זרות והדדית ניכור. דווקא הדתיים חייבים להסתייג מהם, יחד עם כל הציבור להילחם בתופעות האלימות מזה ובתגובה המגונה מזה.

מלחמה בשתי חזיתות

מאת חגי אשר

עכשיו כבר מאוחר מכדי להסתפק בהבעת זעזוע ובהוקעת ההתפרצות המחפירה לבית-כנסת ולישיבה וחילול קודשי ישראל מדורי דורות – „סידורים", גמרות, תפילין ושאר תשמישי קדושה. הגינוי וההוקעה הם עכשיו בגדר מאוחר מדי ומעט מדי. מאוחר מאד ומעט מאד, משום שלא מדובר במקרים בודדים של קבוצה קטנות, או יחידים בשני הקצוות – הבריונים החרדיים מזה, והבריונים האנטי-חרדיים מזה. מדובר בגל התפרצויות של זעם פראי כבוש ומצטבר. מדובר ביריות ראשונות במלחמת אחים אפשרית בעתיד הקרוב, שאולי יש עדיין סיכוי למנוע אותה.

– אולי. אבל אך ורק אם יתחולל שידוד מערכות יסודי, שיהיה בגדר „מהפך" כנגד „המהפך" של עליית מנחם בגין לשלטון בבחירות 1977. המדובר באותו מהפך שהשליט את המיעוט החרדי, האנטי-ציוני והאנטי-דמוקראטי, על הרוב החילוני, הציוני הדמוקראטי על אותו חלק של הרוב הציוני-דמוקראטי שנמנה עם הליכוד והצביע בעד בגין, בלי לדעת שהוא מצביע בכך בעד שלטונם של לורנץ ושפירא, בלי לדעת שהוא מכפיף את הממשלה ואת הכנסת לפסקי-ההלכה של הרב שך והרבי מגור ומועצת גדולי התורה האנטי-ציונית והאנטי-דמוקראטית. הוא לא שיער שהוא מכפיף אותן לשלטונם הסמלי של שר-הפנים הרב פרץ, מנכ"ל משרדו, המשתמט משירות בצה"ל, שמינויו וכניסתו לתפקיד יהיו בגדר סטירת-לחי פרמאננטית בפרצוף כולנו.

מנחם בגין השליט אותם עלינו ושמעון פרס, וכל יתר ראשי מפלגת העבודה, השלימו עם המהפך האנטי-ציוני הזה ויצרו יחד עם הליכוד מעגל קסמים של חיזור אחרי מקעקעי יסודות קיומנו הלאומי, מאז „מדינת היהודים" של הרצל ועד למדינת ישראל של ימינו. למען הצדק ההיסטורי אפשר להתחיל את הסיפור בפגישה הטראגית, שכמוה כהליכה לקאנוסה, של מייסד המדינה דוד בן-גוריון עם „החזון איש" על בסיס ההסכמה לבאורה, שהם, החרדים, שוללי הציונות והמדינה, הם „העגלה הטעונה" של קיום נצח ישראל ושלשלת הדורות ואילו אנחנו כולנו – בנערינו ובזקנינו, אחרי מאה שנות הגשמה ציונית רוויית זיעה ודם – אנחנו הננו „העגלה הריקה", שצריכה לפנות להם את הדרך.

וכאן הגענו אל שיא הפאראדוקס הטראגי, הגלום בממשלה האחדות הלאומית. גם הליכוד וגם מפלגת העבודה הסכימו לקצץ את המאמץ שלהם בחזית העיקרית של שלמות הארץ, על חשבון קידום השלום מזה וחלוקת הארץ לכעין קידום השלום מזה. גם מפלגת העבודה וגם הליכוד נשארו ופותו מחצי תאוותם בידם. אין התנחלויות, בעיקר בגלל חוסר תקציב וחוסר מתיישבים, ולא רק בגלל ההסכם הקואליציוני, ואין התקדמות לשלום, בעיקר מפני שהעולם הערבי המפוצל המפולג אינו מסוגל להתקדם לעבר השלום, לא רק משום שהתנאים שממשלת האחדות הלאומית מסוגלת להציע למען השלום אינם מתקבלים על דעת הערבים.

גם אילו היתה מפלגת העבודה מקימה ממשלה צרה עם הדתיים – והמפד"ל בתוכם – היא לא היתה מסוגלת להציע לירדן ולאש"ף את התנאים הנראים בעיניהם כתנאי מינימום לפתיחת המשא-ומתן עם ישראל.

בחזית החוץ אין התקדמות ובחזית הפנים יש נסיגה. בגלל החיזור הכפול אחרי הדתיים החרדים הם ממשיכים בהסתערותם האנטי-ציונית והאנטי-דמוקראטית על אשיות חיינו, ואין מי שיתייצב נגד ההסתערות הזאת. זו הפירצה המסוכנת שדרכה מתפרצים הבריונים החרדיים ולעומתם הבריונים האנטי-חרדיים. כאשר הממסד אינו עומד בפרץ, מתעוררים לפעולה כוחות חוץ-ממסדיים, הנזקקים לפעולות בלתי-חוקיות ואף לגילויים ברבריים מעוררי סלידה, כהוגבת חילול בתי-הכנסת והישיבות.

מצב זה יימשך כל עוד ימשיכו גם הליכוד וגם מפלגת העבודה לפצל את המאמץ העיקרי שלהם בין שתי חזיתות. הצידוק העיקרי להקמתה של ממשלת האחדות הלאומית היה בהעדפת צרכי החזית הפנימית – ההבראה הכלכלית והפיוס הלאומי הפנימי. גם הנסיגה מלבנון היתה חלק מהפיוס הזה. הוברר שדווקא הצורך הפנימי הזה הוא המפגע העיקרי. המתח הפנימי בין חילוניים לדתיים, מגיע אל סף מלחמת-אחים ממש. במפלגת העבודה, שכבר השלימה בליבה עם קיום הרוטאציה, צריכה להוציא מתוק מעז. כך צריך לעשות גם הרוב הציוני-הדמוקראטי בליכוד ובמפד"ל, שנחרדו אף הם מההסתערות החרדית האנטי-ציונית והאנטי-דמוקראטית ומהסתערות-הנגד של הרחוב הפרוע.

הדרך הזאת מובילה אותנו עכשיו אל סף מלחמת אחים ואולי כבר עברנו את הסף. ואולי זה הרגע האחרון להיעצר ולשנות כיוון. עברנו דרך ארוכה של העלבת זהותנו הלאומית, הציונית. לא מצד אש"ף, השולל זהות זו באמונה שלו, כי לא משכמותם ניעלב. מצד שותפים נכבדים לקואליציה, שהם והקרובים להם, מ„עולם הישיבות החרדי", החסידים ו„המתנגדים" גם יחד שאינם משרתים בצה"ל, ומחללים בפרהסיה, להכעיס ולתיאבון, את חג העצמאות ואת יום הזכרון. איך אפשר להבליג על הצירוף הזה של שנאה ורשעות כלפי הקדוש לנו ביותר? איך אפשר להבליג על ההתנכלויות המכוונות, החוזרות ונשנות לאורח חיינו ולאמונותינו, החל בחוק הפאתולוגיה שהוא בחזקת פיקוח-נפש – וזה הגורם העיקרי לפיגור שלנו בהשתלות אפילו אחרי ירדן, שכנתנו – ועד להתנגדות לחפירות הארכיאולוגיות, החושפות את יסודות עברנו ואת תולדות הארץ הזו. מיעוט חשוך וקנאי, זר ומוזר, השתלט עלינו בכוח כפיה קואליציונית. ההשתלטות המלווה במעשי בריונות ואלימות ברחובותינו וגם בציד נפשות הנקרא „חזרה בתשובה" ואינו אלא הרס משפחות וגזילת יקיריהן על-ידי הסתת הבנים נגד הוריהם, כפי שהגדיר זאת פרופסור לייבוביץ ב„דבר" ביום ששי, בלשון הזהב שלה „...בן שחזר בתשובה... דומה לאדם צעיר המגלה שאביו הוא פושע ואמו היא זונה". זה מה שהם חושבים על כולנו.

אין זה יכול להיות בסיס לסטאטוס קוו. זהו ערעור פרמאננטי של יסודות הסטאטוס-קוו בין הציבור החילוני לבין המיעוט החרדי האנטי-ציוני. זוהי חזית מלחמה שנכפתה עלינו על-ידי ההסתערות החרדית. זוהי הדילמה המכרעת שבפניה ניצבת עתה ממשלת האחדות הלאומית, על שני חלקיה העיקריים – מפלגת העבודה והליכוד. זוהי גם הדילמה הניצבת לפני החלק הדתי-הציוני, המתארגן עכשיו במפד"ל המתחדשת וגם הוא מותקף בהסתערות החרדית האנטי-ציונית. הדילמה היא – האם לרכז את המאמץ העיקרי בחזית אחת, על חשבון המאמץ בחזית השניה, או להמשיך בנסיון העקר והנואל להילחם בעת ובעונה אחת בשתי החזיתות, תוך הסתכנות בתבוסה בשתיהן, כפי שקורה לנו עכשיו.

כנגד שתי אלה צריך להתייצב בשיקול-דעת ובאיזון הממסד כולו – הממשלה, הכנסת, הרשויות המקומיות, המשטרה ובתי-המשפט. עליהם לבלום את הכפיה הדתית שהיתה לזרא לרובנו – גם במפלגת העבודה וגם בליכוד. להעניש ביד קשה את הבריונים החרדיים ואת שולחיהם – בישיבות החרדיות במאה שערים ובבני-ברק. לחדול מההעדפת הישיבות בחלוקת תקציבים על חשבון תקציבי החינוך, הבריאות והרווחה לכל. הרי מוסדות אלה משרתים גם את החרדים, כמו את כל אזרחי המדינה. הממשלה, הכנסת, הרשויות, המשטרה ובתי-המשפט צריכים להעניש את המזלזלים בסמלי המדינה. להגביל את מספר הפטורים מחובת השירות בצה"ל בגלל הלימוד בישיבות. יש לומדי תורה שראויים לפטור הזה. כל היתר – ומספרם הולך ורב כל שנה – יחוייבו בשירות דומה לזה הנהוג בישיבות ההסדר. יבוטל המונופול הרבני האורתודוכסי וייעשו צעדים ראשונים לקראת הנהגת פלורליזם בסיפוק צרכי דת לדורשיהם, מכל זרמי היהדות.

זוהי עתה החזית העיקרית של עם ישראל – חזית ההגנה על אשיות קיומה וזהותה הלאומית של המדינה ועל אורח-חייה הדמוקראטי, כפי שעוצבו במאה שנות ציונות בארץ. אם נמשיך במלחמה בשתי חזיתות – נובס בשתיהן.

בדרך למיעוט ציוני

מאת דני רובינשטיין

בשנות ה-50 וה-60 היו לשדר תכנית רדיו בשם „שירי עדות". בדרך כלל שודרו בה שירים עממיים של עדות המזרח השונות בתורכית, בפרסית, בערבית מרוקאית, בלאדינו. בימים ההם לא היתה טלוויזיה, והרדיו בבתים שידר בעיקר ברשת אחת. בדרך כלל היה הרדיו פתוח רוב שעות היום והערב. מדי פעם צירפו העורכים לתכנית גם שיר אחד באידיש. אני זוכר את התגובה הכעוסה של אחת הדודות שלי. „מה פתאום שיר באידיש בשירי עדות? אנחנו לא עדה", קבעה בנימה של התנשאות. זה היה כנראה, ביטוי לתחושתם של אשכנזים רבים: עדות זה „הם", מכל מדינות ערב והאיסלאם. האשכנזים, שהם הרוב והם העלית והם הממסד, אינם עדה. גם במפלגות, למשל, נקבעו מקומות מיוחדים ברשימות לכנסת ולמוסדות אחרים, תחת הכותרת „נציגי עדות". רבים חשבו כמו הדודה שלי, שבמונח הזה יש משהו משפיל. קבוצות קטנות של מיעוטים, כביכול, לעומת הרוב הגדול, השליט.

בראשית שנות ה-80 נתקלתי בתגובה דומה של ראשי המועצה המוסלמית במזרח ירושלים, שקיבלו מברק ברכה מהשר יגאל אלון לכבוד אחד החגים המוסלמים. אלון פתח את דברי ברכתו בפניה „לכבוד ראש העדה המוסלמית". שייח' אל מוחתסב, שהיה אז ראש המועצה המוסלמית, ממש זרק את המברק בכעס. מה פתאום עדה?

באיסלאם הרגישות לכך היא גדולה במיוחד. לא זו בלבד שהאיסלאם הוא במהותו דת של שלטון ושל מדינה, אלא שבמשך מאות שנים שלט בארץ ישראל – העותומאנית ובדורני

[illegible]

האימפריה כולה – המושג „מילט", שהסדיר את מעמדם של כל המיעוטים שאינם מוסלמים. מבחינת המוסלמים, אין בכלל דבר כזה „עדה מוסלמית". המוסלמים – הם „האומה", הם השליטים המוסלמים. השאר הם קבוצות-תוספת קטנות, עדות דתיות, מיעוטים בעלי זכויות חלקיות, במונח „עדה" יש יסוד כלשהו של השפלה.

לכן, למשל, מבחינתם של המוסלמים לא קיים בירושלים „רובע מוסלמי", קיים „רובע יהודי" ורובע נוצרי ורובע ארמני. אבל בשום מקום בערבית לא מצאתי, לא בכתב ולא בעל-פה, את הכינוי „רובע מוסלמי". במלים אחרות, הכל מוסלמי – הארץ, העיר ירושלים, אך יש גם זכויות למיעוטים: להם כאילו נותנים הרבעים מיוחדים.

אני כותב על כך משום שבימים ירושלים בשבוע שעבר ארגן גוש-אמונים צעדה רבתי, שעברה גם בעיר העתיקה. לכבוד הצעדה ריאיינו ברדיו את דניאלה וייס, מזכירת גוש-אמונים, ושאלו אותה מדוע הם מתעקשים לצעוד ברובע המוסלמי. תשובתה היתה (אני מצטט מהזכרון): אין בכלל דבר כזה, רובע מוסלמי, כל העיר היא יהודית. בדבריה היתה אותה גישה של שליטה וכוח, שמגלים בעלי הרוב כלפי „בני המיעוטים". אלא שבירושלים יש בעיה. אף-כי יש בעיר רוב יהודי של כשני-שלישים, ספק גדול אם יש רוב ציוני בבירת מדינת ישראל. אבל מדוע רק בירושלים? בארץ-ישראל בכלל שיעור הערבים כיום כ-40 אחוז מכלל האוכלוסיה ואם מוסיפים עליהם את רוב הציבור החרדי, שאיננו ציוני, מתקרב מספר הלא-ציונים והאנטי-ציונים בארץ כמעט לחצי מאוכלוסייתה. אני מצרף את החרדים לערבים לא כדי להקניט מישהו, אלא כדי לציין עובדה פשוטה, שכמחצית מתושבי ארץ-ישראל – בשני בתים – מטילים ספק גדול או קטן בלגיטימיות של המדינה הציונית, של חוקיה ושל שלטונה. בשוליים של המחנה החרדי יש יותר מקוריוז של שיתוף-פעולה בין הרב הירש מנטורי-קרתא ובין ראשי הציבור הערבי-פלשתינאי, את דגל ישראל מחרימים בכנסיה של אגודת-ישראל והדברים ידועים.

חסידי הסיפות לסוגיהם יכולים, בהבליפה, לבטל את קיומו של רובע מוסלמי (גם הערבים עושים זאת), לדבר על הערבים בשטחים כעל „בני מיעוטים", וגם לראות בחרדים מיעוט תוקפני אך קטן, אבל המציאות העגומה מעניקה לחסידי ההשקפה הלאומנית-ציונית ספק של רוב קטן בארץ-ישראל, רוב שאין בכוחו אפשרות לשלוט באמצעותו אלא שלטון של כוח.

סערה בצי הסוחר

מאת יוסף מיכלסקי

סערה עלולה לפרוץ בימים אלה בצי הסוחר. חברות הספנות הישראליות מנהלות מו"מ עיקש עם איגודי הימאים על תנאי השכר לשנת 1986, בצל סכסוך עבודה שהכריזו הקצינים (תקופת הצינון של ההכרזה כבר פגה) והימאים הדירוגים מתכוננים ללכת בעקבותיהם.

המחלוקת היא על שיעור תוספת השכר לימאים בכל הדרגות. חברות הספנות מוכנות לאשר הסכות שיהיו מקובלות במשק, אך הקצינים תובעים תוספת שכר של 42 אחוזים והימאים הדירוגים תובעים כ-25 אחוזים. יצויין שיותר מ-40 אחוז משכרם השנתי הממוצע של יורדי הים הישראלים ניתנים להם בדולרים והשאר במטבע ישראלי. לטענת האיגודים, המסתמכים על חוזים כתובים, שכרם של הימאים צמוד לדולר וכמוהו כל התוספות הנהוגות במשק הישראלי. חברות הספנות טוענות, לעומתם, כי הצמדת השכר הישראלי לדולר הותנתה בסעיף בחוזה, שבו נקבע במפורש שהדבר יתבצע „בהתחשב במצב הספנות". בהתאם לכך, טוענות החברות, יש לחדש מדי שנה את חוזה העבודה.

ואמנם היו שנים (לרבות השנה האחרונה) שהשכר הישראלי של הימאים לא הוצמד בהן לדולר ותחת זאת קיבלו הימאים תוספת ענפית. הקצינים דורשים ששער הדולר יעודכן משנת 1984. מימושה של תביעה זו כרוך, לפי חישובי החברות, בניכוי התוספות שקיבלו הימאים, ובתוספת של 70 אחוז על השכר הישראלי של הימאים או 42 אחוזים על שכרם הכולל. אם יבוצע העידכון באפריל 1985, היא יסתכם ב-20 אחוז מן השכר הכולל.

חילוקי-הדעות בין הצדדים הם לגיטימיים. מחלוקות כאלה או אחרות התעוררו בכל מו"מ שהתנהל בשנים שעברו. אולם השנה החריף הויכוח בין הצדדים בגלל השאלה המרכזית – האם מסוגל בכלל צי הסוחר לשאת בעומס הכספי הכרוך בתוספות שכר? האם היענות לתביעות הימאים לא תמוטט את הענף? התשובה איננה חד-משמעית. צי-הסוחר מורכב מחברות שונות שמצבן שונה. למשל, „אחים עופר" איננה חברה באיגוד חברות הספנות. היא נוהגת להתיישר לפי הסכמים קיבוציים בצי אחר התיכתם ומצבה טוב למדי. בחברת „צים" טוענים, שאיגודי הימאים מתייחסים בהבנה יתירה לחברה זו. בין השאר טוענים שהם מעוניינים שחברות אחרות יפרשו מהאיגוד ו„צים" תשאר בודדה. הימאים מרשים ל„אחים

[illegible]

המעסיק הגדול בצי הסוחר, בעל המשקל הכבד ביותר בסכסוך העבודה, הוא חברת „צים". הימאים טוענים שאחרי שנות ויתור יש להעלות את שכרם. ההנהלה מתנגדת. שני הצדדים הסכימו לבוררות

עופר" להעסיק באוניותיה צוותים זרים, שהעלות של רובם קטנה בהרבה מהעלות של הישראלים. אילו נהגו כך כלפי „צים", היה מצבה טוב יותר מפני שהוא כיום, טוענים ב„צים". טיעון זה אינו משולל יסוד, אך אין ספק שחברת „אחים עופר", שהיא קטנה ופועלת בסוג מסויים של ספנות, יכולה להיות יעילה מ„צים", המחזיקה מנגנון גדול ופרושה כמעט בכל תחומי הספנות ברחבי העולם.

טוב גם מצבה של חברת „אל-ים" (חברה באיגוד חברות הספנות), העוסקת בהובלת דלק נוזלי, פחם וגרעינים, על-פי חוזים לטווח ארוך. נראה שאיגוד הימאים הדירוגיים היה מוכן להחמיר קצת עם „אל-ים" ולהקל עם „צים", הנתונה במשבר, אולם הקצינים אינם מוכנים להבדיל בין שתי החברות והשתייכותה של „אל-ים" לאיגוד מבטלת מראש אפשרות של „יחס מיוחד".

המעסיק הגדול ביותר בצי הסוחר, ועל-כן גם בעל המשקל הכבד ביותר בסכסוך העבודה הוא חברת „צים". אנשי חברה זו מודים, שמצבה השתפר ב-1985, לעומת השנים 84 ו-83, שבהן הפסידה כ-90 מיליון דולר. גם השנה נמשכת מגמת ההשתפרות, ואף-על-פי-כן מצבה מוסיף להיות קשה מאוד. היא חייבת כ-460 מיליון דולר, ובשנתיים הקרובות יהיה עליה לפרוע כל שנה חוב של 100 מיליון דולר. אם לא יפרשו את חובותיה היא תתקשה בכך. נוסף על כך זקוקה „צים" בדחיפות לחידוש צי האוניות שלה, וגם זה כרוך בהשקעות כבדות. כנגד טענות הימאים על המנגנון המנופח של „צים" מדגישים בחברה, שבשנה שעברה צומצם מספר פקידיה ב-15 אחוז וגם בימים אלה מתנהל מו"מ על צמצום כוח אדם נוסף (ההנהלה תובעת לפטר עוד כ-300 מבין כ-1,100 הפקידים שנשארו). בשום גוף ציבורי אחר לא צומצם כוח האדם הפקידותי בשיעורים כאלה.

ההנהלה טוענת, כי באוניות ישראליות התקנים גדולים ב-20–25 אחוז מאלה שבציים המערב-אירופאיים. עלות הצוות נמדדת במספר התקנים, השכר והפריון, ובחישוב כל המרכיבים האלה הצוותים הישראליים יקרים בהרבה ממתחריהם המערב-אירופיים.

כנגד ההנהלה טוענים האיגודים, שחובותיה של „צים" הם פרי-באושים של ניהול כושל בעבר, לא רק תולדת המשבר העולמי בענף הספנות, ואין לכך כל קשר עם עלות הצוות. הם מוחים על שתובעים מהם לשלם תמיד בעד שגיאות ההנהלה. בשנים האחרונות, טוענים הקצינים, פרשו מהחברה כ-200 מעמיתיהם ותהליך זה תרם להתייעלות החברה. אולם הטיעון העיקרי של הקצינים והדירוגים כאחד הוא, שהם התחשבו בשלוש השנים האחרונות במצבן של חברות הספנות, ובעיקר ב„צים", ועכשיו הגיע תורן, והם זכאים לתוספות הנדרשות. לדברי הימאים, עלות התפעול של האוניות הצטמצמה בעשרות אחוזים, בעיקר לאחר שהוזל הדלק לאוניות, והדלק הוא המרכיב הראשון-במעלה בעלות התפעול. חוץ מזה שכרם נשחק דווקא בשל הירידה בערכו של הדולר. בעקבות הויכוח הגיעו הצדדים לאותו סעיף בהסכם לשנים 1984–1986 המחייב בדיקת „מצב הספנות", כבסיס לתביעת התוספות. החברות הציעו, כבעבר, שהמכון לחקר הספנות והתעופה, בראשותו של פרופסור נפתלי וידרא, יבדוק את המצב, אך הימאים דחו הצעה זו ותבעו לקבוע כבורר (ולא כבודק) אחד משבעת המועמדים ברשימת הבוררים שסופחה להסכם ובהם פרופסור דורי מהטכניון. החברות אינן מתלהבות מכך, בהנחה שבוררות, מטבע הדברים, מובילה לפשרה, שהיא באמצע הדרך בין שתי תביעות נוגדות והמחיר שהן יצטרכו לשלם יהיה מעל ליכולתן. נראה שאף-על-פי-כן ידם של הימאים תהיה על העליונה, משום שההסתדרות פנתה כבר לבית-המשפט בבקשה למנות בורר וההברות לא יוכלו לסרב לכך. במקרה הטוב ביותר, מבחינתן, הן יוכלו להציע בוררות מוסכמת. יש לקוות שאמנם תופעל בוררות ולא תפרוץ שביתה בצי הסוחר, מאחר שתוצאותיה עלולות להיות הרסניות לצי הסוחר, לימאים ולמשק כולו.

חוסיין ואסד ומה שביניהם

מאת דן אבידן

בסוף השבוע שעבר עמדה להתקיים פגישה חשובה בין שר החוץ העיראקי טאריק עזיז לבין עמיתו הסורי פארוק אל-שרע באחת מנקודות הגבול בין שתי המדינות. פגישה זו היתה אמורה להיות שלב נוסף ביוזמת התיווך הירדנית בין משטרי הבעת' בסוריה ובעיראק המסוכסכים האחד עם השני זו תקופה ממושכת. יוזמתו של חוסיין החלה בראשית חודש מאי לאחר ביקורו של הנשיא אסד ברבת עמון. במהלך שיחותיו של הנשיא הסורי עם המלך חוסיין בבירה הירדנית נתן אסד להבין לעמיתו המלך, שסוריה תיראה בעין יפה ניסיון ירדני לתווך בינה לבין משטר הבעת' בעיראק. חוסיין העביר מסר זה להנהגה העיראקית במהלך ביקורו בבגדאד במחצית חודש מאי ושם התברר לו שגם העיראקים מקבלים בברכה את יוזמתו. ב-24 במאי יצא חוסיין לדמשק כדי לקיים התייעצויות נוספות עם הנשיא אסד, מכאן ואילך קיימו שליחים ירדנים שורת פגישות נוספות עם נציגים סורים ועיראקים כדי להכשיר את הקרקע לקיום מפגש פיוס בין שרי החוץ של סוריה ועיראק. מקורות ערביים במפרץ הפרסי ידעו לספר באותם ימים כי יוזמת התיווך הירדנית בין סוריה לעיראק הולכת וקורמת עור וגידים. לטענתם הסכימה סוריה כבר בשלבים הראשונים של היוזמה לחדש את הזרמת הנפט העיראקי דרך שטחה לנמל הים התיכון כדי לזכות בתמלוגים באים במטבע זר עבור קופת האוצר הסורית המדולדלת. מקורות דיפלומאטיים בעיראק אף סיפרו כי בשלהי החודש שעבר ביקרה משלחת עיראקית בדמשק כדי לדון בדרכים לחידוש הזרמת הנפט העיראקי דרך שטח סוריה. יתרה מכך, לפי עיתוני המפרץ הפרסי אמורה היתה להתקיים פגישת פיוס כוללת בין הנשיאים אסד וסדאם חוסיין בעקבות פגישת שרי החוץ שלהם. המלך חוסיין, שושבינה של יוזמת התיווך בין סוריה לעיראק, היה זהיר יותר בהערכותיו. הוא אמנם העריך שפגישת טאריק עזיז ופארוק אל-שרע תצא לפועל, אולם מטרתה העיקרית של הפגישה היתה אמורה להיות, לדבריו, סלילת הדרך לכינוס ועידת פיסגה ערבית בהשתתפות נשיאי סוריה ועיראק שחילוקי הדעות ביניהם מנעו בשלוש שנים האחרונות ממנהיגי מדינות ערב להתכנס בפורום מלא. טאריק עזיז, שר החוץ העיראקי, גילה מלכתחילה גישה זהירה ביחס לסיכויי הצלחת יוזמת התיווך הירדנית. הוא אישר אמנם כי קיימת כוונה להפגיש בינו

[illegible]

לבין שר החוץ הסורי בתיווך ירדני, אך הוסיף שאין לצפות להשגת פריצת דרך ביחסים בין סוריה לעיראק בעקבות פגישה כזו. יתרה מכך, ההסברה העיראקית המשיכה גם בתקופה האחרונה לתקוף את המשטר הסורי, למשל על מדיניותו בלבנון. ההסברה הסורית לעומת זאת חדלה מהתקפותיה על המשטר העיראקי, כנראה מתוך רצון לתת סיכוי להצלחת יוזמת התיווך הירדנית. אולם הסורים נתנו להבין מלכתחילה כי יוזמה זו תתקבל בברכה על ידם רק בתנאי שהיא לא תחייב את משטרו של הנשיא אסד להתנתק מיחסי הברית האסטרטגיים עם איראן, אויבתה המושבעת של עיראק. דברים ברוח זו פרסמה ההסברה הסורית בעקבות הפגישה שקיים הנשיא אסד לאחרונה עם סגן שר החוץ האיראני מוחמד עלי בשראתי שביקר בסוריה. על אותם דברים חזר סגן הנשיא הסורי חדאם בעקבות פגישתו בדמשק עם עוזר שר החוץ האיראני שנערכה כיומה לפני המפגש שאמור היה להתקיים בין שרי החוץ של סוריה ועיראק.

אולם המיפגש בין שרי החוץ העיראקי והסורי לא יצא בסופו של דבר לפועל בגלל חילוקי דעות שהתעוררו ברגע האחרון בין סוריה ועיראק ביחס לנושאים שבהם עמדו לדון שרי החוץ במיפגש ביניהם. מקורות ערביים מסרו שהסורים רצו שהירדנים יתמקדו ביוזמה לכינוס ועידת פיסגה ערבית במארוקו בראשית החודש הבא, שההכנות לקיומה נכנסו לאחרונה להילוך גבוה. העיראקים לעומת זאת תבעו להעלות בדיונים את סוגיית תמיכתה של סוריה באיראן במטרה לשנות את מדיניות התמיכה הסורית במשטר חומייני. סיבה נוספת לביטול המפגש היתה כנראה סירובם של הסורים לשתף בו את שר החוץ הירדני ביודעם מלכתחילה כי הסיכויים להצלחת מיפגש כזה הם קלושים למדי. משלא יושבו חילוקי הדעות הללו בוטל המפגש. העיראקים וכן שופרות התעמולה של כמה ממדינות המפרץ מיהרו להטיל את האחריות לכשלון המיפגש על הסורים. הם טענו שסוריה הכשילה את יוזמת התיווך הירדנית בגלל חוסר נכונותה לוותר על קשריה האסטרטגיים עם ההנהגה האיראנית. כמו כן הם טענו שכל ענינה של סוריה ביוזמת התיווך הירדנית היה נעוץ ברצונה לזכות ברווחים כלכליים – על ידי חידוש הזרמת הנפט העיראקי דרך שטחה – מבלי לוותר על עמדותיה המדיניות. על רקע זה העריכו מקורות במפרץ כי הסיכויים לקיים מיפגש בין שרי החוץ של סוריה ועיראק במועד מאוחר יותר הם אפסיים. לעומת זאת טענו מקורות בירדן כי ביטול הפגישה בין שרי החוץ נבע רק „מסיבות טכניות" שצצו ברגע האחרון וכי ירדן וסעודיה תיפעלנה עתה במישנה מרץ כדי לקיים את הפגישה במועד מאוחר יותר.

כרגע נוצר הרושם שיוזמת התיווך הירדנית בין סוריה לעיראק נקלעה למבוי סתום. דומה שלעיראקים ולירדנים היה ענין בהצלחת היוזמה יותר מאשר לסורים. עיראק ראתה ביוזמה זו הזדמנות לתקוע טריז ביחסי הקירבה בין סוריה לאיראן.

הירדנים ראו בה הזדמנות לקצור הישגים בזירה הבין-ערבית והבין-לאומית לאחר שמאמצי חוסיין לקדם את התהליך המדיני במסגרת התיכון ביוזמה אמריקאית – נכשלו. הסורים לעומת זאת ראו ביוזמת התיווך הירדנית לכל היותר הזדמנות לשפר את מצבם הכלכלי הרעוע ולתקוע טריז בין המשטר העיראקי למחתרת „האחים המוסלמים" שחידשה לאחרונה את פעילותה ההרסנית בסוריה. אולם בינתיים נראה שהנשיא אסד איננו מוכן להקריב לשם מימוש מטרות אלה את מדיניות התמיכה הסורית באיראן שהפכה בשנים האחרונות לנדבך אסטרטגי חשוב במדיניות החוץ הסורית. יתכן עם זאת שעדיין מוקדם לסתום את הגולל על יוזמת התיווך הירדנית בין סוריה לעיראק בגלל האינטרס של המלך חוסיין להמשיך לגלגל יוזמה זו והתועלת שעלולה לצמוח לעיראק ולסוריה מהצלחת יוזמת חוסיין. הכשלון הירדני הנוכחי להפגיש בין שרי החוץ של סוריה ועיראק מלמד עם זאת שכל עוד תמשיך סוריה לתמוך באיראן יתקשו הירדנים לפייס בינה לבין עיראק. מהזווית הישראלית פירושו של דבר שבטווח הקרוב קשה יהיה לחזות בהקמתה של חזית ערבית מזרחית אנטי-ישראלית שתורכב מסוריה, עיראק וירדן.

משבר העליה, משבר הקליטה (ג')

כוח העבודה הזמין

מאת מאיר בראלי

בלי לגרוע כהוא זה בחשיבותה של הבדיקה שהוטל עליה במאמר הקודם אפשר לקבוע, גם לפני המחקר האמור, כמה דברים שהם מהותיים בתבונה של ישראל לקראת קליטה. החשוב ביותר הוא הנושא המקצועי, תעסוקה לעולים שיבואו. בתקופות קודמות אפשר היה להדריך מעולים לבחור לעצמם מקצוע „לפי צרכי הארץ". בפולין ובליטא, ברומניה ובארצות אחרות לימדו צעירים יהודיים מקצועות שיהיה להם שימוש בארץ-ישראל. גם אז לא רבים עשו זאת. הציונים לא היו רוב העם היהודי והמתכוננים לעליה לא היו רוב הציונים. בכל זאת רבו היהודים הלומדים אגרונומיה, כי מקובל היה שהחקלאות היא המקצוע היצרני המבוקש בארץ-ישראל. עולים שהגיעו לארץ בלי מקצוע מתאים שינו את מקצועותיהם. ההכרח לעשות זאת היה ברור כמעט לכל עולה. בתקופות קודמות באו עולים שהשליכו דיפלומות לעליות-הגג ועברו בעבודת-כפיים לא-מקצועית. בעלי מקצועות חופשיים ואקדמאים בבתי-הרהה גידלו עופות ברכות-הטבים, ובוטקאים ואנשי מאבחה בעלי רמה מגרמניה מכרו נקניקיות בלהבניות ברחובות תל-אביב ואלה היו קוביים כדי בשביל עבודת כפיים. זה היה, זה לא יהיה.

בשנות השלושים באו מגרמניה יהודים שחרב עליהם עולמם, הן עולמם הרגשי-רוחני והן המסגרות החברתיות-כלכליות שבתוכן פעלו ושמתוכן ינקו חיוניותם. רוב הגרמנים, שהיו תלושים כי הם בנים, הקיא אותם מקרבו. רבים מהם חשו שהם באו לא רק אל „חוף אחרון", אלא שהם זקוקים בארץ להתחלה חדשה לגמרי, לבחינה גבורה של הווייתם הגרמנית, שהיתה הווייה שאולה, זהות לא להם. הם רצו לבנות חייהם מחדש בכל התחומים – מקצוע אחר, אורח-חיים שונה לגמרי מהיכן. היו אחרים שניסו להעתיק את חייהם בדיסלדורף לחיפה, בפראנקפורט לתל-אביב. חלקם הצליחו – רופאים, מהנדסים, סוחרים שהצליחו להציל את הונם או חלק ממנו. היו גם שעברו הסבה מקצועית קשה, שלא ברצונם. לא היתה להם ברירה.

בימינו אין חלוצים, אין חורבן עולמם של יהודים. בימינו יכולים יהודים רק לרצות לבנות חיים יהודיים. אולי לקדם פני התפתחויות עגומות הצפויות ליהודים בחברה הלא-יהודית. זה מצב אחר. לא רבים יהיו מוכנים לקרבנות שהיו מובנים להם (או שנאלצו להקריב) יהודים בגרמניה של היטלר או במזרח-אירופה, שדהקה את רגלי יהודיה באמצעים פחות דראסטיים. אולי גם האנשים שונים, אולם בעיקר שונות הנסיבות.

בימינו מוכרחים לתכנן את צמיחת כלכלתה של ישראל לפי צרכי היהודים, לפי כוח-העבודה המקצועי שיש בעם היהודי. יש לאפשר ליהודים למצוא בארץ תעסוקה במקצועותיהם. מכיוון שהעם היהודי, בתפוצותיו העיקריות, חלקו הגדול אקדמאים, יש להפק דרכי בניין וצמיחה שיקלטו כוח-אדם אקדמאי.

מרבים לעסוק אצלנו בשנים האחרונות בתעשיות עתירות-מדע. אולי גלום בהן חלק מהפתרון לבעייתנו. אך יש לתכנן עוד דברים, הכרוכים במהפכה במחשבה הלאומית שלנו על בנייתה של ישראל. הגיע הזמן ליישם עוד רעיון שדוד בן-גוריון היה הראשון להגותו – לבנות עם עובד אקדמאי.

עלינו להקים בארץ רשת מוסדות השכלה גבוהה, שישרתו לא רק את אוכלוסיית ישראל. עלינו לבנות רשת אוניברסיטאות שילמדו בהן אנשים צעירים מכל העולם. תמורת תשלום שישלמו הם או ממשלותיהם (בארצות מתפתחות). בסיס התחלתי לבניית רשת אוניברסיטאות בין-לאומיות הם יהודי הפזורה, שיימצאו מתוכם מועמדים רבים ללמוד בישראל. יש לזה כבר התחלות. יש באוניברסיטאות המעטות הפועלות בישראל סטודנטים יהודים רבים מהתפוצה, ששכר לימודם והוצאות קיומם באים מחוץ לארץ. מספרם יכול לגדול, לא די ביהודים בלבד. כדי לבנות בהשכלה הגבוהה ענף משקי גדול, נחוצים סטודנטים רבים, לא רק יהודים. אפשר למצוא מועמדים גם מאומות העולם. אחת הדרכים להגדיל את מספר הסטודנטים היהודיים מחוץ-לארץ בישראל היא להגביר את רצונם של יהודים לשלוט בלשון העברית.

עלינו להקים מוסדות גדולים לכבירת ידע. גם בעניין זה כבר קיימות התחלות, אולם

(המשך בעמוד 8)

מכתבים למערכת דבר

ייעשה צדק, לראשונה, בביתנו

בקראי במדור „אנשים" („דבר" 6.6.86) על חג ה־25 ליסוד חברת „תדיראן" שהתחילה ב־75 עובדים והגיעה כיום ל־11,500 ו„מקיימת את כל המצוות של מפעל לאומי, גם טכנולוגיה מתקדמת, גם ייצור וגם צמיחה" – (י. גביש, יו"ר מועצת המנהלים של חברה זו בקיוב) התגאיתי שגם לי, כחבר ההסתדרות – הזהה עם חברת העובדים – חלק מזער בהישגי מפעל זה שהוא „פאר היצירה הישראלית".

אך, לאחר הרהור נוסף עלה לעיני רוחי תוכן מאמר, שנחרת בזכרוני, „תסתכל מה קורה ב„תדיראן"", מאת יורם פרי („דבר" 26.1.86). והנה מסופר בו על פן אחר באותה חברה המורד לשורשי בעיה חברתית הנעוצה בתופעת הניכור הבולט בין העובדים לבין המפעל, השייך לחברת העובדים והנהלתו, ופוגמת באחד הערכים החשובים ביותר של תנועת העבודה והוא: חוסר שוויון משווע ופער ענקי בין משכורות המנהלים הבכירים לבין משכורות הפועלים והעובדים בדרגים נמוכים יותר.

שם נאמר: – – „הכנסות של מנהל בכיר ב„תדיראן" (כ־300 במספר) היא 70.000 דולר בממוצע לשנה, סמנכ"לים כ־100.000 דולר לשנה. השמועות אומרות, כי שכרו של מנהל „תדיראן" מגיע ל 120.000 דולר לשנה. לעומתם, שכרו הממוצע של פועל ב„תדיראן" הוא 6000 דולר לשנה" – –. הפער הוא בערך 10:1 – 12:1. דומני, כי מינהלת חברת העובדים לא הכחישה מיסמך זה.

אכן, לא תיתכן שוויונות במידה מקסימלית. אך, פער כזה, עד כדי כך, במשק שלנו, הרעוע והתלוי בסיוע חוץ, כשהממשלה מנסה לשקמו לאחר שבע שנות שלטון הליכוד שהביאו עד כדי התמוטטות. „האם אי אפשר לצמצם שכרם של 300 המנהלים הבכירים ב־10.000 דולר לשנה ולמנוע פיטורים של 300 פועלים?" – שואל י. פרי במאמר הנ"ל. בישיבת הוועה"פ של ההסתדרות (18.5.86), בדיון על חברת העובדים הכריז מזכ"ל ההסתדרות, י. קיסר, ש„יש לעשות בתוכנו יותר צדק". הדיבור על סולידריות, ערבות הדדית והגברת הקשר הנפשי של העובד למפעל, במיוחד של חברת העובדים, ישא יותר פרי, אם, בראש וראשונה יצומצם הפער במשכורות בין מנהלים ועובדים והשוויון יגבר, במקצת, בביתנו פנימה.

מן הראוי שמועצת חברת העובדים המתכנסת בחודש זה תקדיש תשומת לב לנושא נכבד זה בחיינו החברתיים.

ישראל שיוו
חדרה

על אילו המוני העם אנו מדברים

שנים רבות לא ירד ענין הסובסידיות משולחנה של הכנסת ושל ועדת הכספים ובכל דיון בענייני תקציב המדינה נכלל דיון מיוחד על גובה הסובסידיה והסכומים בתקציב המיועדים לכך.

העקבי ביותר היה דוד הורוביץ ז"ל, נגיד בנק ישראל הראשון. הוא דרש וניסה לשכנע שהכרחי לבטל את כל הסובסידיות המעוותות את המחירים וגורמות להקטנת הפיריון.

ברור היה, כי עקביות זו של הורוביץ לא היתה מציאותית. נראה, כי ההצעה היתה קיצונית מדי ולכן קבענו עמדה: אחוז מסויים של סובסידיה למצרכי המזון כנהוג בארה"ב ובארצות אירופה.

על הצעה לסדר היום בדבר תוכנית ממשלת המערך לקיצוץ בסובסידיות השיב מי שהיה שר האוצר יהושע רבינוביץ ז"ל: „הייתי יכול לשאול את חברי הכנסת על אילו המוני דלת העם הם מדברים, כשהם מדברים על סובסידיות? בכל מקרה אנו מפצים את מעוטי היכולת אבל גם אני שר האוצר וחברי הכנסת, אלפים רבים, נהנים מהסובסידיות. השאלה היא האם יש לכך הצדקה? כאן נוותר אנו על הסובסידיות שאינן מגיעות לנו וזה על מנת שנוכל באמת לעזור למעוטי היכולת שבקרבנו".

שר האוצר שהיה יורם ארידור עשה את ההיפך הגמור: הוא ניפח את הסובסידיות לכל.

ישראל קרגמן

אסור לרגישות לטשטש עקרונות

למכתבו של ד"ר מאיר איילי („דבר" 28.5.86) אנו מבקשים להעיר: לראש עיריית רמת־גן, מר אורי עמית, ולאנשי העירייה, ידועות ריעותיו ועמדותיו של הצייר האוסטרי, ארנסט דה גספרי, שהוא אוהב ישראל. לאור העובדה כי תערוכת הצייר תוכננה להיערך בחסות ובהשתתפות עיריית רמת־גן, שגרירות אוסטריה ובהשתתפות שגריר אוסטריה בישראל וראש עיריית רמת־גן, החליט ראש העירייה לבטל את המתכונת בה תוכננה התערוכה.

זאת כאות מחאה על תוצאות ההצבעה לנשיאות באוסטריה ותמיכת העם האוסטרי במועמד, שהיה חלק ממכונת ההשמדה הנאצית והוויכוח הוא מה גודלו של חלק זה.

הרגישות המובנת של אמנים ואחרים לנושאים הקשורים באמנות ותרבות ודאגה לידיד־אמת, אסור לה, בכל מקרה, לטשטש דברים עקרוניים הנוגעים לעצם התייחסותו של העם לשואה.

יצויין, כי לפני כשלוש שנים הוצגה במוזיאון העירוני ברמת־גן תערוכה משל דה גספרי והתערוכה הנוכחית נקבעה על ידנו מתוך הכרה בשיעור קומתו האמנותי של הצייר.

אנו נפעל לקיים את תערוכתו של הצייר ברמת־גן, אך במתכונת השונה מזו שתוכננה מלכתחילה וללא חסויות לה, שחלקן חסויות פוליטיות.

אשר קידנר
דובר עיריית רמת־גן

אין המשל דומה לנמשל

הנני רואה חובה להגיב על מכתב של גדעון ספירו („דבר" 22.5) בשם 6 מיליון יהודים שהושמדו בשואה הנוראה במלחמת העולם השניה על ידי הנאצים, תגובתי זו אינה מחאה פוליטית.

עצם הענין הוא עקרוני לעם ישראל, מטעמים מוסריים, כיוון שבאותה תקופה מקוללת היה דמו של יהודי הפקר! איסור מוחלט חל, לדעתי, בשימוש בעצם המילה „נאצי". כי מושג זה היה חד־פעמי בכל ההיסטוריה האנושית. זאת ועוד, צורב הנושא עד כאב במיוחד בתקופה שעדיין מתהלכים בינינו אנשים, שרידים מניצולי מחנות ההשמדה שעברו סבל בל יתואר – ואני בכללם.

כפה מלא ייאמר למצדדים בתוכן המאמר הנ"ל, אשר משווה את חטאי ישראל לפשעיהם הזדוניים של הנאצים: זה נוגד את היותכם יהודים !!

אינני מתפלאת שבעמים אחרים נשמעו קולות בודדים המכחישים את עצם קיום השואה. וכן בזמן עוסקת העתונות בארצנו בהלקאה עצמית בנושא הזה. אך אין המשל דומה לנמשל.

מגרונו זועק קולם של קרבנות עמנו שהושמדו, ואבלי מעיק עלי ללא נשוא. באה אני על חופש העתונות. מטבעי אני חסידת הדמוקרטיה. אולם בנושא כה רגיש וכאוב לעמי היתה רצויה קצת יותר צנזורה.

חנה אילון
אשק

אושוויץ 1986

תדהמה אינה בדיוק המלה המתאימה לבטא מה שהרגשתי – בעת קוראי ידיעה בעתונים המדברת על הפיכת ייעודו המבחיל של מחנה ההשמדה, אושוויץ, למחנה צילומים הוליוודי שוקק חיים.

אני יליד 1954 – כך שאת השואה לא חוויתי על בשרי – אך הורי ז"ל וידידיהם שנלחמו בנאצים ביערות ידעו היטב מה זה אושוויץ:

מחנה ההשמדה – שכל יהודי זוכר ויזכור בעתיד – אינו בדיוק, לפי דעתי, המקום הראשון שכל תיעוד מאורעות אכזרי כאשר יהיה, שצריך להתנהג בו כמו בהוליווד.

התבלבל ראשי כאשר ראיתי את המחירים שהציעו לשחקנים־ניצבים עבור הורדת שיער והתפשטות נשים. מזעזע. אנשים שהובלו לטבח ללא יכולת להתגונן, וכאן מציעים מחירים!! כך מנציחים שואה?! בז בושה והרפה! שואה זה לא צחוק ואין לבזות את הקרבנות.

יצחק קפלן
תל־אביב

נצחון „הגואל"

בטקס הדלקת המשואות בהר הרצל, ערב יום העצמאות השנה, השתתף הד"ר זרח ורהפטיג, מחותמי מגילת העצמאות, איש המזרחי, שר הדתות לשעבר.

כמי שהקשיב לדבריו שמתי לב כי הוויכוח שהתעורר סביב נוסח המגילה ב־1948, בא לידי ביטוי בדברי ורהפטיג ב־1986.

הוויכוח אז נסב על השאלה האם יש להזכיר שם אלוהים במגילת העצמאות של מדינת ישראל. נציגי הדתיים דרשו זאת ונציגי מפא"י ומפ"ם התנגדו. העלה בן־גוריון הצעת פשרה ואמר שיופיע הכינוי „צור־ישראל", טענו הדתיים, כי יש לכתוב „צור־ישראל וגואלו" אך השמאל התנגד בתוקף. לבסוף הוסכם כי במגילה יופיע הביטוי „מתוך ביטחון בצור ישראל", אשר הדתיים יכלו לפרש כאחד משמות האלוהים ואילו החילוניים ראו זאת כסמל לכוחו של עם ישראל.

הנה, בנאומו מהמגילה בעת הדלקת המשואות אמר הד"ר ורהפטיג „צור ישראל וגואלו".

את התוספת גואלו, אשר לא יכול היה להכניס למגילה אז, ביטא בגלוי עתה, ובא לציון גואל, וסגר מעגל בן 38 שנים.

יוסי גמרי
קרית ים

אוסטריה וגרמניה

שני המאמרים מאת חגי אשר ושלמה שפיר הדנים בפרשת קורט ולדהיים וארצו ראויים לתשומת־לב („דבר", 6.5) בהקשר זה רצוני לציין, שלפתע גילו רבים שגם האוסטרים היו אנטישמים ושקורט ולדהיים ש נבחר לנשיא ארצו היה קצין במנגנון הצבאי שלחם נגד פרטיזנים ואולי גם היה מעורב בפעולות נגד יהודים.

כידוע מדינת ישראל סלחה לגרמניה לפני הולנר. יש לנו קשרים אמיצים עמה בכל התחומים. בכלכלה, תרבות, תיירות, חילופי נוער ועוד. שוב פורחת בגרמניה קהילה יהודית השומרת על הגרמנים שלא יהיו אנטישמים. בימים אלה אפילו שמעתי מאנשים חשובים שגרמניה כבר אחרת, ברוך השם. והנה בבוקר אחד אני מופתע לשמוע שלא רק הגרמנים השמידו חלק מהעם היהודי אלא גם היה להם שותף פוטנציאלי – העם האוסטרי. לולא נולד היטלר באוסטריה אולי בכלל לא היתה שואה?

והנה פלא! 40 שנה שתקו המוחות. לא שמענו על פשעיה של אוסטריה נגד העם היהודי בפירוש. האם היה זה סוד כמוס? רק כשנודע לנו שמזכיר או"ם לשעבר קורט ולדהיים רוצה להיבחר לנשיא ארצו קם הרעש ונתגלה הסוד. אולי זו נקמה אישית נגדו בשל התנהגותו הלא ג'נטלמנית כלפי מדינת ישראל? דומני שכל הרעש המתחולל מסביב בחירתו של קורט ולדהיים לנשיא ארצו לא כפי שרוצים היוגוסלבים, היוונים שעל אדמותיהם בוצעו הפשעים נגד האנושות, נובע כדי לחפות על תהליכים מסוכנים המתחוללים בחברה הישראלית. מצד אחד אנו מוכירים את פשעיו של קורט ולדהיים, ומצד שני אנו שומעים הכרזות מפי חברי כנסת על גירושם של מאות אלפי ערבים מאדמותיהם כאילו צעד זה אינו פשע נגד האנושות.

חיים חצורי
אילת השחר

הקרנת סרטים בלילות שבת – בחיפה

לאשרנו, מדינת ישראל היא מדינה דמוקרטית, וזכותו של כל אחד מאיתנו לנהל חייו לפי ראות עיניו מבלי לפגוע, כמובן מאליו, באינטרס של הכלל או הפרט.

הקרנת סרטים בבתי־קולנוע בלילות שבת, עבור ציבור חילוני, זו היא זכות אלמנטרית לבילוי זמן בצורה נאותה, תרבותית ותרבותית.

אני רואה את הקולנוע כמכשיר חיובי, חינוכי ותרבותי. בחיפה חי ומתגורר, מזה שנים רבות הציבור – הדתי והחילוני – בהרמוניה מושלמת ועד כה לא התערבו האחד אצל השני.

חושבני, כי אין זכות מוסרית לציבור הדתי (המהווה 10% מכלל האוכלוסיה בעירנו) להתערב ולקבוע דפוסי חיים עבור הציבור החילוני.

מחובתנו הציבורית לכבד את החלטת שופטי ישראל, אשר בפסקי־דינם המליצו על הקרנת סרטים בלילות שבת בחיפה, כמו בערים אחרות.

חיים ינקלוביץ
חבר הנהלת העירייה

כוח העבודה הזמין

(סוף מעמוד 7)

דרושים לנו מפעלים למכירת ידע בהיקף גדול מן הקיים, עד כדי כך שהכמות תיהפך לאיכות אחרת.

עלינו להקים מחלקות לרפואה באוניברסיטאות ובהן בתי־חולים מעולים שימשכו לא רק סטודנטים הבאים ללמוד רפואה, אלא גם חולים הבאים להתרפא [illegible] חלקי תבל. למשל, בית־חולים אוניברסיטאי בצפת, ליד אוניברסיטה שתקום שם, שינהרו אליו חולי רשתית העין; בית־חולים אוניברסיטאי באשקלון, שיתפרסם בהצלחותיו בריפוי האוזן התיכונה וכיוצא באלה. לרופא היהודי יש שם גדול לא רק בתולדות הרפואה; גם בקרב רופאי ימינו. אם ירוכזו פה רופאים דגולים נעשה גדולות.

לשם כך יש להפסיק מייד את הקיצוצים באוניברסיטאות ולפתח את רשת ההשכלה הגבוהה שלנו, מעבר למה שנחוץ לאוכלוסיית ישראל. אגב, הדבר דרוש גם לחינוך שלנו. אין עלייה ברמת חינוך והשכלה שאינה מתחילה [illegible] רבים יותר, מעולם לא היתה דרך אחרת. [illegible] התפתחות כלכלית לפרטיה. הכוונה היא להצביע על כך שהרכיב העיקרי, הראשון במעלה, בקביעת כיווני הגידול הצמיחה שלנו צריך להתאים לכוח־העבודה הזמין שלנו, להרכבו המקצועי של העם היהודי לתפוצותיו. אפשר לתכנן כך את הצמיחה והגידול, הכרח לתכנן כך. התנאים הפיזיים של הארץ הם רק רכיב אחד. לא פחות חשוב ממנו הוא אופיו של העם היהודי, כלומר כוח העבודה הזמין.

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי־מחוזי, מחוז חיפה
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה, הופקד, ביחד עם התשריט המצורף אליו, שינוי תכנית מתאר מקומית הנקרא:
„תכנית מס' ג / 1063 א' – שינוי יעוד בשטח דרומית מערבית למתקן ליצור חשמל",
המהווה שינוי לתכניות הבאות:
חפ / 229 – תכנית המתאר של העיר חיפה.
חפ / 229 א' – תכנית המיתאר של העיר חיפה (תיקון)
חפ / 899 – מכון לטיהור מי שופכין.
שינוי התכנית משפיע על תכנית ג / 1063 – בתי הזיקוק, שינוי יעוד בחלק מחלקות 13, 18, 34, 36, 38, 40 ו־48 בגוש 11223 למתקן ליצור חשמל.
ואלה השטחים הכלולים בשינוי התכנית:
גוש 11222 – חלקי חלקות 1, 15.
גוש 11223 – חלקי חלקות 13, 18, 34, 36, 38, 40, 42, 44, 46, 48.
הקרקע הכלולה בתכנית נמצאת בקשת של גוש הקישון הישן, דרומה כבית הזיקוק של חברת בתי זיקוק לנפט בע"מ. בקורדינטות ציון 244120, 155400.
עיקרי הוראות התכנית:
שינוי יעוד משטח חקלאי לאזור למתקנים טכנולוגיים.
כל מעונין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרד האמור פתוח לקהל.
כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה את עצמו נפגע משינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה, תוך חדשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות.

ז' ניסן תשמ"ו
6 במאי 1986

משה גלזר
יושב ראש הועדה המחוזית
לתכנון ולבניה, מחוז חיפה

חוק התכנון והבניה
תשכ"ה–1965
מרחב התכנון מקומי ערד
הודעה בדבר
הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה ערד הופקד שינוי תכנית הנקראת שינוי מס' 10 לתכנית מפורטת 105/03/24 – שכונת רותם והשקד ביחד עם התשריט המצורף אליו.

עיקרי הוראות השינוי: הזזת בניית מתקנים באזור מגורים בשכונת מגורים רותם השקד.

האלה הם השטחים הכלולים בתכנית:
שטח התכנית: 997 דונם.
גושים: 38226, 38227, 38228.
שכונת רותם השקד – ערד.

כל המעוניין בשינוי רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל ענין תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן זכאי לפי סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי בשינוי במשרדי הועדה המקומית האמורה.

שלום דנינו
יו"ר הועדה המחוזית
לתכנון ולבניה מחוז הדרום

ועדת המשנה לתכנון ובניה
מרחב תכנון מקומי ראשל"צ
הודעה לפי סעיף 149 (1)
לחוק התכנון והבניה
תשכ"ה – 1965

ניתנת בזאת הודעה כי הוגשה לועדת המשנה לתכנון ובניה ראשל"צ בקשה למתן הקלות חלק מחלקה 299 בגוש 4241 רחוב עליה 2. לפי תכנית מתאר/תכנית מפורטת, נמצאת החלקה הנ"ל באזור מבנה ציבורי ומותר לבנות עליה מבנה ציבורי.

בקשת בעלי החלקה: בקשה לשימוש חורג ל־5 שנים למסלולה במקום שהיתה קיימת בעבר.

כל מי שיש לו התנגדות מאיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל יואיל להגישה לועדה תוך מועד של 15 יום, החל מיום פרסום הודעה זו.

באם לא תתקבל כל התנגדות בתקופה הנ"ל, תובא הבקשה לאישור.

מ. ציגן
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ובניה
ראשון־לציון

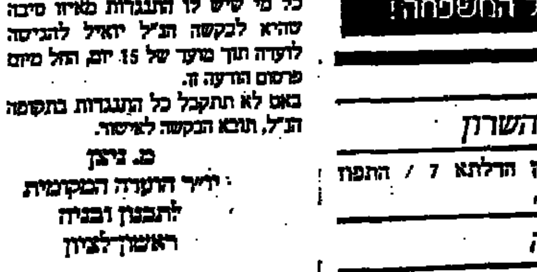

טבע תעשיות
פרמצבטיות בע"מ

בתי מרקחת ליום שני 16.6.86

תל־אביב
לב העיר – אחד העם 69 – 613862
קופת חולים לאומית – הפטמן 4 – 257221
ירושלים
הרצל – יפו 36 – 225059
חיפה
יבנה – אבן סינא 7 – 672288
פתח־תקוה
אסותא – ברון הירש 21 – 911710
בני־ברק – רמת־גן
השרון – ירושלים 23 רמת־גן – 742046
בת־ים – חולון
קופת חולים – עין יהב 4 חולון 884854
אהרון – הופיין 52 חולון – 889152

מוקד מידע טלפוני
של קופת חולים הכללית המוסר אינפורמציה על מרפאות קופת חולים של ההסתדרות, בתי־חולים, עזרה ראשונה, מרפאות הפתוחות בשבת ובחג, וכן אינפורמציה על הגורמים הרפואיים בישראל.

בתל־אביב
בימים א' עד ה' מ־8.00 בבוקר עד 20.00 בערב. ביום ו' מ־8.00 בבוקר עד 15.00 אחה"צ – טל' 03־433500, 03־433300

מרפאות שיניים
לעזרה ראשונה
אזור תל־אביב
רחוב בר־כוכבא 49 ת"א – 03־284649
בימים א'־ה' בין 21.00 עד 23.00, בימי ו' וערב חג בין 18.00 עד 24.00, שבתות וחגים – בין 15.00 עד 21.00
חיפה
רחוב הגפן 26, קומה ג' – 04־523566
יום יום כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00.

אלמקס
לכל המשפחה!

בתי קולנוע

תל־אביב
אסתר: חופשה מטורפת באירופה 5,7.30 ,9.30
אורלי: קמורה 9.30, 7.30, 5
אלנבי: הטנגו האחרון בפריז 5, 7.30 ,9.30
בן־יהודה: רכבת אל החופש 5.00 ,7.15 ,9.30
גורדון: הסיפור האמיתי [illegible] 8.00
גת: שגעון של לילה 5.00 ,7.30 ,9.30
דיזנגוף 1: נשיקת אשת העכביש 11, 1.30 ,4.45 ,7.20 ,9.45
דיזנגוף 2: 3 רווקים ותינוק 11, 1.30 ,4.45 ,7.20 ,9.45
דיזנגוף 3: ראן 11, 2 ,6.30 ,9.30
דקל: בעקבות אוצר הנילוס 7.15 ,9.30
דרייב־אין: רמו 7.15 9.30
חצות – סקס
הוד: תתיך – תתיך 5 ,7.30 ,9.30
בית ליסין: פנדנגו 10.30
חן 1: כוכב על המסלול 7.20 ,9.45 , 5.00
חן 2: סלוודור 5.00 ,7.20 ,9.45
חן 3: מרגלים שכאלה 5.00 ,7.20 ,9.40
חן 4: נסי גאן 10.30 ,1.30 ,5.00 ,7.25 ,9.40
חן 5: הרגיל לרופאים מתחילים 10.30 ,1.30 ,5.00 ,7.25 ,9.40
לימור: שכרון חושים 7, 9.30
לב 1: אהבות משתנות 1.35 ,5 ,7.40 ,9.50
לב 2: גבירתי המאמן 1.45 ,5 ,7.30 ,9.30
מוזיאון: ת"א שואה 1 ,6.30
מוגרבי: תום התמימות 5.00 ,7.30 ,9.30
מקסים: נשר הברזל 7.15, 9.30
סינמה 1: מלחמת החלוצות 5.00 ,7.30 ,9.30
סינמה 2: מורשת הולקרפט 5.00 ,7.30 ,9.30
סטודיו: סיפורה של אגנס 5 ,7.30 ,9.30
פאר: צעירים וקשוחים 4.30 ,7.15 ,9.30
פריז: מונטי פייתון בריאן כוכב עליון 12, 2, ,4 7.30 ,9.30
„העולם על פי גראפ" 23.30
צוותא: סופר של מלכון לו 8.00
צפון: אהבה על הוולגה 4 ,6.45 ,9.30
תמר – המתחזים: מקסי 7.15 ,9.30
שחף: זכרונות מאפריקה 5.45 ,9.15
תבור: בגאיה 5, 7.30 ,9.40
תל־אביב: מחנה שבויים 5.00 ,7.15 ,9.30

יפו
החוויה הישראלית: לעולם אל תאמר לא 9.50

ירושלים
אדיסון: רכבת אל החופש 4.30 ,7.30 ,9.30
אור 1: נשר הברזל
אור 3: צחוק מי שטוטר אחרון 4.30 ,7.30 ,9.30
4.30 ,7.00 9.30
אורנע: בגידות בטריאסטה 4.30 ,7.30 ,9.30
אור גיל: פנטזיה 4.30 7.15 9.30
בית אגרון: בחזרה לעתיד 16.00
עיניים סגולות 18.00
הקדושים והתמימים 8.00
להתאהב – חצות
האולם הקטן בבנייני האומה: זכרונות מאפריקה 6.15 ,9
הבירה: תתיך־תתיך 4.30 ,7.30 ,9.30
המרה: 3 רווקים ותינוק 4.30 ,7.30 ,9.30
סמדר: שיכרון חושים 4.30 7.30 9.30
עדן: מחנה שבויים 4.30 ,7.30 ,9.30
רון: שגעון של לילה 7.30, 9.30, 4.30
מיטשל: נשיקת אשת העכביש 7.15 ,9.30

חיפה
אורה: שכרון חושים 4.30 ,7 ,9.15
אורלי: חלומות מתוקים 7 ,9.15
אמפיתיאטרון: השוטר ממנהטן 4.30 ,7.00 ,9.15
ארמון: סלוודור 4.30 ,7.00 ,9.15
עצמון: מחנה שבויים 4.30 ,7.00 ,9.15
חן: נשר הברזל 4.30 ,7.00 ,9.15
פאר: חופשה מטורפת באירופה 4.30 ,7.00 ,9.15
קרידאור: מסע עסקים של אבא 6.30 ,9.00
רון: רכבת אל החופש 4.30 7 ,9.15
רב גת 1: שגעון של לילה 4.30 ,7.00 ,9.30
רב גת 2: ספורה של אגנס 4.30 ,7.00 ,9.15

קרית־ביאליק
ספיר: נשר הברזל 7 ,9.15
סביון: תרגיל לרופאים מתחילים 7.00 ,9.15

קרית־חיים
בית העם: יומו של אלוף 7.15 ,9.15
היכל: פירנית הפחד 7 ,9.15

קרית־ים
ניצן: השוטר ממנהטן 7.15 ,9.15

קרית־מוצקין
אורות: רמו 7 9.30

אשדוד
אסתר: הכבוד של פריצי 7 ,9.30
אשדוד: נשר הברזל 7 ,9.30

אשקלון
אסתר: ספורו של אלני 7.15,9.30
מאיר: פירנית הפחד 7.15 ,9.30
רחל: מה ראו עיני השתול 7.00 ,9.30

באר־שבע
חן: זכרונות מאפריקה 6.00 ,9.15

בת־ים
אורנים: רמו 7 ,9.30
עצמאות: שכרון חושים 5 ,7.15 ,9.30

הרצליה
היכל: שודדי השוקים 5.00 ,7.30 ,9.30
מלון דניאל: מחוץ הדלתא 19.00 ,21.30

עכו
אודיטוריום: לחיות ולמות בלוס אנג'לס 7.30 ,9.30

עפולה
[illegible]: רמו 9.00

חולון
[illegible]
ארמון: יוסים אסורים 7.30 ,9.30
מגדל: גבירתי המאמן 7.15 ,9.30
מתנ"ס קרית שרת:
סביר: זכרונות מאפריקה 6.00 ,9.00
רינה: השוטר ממנהטן 5, 7.30 ,9.30

טבריה
אביב: לחיות ולמות בלוס אנג'לס 7.15 ,9.30

כפר־סבא
עמל: ראן 6.30 ,9.30
תן: הכבוד של פריצי 9.15

לוד
אורלי: רומן על כוסות 7.15 ,9.30
נוה זית: מרגלים שכאלה 7.15 ,9.30

נהריה
הוד: האיש בעל הנעל האדומה 7.15 ,9.30
רון: לילות לבנים 7.00 9.30

נתניה
סטודיו: השוטר ממנהטן 5 ,7 ,9.15
אסתר: זכרונות מאפריקה 6 ,9
שרון: גבירתי המאמן 5,7,9.15

פתח־תקוה
היכל 1: בעקבות אוצר הנילוס 5 , 7.30 ,9.30
היכל 2: מטרה 5.00 7.30 ,9.30
היכל 3: זכרונות מאפריקה 6 ,9.00
שלום: תפילה למות 7.15 ,9.30

קרית־שמונה
שניר: מחוץ הדלתא 7 ,9.30

ראשון־לציון
נעמן: זכרונות מאפריקה 6.30 ,9.30
ראשון: רמו 7 ,9.30

רחובות
בית העם: אינדיאנה ג'ונס 7.15 ,9.30
הדר: לילות לבנים 7 ,9.30
חן: בי"ס לאסירים מתחילים 7.15 ,9.30

רמת־גן וגבעתיים
אראויס: בעקבות אוצר הנילוס 5.00 ,7.15 ,9.30
ארמון: כוכב על המסלול 5.00 ,7.15 ,9.30
לילי: מטרה 7.15 ,9.30
הדר: זכרונות מאפריקה 6 ,9
רב גן 1: שגעון של לילה 5.00 ,7.30 ,9.40
רב גן 2: מסע עסקים של אבא 4.15 ,6.50 9.30
רב גן 3: אלני 5.00 ,7.30 ,9.40
רב גן 4: חלומות מתוקים 7.20 ,9.45
שבית: הכבוד של פריצי 7.15 ,9.30

רמת־השרון
כוכב: מחוץ הדלתא 7 / התפוז המכני 9.30

רעננה
אורות: קוד השתיקה 5 ,7.30 ,9.00

רמלה
אורה: השוטר ממנהטן 7.15 9.30

גדרות
בית העם: סלוואדור 8.00

טלוויזיה

5.30 „עליזה בארץ הפלאות" – סדרה על פי ספרו של לואיס קרול. שם הפרק: „לאן נעלמו הצדפות?" מישהו מסתורי מתנכל לצדפות הים וחוטף אותן. עליזה וגבי נרתמים לעזרת הצדפות.
6.00 באותו ענין – סדרה שבועית המעלה בעיות של תלמידי תיכון באמצעות פסיכודרמה ומשחקי תפקידים. מנחה: אלידן אלירז.
6.30 קיצור החדשות (ערבית).
6.32 סקירת תכניות (ערבית).
6.35 ספורט (ערבית).
7.30 חדשות (ערבית).
8.00 „אין כמו בבית" – פרק סביבי: חברתו של פול, בכור הבנים, הרה. ארתור יהיה בקרוב לסבא. ורה, הסבתא, גם היא מצפה לאירוע מרגש.
8.30 מבט לחדשות.
9.00 גביע העולם בכדורגל, מקסיקו 1986 – שידור ישיר של משחק מס' 40 בשלב שמינית הגמר.
10.50 זה הזמן – תכנית אירוח. מנחה: רם עברון.
11.50 חדשות.
12.00 „דמפסי ומייקפיס" – שם הפרק: „הנהג". מייקפיס ודמפסי מצטרפים אל כנופיית פשע צרפתית, המבקשת לשדוד חנות תכשיטים בלונדון, ובתוך כך גם מסתבכת עם כנופיות מקומיות. צמד הבלשים מסכנים אמנם את מפקדם, אך מביאים לידי לכידתו של מנהיג הכנופיה.
12.50 גביע העולם בכדורגל, מקסיקו 1986 – שידור ישיר של משחק מס' 39 בשלב שמינית הגמר.

טלוויזיה לימודית

08.40 בלי סודות: ביניים צירה.
09.00 אנגלית ה'.
09.20 חשבון פשוט ד': שברים שקולים.
10.05 ארץ מולדת: כמנורה ומים למולדת.
10.30 רגע עם דודלי: מי שמע מי ראה.
11.00 עברית מדוברת: אלופים.
11.15 אנגלית ו'.
11.30 מדעי הטבע ז'־ט': ניסוי באימוץ.
12.00 תלמוד, שניים אוחזין: המציאה, חלק 1.
12.25 אנגלית ז'.
12.45 צרפתית: העשרה.
1.00 אנגלית ה'.
2.00 בבית של פיסטוק: הכרוזון המכושף.
2.20 החיים במדינת הרי הזקן.
2.35 צעד ההנפשה הראשון: סרט על התפתחות ההנפשה עם שפע של דוגמאות לטכניקות של אנימציה שמבצעים ילדים.
3.00 קסים קסם: מכניות.
3.25 בלי סודות: ביניים 5.
3.50 מאה ציורים מפורסמים: ניתוח הציור „מגדת העתידות" מאת ג'ורג' דה לה טור.
4.00 זכרון דורות: [illegible]
4.30 שניים אוחזין: בעיה ב'.
5.00 ערב חדש. מנחה רפי רשף.

רדיו

קול המוסיקה

7.07 באך: סוויטה מס. 4 ברה מג'ור לתזמורת והזכורות באך במינכן/ק. ריכטר.
7.30 שחרית מוסיקלית – מוצרט: קונצ'רטו מס. 25 לפסנתר ותזמורת, ק. 503 (ב. פראייה/הקאפ. האנגלית). פגניני: רביעייה מס. 7 במי מג'ור לכנור, ויולה גיטרה וצ'לו. (פ. רנצ'קי/ י. גייזר/ ל. וזקר/ י. סוקצ'). מסרה: „שתי היונים" – מוסיקה לבאלט (הסימפ. של בורנמות/ג'. לנצ'ברי).
9.30 קונצרט בוקר – פרנק ברידג': „קיץ" – פואמה סימפונית (הסימפוניה של בורנמות/ ג. דל מר); בריטן: „אפולו הצעיר" אופ. 16 לפסנתר, רביעיית כלי קשת ותזמורת כלי קשת (פ. דונוהו/ תז. בירמינגהאם וסולנים/ ס. רטל); ראבל: בולרו. (התז. הלאומית של צרפת/ ל. ברנסטיין) לואיג'י ג'אנלה: קונצ'רטו מס. 1 ברה מינור לחליל ותזמורת (ז'. פ. רמפל/ הסולנים מזגרב/ק. שימונג): בטהובן: רביעיה מס. 12 במי במול מג'ור, אופ. 127 (רביעיית יולי); שוברט: סימפוניה מס. 9 בדו מג'ור („הגדולה") (הסימפ. של שיקגו/ ג' לוין).
12.05 מאוצר הטרסיה – שליפיית וידוס: בטהובן: „הרוחות"; שומאן: קטעי פנטסיה לכנור, צ'לו ופסנתר, אופ. 88.
13.00 קונצרט צהריים
15.05 מוסיקה ויה – (א'): יצירות מוסקרים המלחינים הבינלאומי 1985 ויליפריד וסטרלינק (בלגיה): מטמורפוזיס לתזמורת (התז. הפיל. של אמסטרדם/ פ. דה ורייז); דייוויד מוט (קנדה): „מעטי שיחה קלילה" (סקסופון בריטון ותופים בנגינת המלחין); (ב'): ז'קלין פונטין: כותרות (הסימפ. הגדולה של המשמר הבלגי/ נ. ביו).
16.00 קונצרט מנחה – באך: קונצ'רטו ברנדנבורגי מס. 5 ברה מג'ור (להקת „לינגרה"); קייג': שלושה שירים כנסייתיים (קונצ'רטו וויקאלה); בטהובן: סונטה מס. 24 בפה דיאז מג'ור „לתרזה" אופ. 78 (א. בחורה); דבוז'ק: סונטינה בסול מג'ור, אופ. 100 (בביצוע לכנור ופסנתר/ א. תלמי חליל י. תלמי פסנתר); פורה: רביעיית פסנתר מס. 2 בסול מינור (ו.פ. קולאר/ ז. גססט/ ד. קסה/ פ. פגאסו).
18.30 קונצרט מהקלטות התזמורת הסימפונית ירושלים רשה"ש – ג'ורג' רוכברג: „דוד נעים זמירות" – קנטטה (א. סלומון/ רוכברג); מוצרט: קונצ'רטו במי במול מג'ור לפסנתר ותזמורת ק. 271 (י. זק/ס. זיטרו): סיבליוס: סימפוניה מס. 5 (סר א. גיבסון).
20.05 ערב טוב – ברליו קרולאק: סוויטה אידית לחליל, ויולה ואבוב (ר. מלבאך/ ל. לובאני/ ז'. ואן דה ויל/ ס־רייבאס): האמיס בק קון: „ארץ מי הרים ומים", פתיחה קונצרטית.
20.30 מאולמי הקונצרטים בעולם – פסטיבל רדיו צרפת במונפלייה – 1.8.85 התזמורת הלאומית של צרפת/ תומס פולסון: סולנית: אלכסנדרינה מילצבה – דיפיוס: לנגה: כליות מות קלאופטרה: פ. שמיט: הטרגדיה של סלומה.
22.30 מן המקורות – המוסיקה העממית של מכסיקו ב'.
23.00 „מירפס" – רצף מוסיקלי (ש.ש.)

רשת א'

11.30 השכלה ודעת לכל – ההתיישבות בנגב: „הנגב בעתיד". מרצה אריה (לובה) אליאב.
12.05 [illegible]
14.06 תכניות לילדים – „קוקי חבקוקי" מאת שושה הרשקוביץ; „תולעי המשי", תסכית מאת נאוה אלמוג „כל מה שהיה וכל מה שקרה (כמעט) לקרשונדר וליי" מאת דבורה עומר: „מה עשיתי לגיורא" מאת יוסי מרגלית.
15.00 „המשך יבוא" שעשועון בשידור חי.
15.25 ספורט לנוער.
16.05 רדיודרמה – „לרדת מן הגג" או „הכספת" מאת יצחק אורפז־אורבוך (ש.ש.)
17.20 האוניברסיטה הפתוחה – אתרים בחיפה – „המושבה הגרמנית בחיפה".
19.05 עיונים בפרשת השבוע בהעלותך.
22.05 קשר לילי.

רשת ב'

18.06 „שעה חופשית" – ענייני חנוך.
18.45 היום בספורט.
19.35 „דין ודברים" – ענייני חוק ומשפט.
20.05 „סלים המידות".
22.05 פינת הג'ז.
23.05 כותבים את המוסכם.
00.10 „יומן בכסיקה".

רשת ג'

18.06 אתם זוכרים את השירים.
20.05 קצת אחרת.
22.05 משלנו.

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת: ציוני דרך בחקר הבוהן: התעוזה שבכפירה. מרצה פרופ' פרץ לביא.
17.30 „משהו עולמי" – ענייני חוץ.
17.50 יומן ספורט.
18.05 „ליל הגשרים" – 40 שנה לפיצוץ הגשרים ע"י הפלמ"ח. תוכנית ראשונה.
20.05 „בלוז דה לוקס".
20.55 פינה חמה ללבי.

כינור ראשון

פסטיבל בין־לאומי ראשון לנשים במוסיקה יתקיים בבאר־שבע בין ה־23 ל־28 ביוני. יהיו בו לא רק קונצרטים אלא גם שיחות, סרטים ומופע משולב של מוסיקה ומחול.

מאת בלהה דבורי

להפגנת את הורקורים למוסיקה של הנשים, זוהי המטרה. לא מפגן פמיניסטי, למרות שמסר פמיניסטי עומד מאחורי הדברים. דברי חיה שלום, פעילה ירושלמית בארגון הפסטיבל הבין־לאומי לנשים במוסיקה שייערך בשבוע האחרון של יוני בבאר־שבע. היוזמת והמנהלת היא ליאורה מוריאל, עתונאית ומוסיקאית תושבת העיר. מוריאל הצליחה ליצור קשר עם אמניות רבות ברחבי תבל אשר הסכימו לממן מכיסן את בואן

לישראל ותופעתה כאן בהתנדבות. רבקה שריד, רעייתו של שר התיירות פרשה חסותה על האירוע ומלון „נאות מדבר" תרם חמישים חדרים לשיכון האורחות.

„אנחנו רוצות שתהיה זאת חגיגה של ממש, ולא רק הופעות מוסיקאליות. אנו מעוניינות שהאמניות תשהינה במקום במשך כל ימות הפסטיבל, תשוחחנה בינן לבין עצמן ועם הקהל", אומרת חיה שלום. על כן, בנוסף לאירועי המוסיקה יהיו גם מפגשי בוקר. רב־שיח עם המלחינות, שיחות, מפגשים מוסיקאליים עם הסברים וכן פסטיבל סרטים, סרטי וידיאו בעיקר, של מרדית מונק, ליז סוארדס, יוקו אונו וכן סרט מוסיקאלי בריטי עם גולי בריסטר.

רשימת המשתתפות בפסטיבל ארוכה. היא כוללת את עדי עציון, סי היימן, נעמי אגוף, צילה גרוסמאייר ורודיקה יוסב, קורין אלאל, שרה סיקסון, ליז מגנס (בקונצרט ג'אז) והצמד התוף שתה להופעות משותפות, סואן ופת. כל אלה מישראל. ומחו"ל תגענה לכאן סו פינק, המנצחת על מקהלת הנשים הקהילתית של לוס אנג'לס, ליגרה הירשהורן, יועצת גישאין במקצועה וחזנית בבית כנסת פרוגרסיבי. פולין אוליברוס תביא לקהל „הדים מן הירדן הצח".

אחד הגברים המשתתפים בפסטיבל (כן, יש גם גברים) הוא חוקר המוסיקה הדרום־אפריקאי, אהרון כהן. כהן בין ה־80 פירסם אנציקלופדיה למוסיקה הכוללת כ־4,500 מלחינות (במהדורה השנייה, אגב, נוספו עוד 2000 מלחינות) ועל כן שמור לו מקום גם בפסטיבל מסוג זה.

גולת הכותרת של הפסטיבל היא „לילה קסום במדבר", מופע משולב של מחול ומוסיקה שיתקיים על שפת מכתש רמון משקיעת החמה ועד לזריחה.

המופעים האחרים יתקיימו בבתי הקולנוע בבאר־שבע, באוניברסיטה, ובקונסרבטוריון.

מכת הקיץ או איך להילחם ביתושים

מאת מרווה מיילס

השל של מרווה

מדי שנה, באביב, נוחתת עלינו מכת היתושים. אנו מתלוננים ומקבלים תשובה שאינה משביעת: אין תקציב. יש ויכוח בין הרשויות המקומיות; טרם הוחלט מי מהן אחראי על אזורים מוכי־יתושים וכו'. ובינתיים חייב האזרח לדאוג לעצמו, לחפש אמצעי הרתעה נגד הלהקות המזמזמות העוטות עלינו בלילה.

מדי שנה שואלים אותי קוראים מהם אותם אמצעי ההרתעה ההדברה שאינם מזיקים לבריאות. בראש וראשונה אלו הן טבליות כחולות (ביואלטרין), הנמכרות בחנויות תחת שמות מסחריים שונים, כמו „וואפה־מאס", „סאגרמאס", „ספירה־מאס" וכו'. טבליות אלו אמורות להדוף יתושים וחרקים מכונפים אחרים. משרד הבריאות פרסם בעניין זה הוראות ברורות: אסור להשתמש בטבליות הכחולות בחדרים בהם מצויים בני־אדם. כניסה אל חדר שטופל בביואלטרין מותרת רק אחרי שהמכשיר נותק מהשקע והחדר אוורר כראוי. במלים אחרות: אסור להפעיל את המכשיר בחדרי השינה בשעות הלילה. ברוב ארצות אירופה הדבר מותר אומרים יבואני הטבליות (שרובן מתוצרת איטליה).

אחד היבואנים אמר לי כי הוראות משרד הבריאות אינן פוגעות ביעילות השיטה. אפשר „לחמם" טבליה במשך 3 עד 4 שעות בחדר ריק ואחר כך לנתק את המכשיר. אפשר גם לנקוט בשיטה אחרת (בלי להפר את הוראות משרד הבריאות): להפעיל את המכשיר במסדרון, הסמוך לחדר השינה, במשך הלילה.

מן הראוי לציין, כי באיזורים בהם נפוץ זבוב החול, הידוע כמחולל מחלת הליישמניאזיס, („שושנת יריחו"), התיר משרד הבריאות את השימוש בטבליות ביואלטרין גם בחדרים בהם נמצאים בני אדם. „שושנת יריחו" היא מחלת עור המופיעה בצלקות מכוערות. זבוב החול נפוץ בבקעת הירדן, באזור ים המלח ובערבה. בחנויות ניתן להשיג כמה סוגים של תכשירי ביואלטרין, כשלכל אחד מהם טבליות משלו, אך כל הטבליות מתאימות לכל המכשירים החשמליים.

הסוג היקר ביותר הוא „וואפה־מאס" מתוצרת „פיוכא־קילה", איטליה. מחירו גבוה כמעט פי שניים לעומת שאר המכשירים המצויים בשוק. היבואן טוען כי המחיר מוצדק מאחר שהוא היחיד מסוגו המצוייד בווסת־חום, והווסת מאריך את משך הפעולה של המכשיר. (מדובר בטמפרטורות נמוכות מאד. למעשה „מחמם" המכשיר את הטבליות מבלי לשרוף אותן). היבואן יודע לספר כי טבליות „וואפה־מאס" מכילות „חומר פעיל יותר".

הופתעתי לגלות את הכתובת „תכשיר טבעי" על גבי האריזה של „ספירה־מאס". את הביואלטרין אכן ניתן להפיק מצמח הגדל בקניה, אך במקרה הנתון מדובר במוצר סינטטי ולא „טבעי". פניתי אל משרד הבריאות ושאלתי איך אפשר לומר „רעל" ו„תכשיר טבעי" בנשימה אחת. הובטח לי כי העניין ייבדק. („טבעי" או לא – על אריזות ה„וואפה־מאס", כמו על שאר המוצרים מסוגו מופיעה המלה „רעל" בתוספת הסמל המוכר – גולגולת ועצמות מצטלבות).

בדקתי ומצאתי כי השנה מופיעות האזהרות של משרד הבריאות על האריזה או בדרך ההסבר המצורף, אך אפשר שבחנויות מצויות עדיין אריזות ישנות, המאויירות בתמונת ילד ישן כשלידו המכשיר. דומה כי כדאי לצרכנים לדעת, כי תמונה זו אינה תואמת עם הוראות משרד הבריאות.

פתרון אחר לבעיית היתושים מצוי ב„אמקור": המפעל מייצר את „קסלן", מכשיר חשמלי קוטל־יתושים, בלי שימוש בתכשירים כימיים. „קסלן" מפיץ אור כחלחל המושך אליו את החרקים המכונפים. מקור האור נתון בתוך מתכת המחושמלת את החרקים ושורפת אותם. החרקים השרופים הופכים לאבק השוקע לתוך קופסה שבתחתית המכשיר. כשהקופסה מתמלאת ניתן לרוקן אותה בקל.

ה„קסלן" נבדק בעשרות מכוני־תקנים בחו"ל ונמצא תקין מבחינה בטיחותית. זהו מוצר ש„אמקור" העיד אותו בראש וראשונה לייצוא, וב־15 השנים האחרונות, אכן, מכרו כ־1.5 מיליוני יחידות, לארצות מערב אירופה, ארה"ב, קנדה ואוסטרליה. בארץ מגיע היקף המכירות ל־10,000 יחידות בשנה.

מרדכי יבניאלי, מנהל אגף האלקטרוניקה הסביבתית ב„אמקור", מציין כי ה„קסלן" מצוייד בנורה פלואורסצנטית המכונה „נורה שחורה" המושכת חרקים מעופפים הפעילים בלילה. לחשמל שברשת המכשיר „מתח גבוה וזרם נמוך". בדרך כלל מקומו של המכשיר על קיר הקרוב לתקרה, או תלוי ממנה.

מחיר דגם ה„ג'וניור" של ה„קסלן" המתאים לשימוש בחדרי מגורים הוא 52 ש"ח. מחירו של דגם אחר, משוכלל כעט יותר, הידוע בשם „סופר", 57 ש"ח. שני הדגמים צורכים כעשירית מנורה בת עשרה ואט. דגם שלישי, „קסלן 11" נמכר ב־65 ש"ח ונועד לשימוש בחדרים גדולים, עם מרפסות, או למרפסות ואפילו לגינות קטנות. הדגם המתאים לשימוש בגינה גדולה, „קסלן 21", מצוייד בשתי נורות פלואורסצנטיות ונמכר ב־73 ש"ח. „אמקור" מייצר גם דגמים נוספים שנועדו לשימוש בשטח פתוח, במבנים תעשייתיים ובמטבחים מסחריים.

בחדרי השינה, אגב, יכול ה„קסלן" לשמש גם תחליף ל„אור לילה".

לכאורה ניתן לסכם ולומר כי ה„קסלן" על דגמיו השונים יקר יותר לעומת מכשירי הטבליות למיניהם (מחיר יחידת החימום של „וואפה־מאס" וכל השאר נעים בין שמונה ל־15 ש"ח). אך אם נביא בחשבון את עלות השימוש, את מחיר הטבליות (שלושה עד שבעה ש"ח לקופסה המכילה 30 טבליות כשכל טבליה טובה לשימוש לשמונה שעות בלבד) נגלה כי ה„קסלן", הצורך כמות מזערית של חשמל, אינו יקר.

עם זאת נתבקשת השאלה: לשם מה כל התכשירים הכימיים והמכשירים החשמליים כשאפשר לרשת את כל הדלתות והחלונות ובכך תיפתר הבעייה. מסתבר כי רשתות אינן מקובלות כיום בבתים בישראל, ובמיוחד לא באזורים עירוניים, מכיוון שהתקנתן הוא עניין מורכב ויקר. עדה רויטנגר, מהנדסת בלשכת הייעוץ של מרכז הבנייה, מאשרת כי התקנת רשתות בחלונות הזזה או בדלתות הזזה מזוגגות היא מלאכה קשה הכרוכה בהוצאות לא מבוטלות. אך מציינת כי קל להוסיף רשתות ל„חלונות הנפתחים פנימה".

דומה כי מבחינה טכנית הכל אפשרי, בתנאי שהתיכנון טוב והכסף זמין. בלשכת הייעוץ של מרכז הבנייה אפשר לקבל מידע על רשתות. פרטים – בטלפון 03־425221. המעוניינים מתבקשים להביא עמם תרשימים של החלונות והדלתות בדירותיהם.

נעל־ג'ינס בצביעה מיוחדת. אפשר לבחור את העיטורים ואת הצבעים. „אנדריאה" תעשה זאת תמורת 59 ש"ח

אפשר לוותר על המימיה. את החצאית, או דומות לה נראה הרבה בקיץ זה. מראה־הספארי, והפעם של „רונלד ששון"

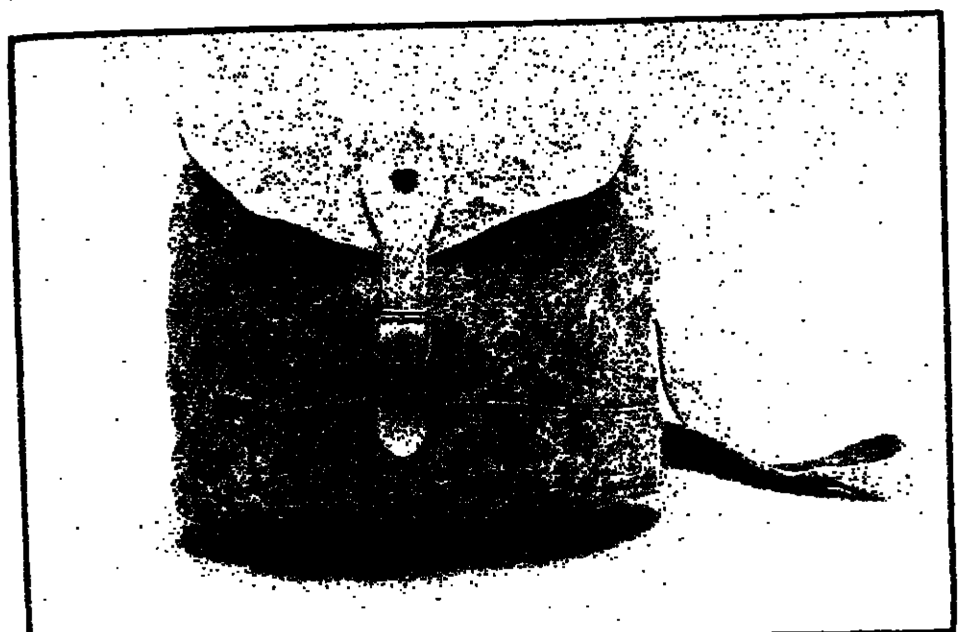

ג'ינס גם על הכתף: תיק צד ברקמת גובלן. אחד מן האוסף החדש של חברת „מודך"

מדוע גונבים נחשים?

מאת אהרן גבע

בתל־אביב אונסים זקנות וגונבים נחשים. חקירת אונס הזקנות הועברה לצוות של פסיכיאטרים. בגניבת הנחשים מטפלת המשטרה. החקירה היא, כמובן סודית, אבל כמו מכל חקירה סודית, דלפו כמה פרטים המובאים להלן:

המשטרה הקימה צוות המורכב מטובי המוחות. הצוות התכנס ומיד עלתה השאלה: מדוע גונבים נחשים? מדוע לא גונבים פילים או ג'ירפות? אחרי זמן הגיעו החוקרים למסקנה, שאין גונבים פילים או ג'ירפות כי קשה להסתיר אותם ומכיוון שההובלה עולה הרבה כסף. גונבים חיות שקל להסתיר אותן וזול להוביל אותן. אבל מדוע דווקא נחשים? מדוע לא ג'וקים או יתושים?

אחרי ישיבה ארוכה הגיע הצוות למסקנה, שאין גונבים ג'וקים כי איש אינו מעוניין בהם, להוציא החברות המוכרות חומרים להשמדת ג'וקים. גם התיאוריה של היתושים התבדתה, כי יש יתושים די והותר. יכלו לגנוב חמור בלי רגלים, ולצרף אותו למודעי ולמפלגתו. המשטרה בדקה את הרעיון בשטח ופסלה אותו כי מצאה שיש מספיק חמורים במפלגה הליברלית. זה מסביר מדוע אין גונבים חמורים. אבל מדוע גונבים נחשים?

הצוות התפצל לתוליות. אחד, יקה, בדק ב„ברהמ'ס", ספר על חיות אותו קרא בימי נעוריו בגרמניה. הוא חיפש בערך נחשים והעלה חרס (שצורף לאחר מכן לאוסף דיין במוזיאון ישראל). שני בדק במיתולוגיה המצרית, בה מילא הנחש תפקיד חשוב. המשטרה דחתה את הרעיון, כי למצרים מבריחים חשיש ולא נחשים. פשוט: הברחת החשיש משתלמת יותר. שלישי, תלמיד חכם, בדק בקונקורדנציה של התנ"ך וגילה לתדהמתו, שהנחש מילא תפקיד חשוב בגן העדן. המסקנה: קיימת כת של תמהונים, הרוצים לחזור לתקופת גן־העדן. נודיסטים יש; תפוחים אפשר לקנות; אבל מנין יקחו נחשים? בלית ברירה גונבים אותם.

חיפשו, ועדיין מחפשים, כת של תמהונים הזקוקים לנחש. חברי הכת מתבקשים להתקשר עם המשטרה.

★ ★ ★

המשטרה למדה מהנסיון של התקופה שבין מלחמת ששת הימים לבין מלחמת יום הכפורים. שלא כאחרים, המשטרה לא תהיה נעולה על קונספציה אחת. לכן הקימה צוות שני ששאל את עצמו את השאלה הקלסית: מי זקוק לנחש? התשובה: מי שזקוק לארס. החשד נפל על פוליטיקאים ועיתונאים. כתבות של עיתונאים נשלחו לבדיקה מעבדתית וכך השיגו רשימה ארוכה של כותבים המשתמשים מדי שבוע בכמות מסחרית של ארס. גם הצוות שבדק את רשימת הפוליטיקאים הגיש רשימה ארוכה. מפקד המשטרה מחק מיד כמה שמות כגון אריאל שרון ורוני מילוא. לאלה – אמר – יש מספיק ארס לכל החיים והם לא זקוקים לנחשים.

★ ★ ★

החקירות נתקעו בבכוי כתום, ולכן הוקם צוות חדש ששאל את עצמו: מה עושה נחש? התשובה: זוחל על הבטן, מפיץ רעל, ומהפכ מקום בשמש. את מי זה מזכיר לכם? הרבה אנשים, הרוצים „להתקדם בחיים" בכל מחיר (אותו משלם הזולת). מכיוון שאי־אפשר להקוד את כולם, תרים אחרי התארגנות. בהפסים בין המודעות של „גרעין מהפכ נוקה" בחיגה של חוג ללימוד הקריירות, בו בלבבים הנחשים אובייקט להתיגמה.

★ ★ ★

פנו גם לשב"כ הרוכה לאחריה למאורת נחשים. השב"כ ענה: כל הכדים תפוסים. המהן ותיעצה לפי התור. עדיין מחכים.

„רוק הירו": רוק אנד רול, תסרוקת, איפור ולבוש. הכל תחת גג אחד. האחראים: ונדה ומריוס. המקום: קניון איילון. נכנסים ומשנים תדמית. אולי לא בדיוק כמו בתצלום, אבל זה הקו הכללי.

עבודה עצמית

שני מדריכים חדשים המיועדים לילדים יצאו לאור באחרונה.

את ה„מדריך לבובטרון" כתב דוד בן־שלום הידוע יותר בכינוי הנגו. הנגו בן ה־73 הוא בובנאי (יוצר בובות) ותיק ומוכר המתגורר בקבוץ גבעת חיים. עתה העלה את פרי נסיונו על הכתב בחוברת – הכתובה, אגב, עברית, אנגלית וערבית – המיועדת לגננות, מורות, מדריכי נוער ולאוהבי תיאטרון בובות בכלל. הוא כולל הדרכה ביצירת בובות יד ומקל, מריונטות וצלליות וכן פרטי ראש. גם הסברים להכנת הבמה ותכנונה, בחירת המחזה והכנת התפאורה כלולים בו. כל פרק מלווה באיורי הסבר או בצילומים.

„קל וחומר" הוא מדריך לעשיית צעצועים מחומרים שונים הנמצאים בדרך כלל בבית. הוא מיועד לפיתוח החשיבה, חוש השמע, הראייה והמישוש של עד בני ארבע. המחברת, פרי הנסיון שנצבר במשך שנות קיומו של מרכז הלמידה לגיל הרך של נעמת בחיפה (בהפקת יהודה נעמת), ערוכה בבהירות ומלווה בתצלומים. לכל צעצוע הסבר, ציון המטרה והגיל לו הוא מיועד.

בואו נתייעץ

לשכות ייעוץ חדשות נפתחו באחרונה באיזור גוש דן:

★ נעמת פתחה לשכה לייעוץ משפטי, בתל־אביב. עו"ד שושנה גלס ואמיליה מזור, עובדת סוציאלית, יגישו ייעוץ בהתנדבות בימי חמישי בין השעות 5 ל־7 אחה"צ, במשרדי נעמת ברחוב ברנר 5, בתל־אביב. יש לתאם פגישה בטלפון: 282211.

★ ויצ"ו רמת גן (רח' נתן 16) פתחה תחנת ייעוץ לבני נוער ולהוריהם. הייעוץ הניתן כאן הוא חד־פעמי, עם הפנייה לשירותי ייעוץ אחרים. הבעיות בהן מטפלים קשורות לבעיות גיל ההתבגרות, קשיים בלימודים, משברי זהות ושאלות קיומיות. השירות ניתן בהתנדבות, בכל יום רביעי בין השעות 16:30 ל־19:00.

לכבוד
הנהלת מרכז „מבטחים"
מוסד לבטוח סוציאלי
של העובדים בע"מ
מנהלת המחלקה לבטוח הדדי,
יועץ משפטי,
רחוב אבן גבירול 30,
תל־אביב מ־64078

12.5.1986
השולחת:
הינדי שולמית,
שדרות ירושלים 4,
נתניה

ת.נ.,

הנדון: שלמי תודה

אני החתומה מטה, שולמית הינדי ת.ז. 4240620, אלמנת שלמה הינדי ז"ל, שנפטר ב־6 בינואר 1986, אם לארבעת ילדינו, יתומיו, רואה לעצמי חובה להביע במלים מספר, את תודתנו העמוקה, מתוך רחשי לב ואנקת רווחה בעת מועקה וכאב, על אבדן בעלי ואבי ילדינו, בהעניקכם לנו, את מלוא סכום הבטוח ההדדי הנוסף לשנת 1986, כמתחייב מההסכם הקיבוצי בענף היהלומים. אם זה בדין או לפנים משורת הדין, עצם העובדה שהמוסד נהג כך, מוכיח את ההבדל המהותי של מוסד צבורי המשרת נאמנה את חבריו „ללא דקדוקי עניות", לעומת חברת בטוח כלשהי, המושתתת על בסיס מסחרי ושקולים של רווח והפסד וכן „האותיות הקטנות" המוסתרות בתקנותיהן.

אינני יודעת מה היה נופל בגורלנו, אלולא היה בעלי מבוטח ב„מבטחים", והיה חלילה מבוטח ב„בטוח מנהלים", תכנית המנסים להחדירה למלטשות היהלומים, כפי ששמעתי מפי מכרים וחברים. למען האמת, מעולם לא זכיתי לראות במשך כל שנות עבודת בעלי סכום שכזה, אינו משמש לי לא נחמה, לא פדות ולא ישועה, אבל יש בו סעד ועזרה בעת מצוקה.

אנו יודעים שיש רבים מבין עובדי היהלומים המתעלמים מערכי הבטוח הפנסיוני וההדדי, בהשפעת ובהסכמת מעסיקיהם, מטילים על עצמם ועל משפחותיהם אחריות כבדה.

אני יודעת שאיננו היחידים שזכינו להיענות מסוג זה, על־ידי „מבטחים" היו מקרים רבים שזכו, וקבלו זכויות שונות בנסיבות דומות. כולי תמיהה מדוע אינכם מפרסמים פעליכם ברבים, למען ישמעו וידעו ויחכימו.

על כל זאת, ועל הכל הזכות בידיכם לנהוג במכתבי זה כטוב וכמועיל לצבור החברים ולכם מנהלי המוסד החשוב הזה.

בשלמי תודה, לכם לעובדי המוסד ולאלה שהגו, יזמו ודאגו לבטוח זה, על כל אלה תבוא עליכם הברכה.

ברגשי תודה
שולמית הינדי

תלמי־יוסף – מושב יורדים

מאת אמיר רוזנבליט

ב־1979 הגיעה לידיו של קלייב אליאסטס חוברת הסברה שהפיצה המחלקה להתיישבות בסוכנות היהודית בעיר מגוריו יוהנסבורג, שבדרום־אפריקה. „בוא להגשים חלום. הצטרף למסגרת איכותית המבטיחה, בצד האתגר שבהפרחת השממה, איכות חיים לך ולבני משפחתך. בוא להתיישב במושב תלמי־יוסף שבפתחת רפיח" – כך, פחות או יותר, נכתב באותה חוברת. כבן למשפחה ציונית וחמה, התורמת ממונה למדינת ישראל, נענה קלייב לאתגר ועלה עם אשתו שינה ושלושת ילדיהם (בינתיים נולד למשפחה עוד זוג תאומים), ירד למושב תלמי־יוסף בפתחה.

היום, לאחר שבע שנים רעות של הרבה מרורים וסבל, עוזבת משפחת אליאסטס לנטוש את המושב, שבעקבות הסכמי השלום עם מצרים, הועתק לפתחת שלום. ההחלטה לא היתה קלה והיא לוותה בהיסוסים ולבטים רבים. אולם דומה כי מה שזירז את התהליך היה התמוטטות ארגון הקניות של האיחוד החקלאי, שהמושב משתייך אליו. חבריו, ובראשם אברהם דניאל מעידים כי בשנים האחרונות נחשב קלייב לחקלאי מצטיין, גידוליו אינטנסיביים היו בין הטובים במושב. „היום, אני מתבייש לומר, אין לי מה לאכול. המזל שלי, שבעל הצרכניה במושב נותן לי אשראי. אני חייב לו מיליונים, והאמן לי, אינני יודע מאיפה אקח כסף כדי להחזיר לו", אומר קלייב בעצב.

קלייב ובני משפחתו אינם היחידים. הפרדוקס הוא, שמבחינה חקלאית נחשב תלמי־יוסף למושב מצליח. „הבעיה נעוצה בשיטה", אומר יו"ר הנהלת המושב, נסים זבידה, „ארגון הקניות הכניס אותנו לערבות הדדית לא בין החברים במושב, אלא גם בינינו לבין כל המושבים בתנועה, כך שאפילו אם אהיה חקלאי מצליח ותהיה לי שנה מוצלחת, אוסיף להיות כבול ואהיה שקוע בגרעונות כבדים: אני ערב אוטומטית ולמפרע לפחות ל־25% מהמושבים הכושלים בתנועה. יש גם סיבות נוספות לכשלון, כגון ניהול חשבונות לקוי, היעדר עידכון מתמיד של מאזנים, היעדר פיתוח מינימלי של תשתית לצרכי רווחה ותרבות באיזור שכזה. על רקע זה תבין אולי את תופעת הנטישה במושב".

אווירת נכאים שוררת בימים אלה במושב תלמי־יוסף. בשנה האחרונה נטשו את המושב שבע משפחות, ובמקום 34 נשארו 27 משפחות. חלק גדול מהעוזבים, בהם כאלה שהיו בגרעין המייסד „יורד" לארצות מוצאם – דרום־אפריקה, ארה"ב, בריטניה. לפני כשבועיים התפנה הבית הנמצא בסמיכות לביתו של נסים זבידה, שגרה בו משפחת קיזמרס. לאחר לבטים לא מעטים, החליטה משפחה זו לעזוב את המושב ו„לרדת" לארה"ב.

קלייב אליאסטס מוזה להדגיש באזני, כי הוא עצמו אינו מתכוון „לרדת" מהארץ. „אני מנסה להשתלב בקיבוץ, בתקווה ששם אמצא אולי את איכות החיים שהבטיחו לי אנשי הסוכנות בחוברת ההסברה שחילקו בדרום־אפריקה". הוא מנהל מו"מ עם מספר קיבוצים בתק"ם, אך נתקל בקשיים רבים, בגלל הגיל הגבוה יחסית שלו (39) ושל אשתו (41).

התמוטטות ארגון הקניות של האיחוד החקלאי שיקע את המושב בגרעון של כ־2.5 מיליון דולר. תלמי־יוסף, יש לזכור, היה המושב היחיד שלא קיבל פיצויי פינוי מפתחת רפיח, שכן המקום אוכלס לאחר הסכמי קמפ דיוויד. בעקבות התמוטטות הארגון החלו להגיע התראות על עיקולים מידי נושי הארגון, ובראשם הבנקים הגדולים, חברת „מקורות" וחברות אספקה שונות. המתיישבים שנקלעו למצוקה קשה נלחצו אל הקיר ונתנו ביטוי לכך לפני כחודש, בסגירת מסוף־רפיח לתנועת נוסעים, ביחד עם אחיהם לצרה בחבל־שלום, חברי המושבים „דקל" ו„יבול", המשתייכים אף הם לאיחוד החקלאי. „החקלאים בתלמי־יוסף, יוצאי ארצות דוברות אנגלית, רחוקים מאד מהמנטליות של 'כל דאלים גבר', אולם, לצערי, המציאות בישראל מוכיחה שמי שאינו לוחץ אינו מקבל את זכויותיו", אומר נסים זבידה.

אומרים אברהם וג'ני דניאל: „רק כדי להתחיל את החודש, כל מתיישב מוציא כ־700 דולר על מסים, ביטוחים והוצאות נלוות. אני עדיין לא מדבר על הוצאות בסיסיות כמו מצרכי מזון. לרוב החקלאים כאן אין כסף כדי להתחיל את עונת הגידולים הקרובה. אנו מיואשים לחלוטין ואיננו רואים כל פתרון באופק". בארץ מוצאו, בריטניה, עבד אברהם כהנדסאי חשמל, ועל־פי עדותו רמת חייו אז היתה גבוהה לאין־ערוך מזו שבארץ. „הגורם הישיר לעלייתי לישראל" הוא אומר, „היה אלדד גיסין, אז שליח הסוכנות בבריטניה וכיום מנהל חבל הנגב בסוכנות היהודית. אינני בטוח שאני מודה לו על כך היום".

עומדים (מימין לשמאל): אברהם דניאל, קלייב ושינה אליאסטס, אשה לא מזוהה וג'ני דניאל. כורע: נסים זבידה, יו"ר הנהלת המושב

שבבים ממושבים
דן בר־און

הנידון: מרכז משק

אל: י.ב, גרפולוג
מאת: מושב ד'
הנידון: מועמד למרכז משק. חוות דעתך.
התכונות הדרושות:

1. השכלה חקלאית וכללית גבוהה וגישה טובה לחקלאות לענפיה השונים, ובמיוחד בעלי־חיים (בעלי כנף ..לסוגיהם, בקר למינהו, כבשים, אווזים ועוד), וכן לצומח (מטעים, גידולי שדה וירקות, פלחה ובמיוחד פרחים). לא חייב להיות בעל מקצוע מושלם בענפים אלה, אולם להתמצא במידה מספקת כדי שלא „ימכרו לו לוקשים".

2. השכלה גבוהה בכלכלה, ידע מושלם בהנהלת חשבונות, הבנה עמוקה בניתוח מאזנים, נסיון רב במגעים בבנקים ובמוסדות כלכליים, מעורבות בשוקי ההון, יכולת תפעול בעסקים כספיים ומסחריים, כולל התמצאות מושלמת בענייני מס הכנסה, ביטוח לאומי ויתר ענפי הביטוח, חישובי הון, ריביות ומטבע־חוץ וכדומה עניינים של כלכלה ומסחר הקשורים למשק החקלאי, וכמו כן ידע במיכון חקלאי, טכנולוגיה ואלקטרוניקה.

3. ידע עמוק בפסיכולוגיה, גישה טובה ליחסי אנוש, אהבת הזולת ויכולת להקשיב לו.

4. כושר דיבור ושכנוע, כושר ניסוח בכתב ובעל־פה, כושר לניהול מו"מ.

5. בעל ניידות גבוהה המאפשרת לו לנוע על־פני ערי הארץ וכן במשקי החברים במושב, וכל זה בלי לוותר על נוכחות מאסיבית במשרד.

6. בעל יוזמה ותושיה, בעל־דמיון ודינאמי, מקורי במחשבתו וחדשן, ויחד עם זה מתון ומחושב, מסוגל לקבל מרות מן הממונים עליו (חברי המושב), מסוגל לעבוד בצוות וחרוץ די בשביל לעבוד לעיתים קרובות גם במקום צוות; נאמן ומסור ומבצע את החלטות מוסדות המושב, הנחיותיהם ומדיניותם, גם כשאינם לרוחו.

7. בעל עקרונות וערכים מוסריים וצמוד למטרה שהציב לפניו, או שאחרים הציבו למענו, ויחד עם זה נבון וגמיש כדי לדעת מתי לוותר או אפילו לסטות; נוח לבריות, מבין, משתדל לעזור ויודע להמתיק במתק שפתיו גלולה מרה, וכל זאת מבלי לסטות מן המדיניות של מוסדות המושב.

8. בעל כושר ריכוז גבוה המאפשר לו בשעת הצורך לעמוד בתנאי לחץ ועומס עבודה, שיוכל להמשיך ולעיין במסמכים שלפניו ולענות באותה עת לשיחות טלפון נכנסות, לתת הוראות לנהג העומד על הסף, להוריד הנחיות למזכירה, וכל זאת מבלי להפסיק את השיחה עם החבר היושב מולו, הממהר לחזור לביקור־משקו.

9. שוחר תרבות ובעל גישה חיובית ויוזמת לענייני חברה, מסוגל לארגן פעולות תרבות.

10. בעל מודעות גבוהה (בלשון עממית: עור פיל), שאינו נבהל ולא נפגע גם כאשר בר־הפלוגתא שלו מפשיט ערום ועריה או הופך את השולחן במשרד.

11. מארגן מעולה בעל רקע צבאי, רצוי קצין קרבי, שלא נקרא לעיתים יותר מדי קרובות לשירות מילואים ושהספיק להתנסות בחיים האזרחיים די זמן כדי להוריד ממנו את הנוקשות הצבאית.

לוטה: חמישה כתבי יד.

אל: מושב ד'
מאת: י.ב, גרפולוג
הנידון: מועמד למרכז משק. מכתבכם אלי בנידון.
תחפשו לכם גרפולוג אחר.

למי נחוץ ערוץ לקיבוץ?

ואנשיו משיבים: לכל התנועה הקיבוצית וגם לציבור העירוני בארץ

מאת אביבה ולצמן

„המדיה היא המסר"
מרשל מקלוהן

„ערוץ לקיבוץ" – כמו כל התקשורת האלקטרונית בארץ – תקוע עם רגל אחת בעבר ורגל אחת מונפת לעתיד. מתכנית מגזינית, המביאה „חדשות קיבוציות", נהפך הערוץ לרשת הטלוויזיה של התנועה הקיבוצית. מה שחסר היום זה רק נקודת שידור ומשדר כדי להביא לקהל הקיבוצי – ולא רק לו – את מגוון התכניות שעומד הערוץ להפיק על ההתיישבות העובדת בימינו. עד שיינתן האות וכאשר בישראל צצות תחנות טלוויזיה פרטיות כמו פטריות לאחר הגשם, נאלץ „ערוץ לקיבוץ" להסתפק בהפקת קסטות־וידיאו ובהפצתן בין כ־200 קיבוצים, שברשות חלק מהם מערכת טלוויזיה בכבלים. אפילו בתנועה הקיבוצית עדיין לא הכול מודעים לקיום הערוץ. אך בד בבד עם הנסיון להגיע אל כלל אוכלוסיית הקיבוצים פוזלת עין אחת לעבר הטלוויזיה הישראלית. „ולא מן הנמנע", אומר יגאל ישראלי, מפיק הערוץ, „שנצליח למכור הפקות מסוימות לרשתות טלוויזיה במעגל סגור של קהילות יהודיות בארה"ב".

הסתכלות ביקורתית, טיפול „פרווה"

„ערוץ לקיבוץ" החל ב־1984 כשגעון של חברי קיבוצים בוגרי מכללת בית־צבי ברמת־גן או החוג לקולנוע וטלוויזיה באוניברסיטת תל־אביב, אשר חיפשו דרך לשלב את אהבת התקשורת עם אהבת האדמה. במחלקת הסברה ותקשורת של ברית התנועה הקיבוצית אפשרו להם לממש את שאיפתם והקציבו את המשאבים הדרושים. המגזינים שהפיקו – מן „יומן אירועים מקומי", הכולל חמש כתבות בנושאים שעל סדר היום לצד בעיות רדומות – לא התקבלו בהתלהבות אצל מוסדות התנועה וחברי הקיבוצים. ישראל אשל, ממקימי הערוץ, עורך ומפיק, נזכר שהמערכת התנועתית קיבלה אותם קצת בחשדנות וגילתה רק מעט מאוד נכונות להיחשף בפני הציבור. „גם חברי הקיבוצים מוכנים להציץ אל הקיבוץ השכן, אך לא ממהרים לפתוח את הדלת שלהם ולחשוף את עצמם". אבל 'ערוץ לקיבוץ' היה תפוח שנפל לא רחוק מן העץ: המנטאליות הקיבוצית של מקימי הערוץ מנעה מהם „ללכת עד הסוף" ולטפל טיפול עיתונאי ויסודי בבעיות הקיימות. „לחמנו בכל נסיון של הממסד לקבוע מה נעשה במגזין", מספר ישראל אשל, „אבל יותר מאשר הגבילו אותנו, הגבלנו אנחנו את עצמנו. היינו יחזקים מדי. בבחירת הנושאים יצאנו מנקודת מבט ביקורתית, אבל הטיפול היה 'פרווה'". כיום, הוא חושב, חל שינוי והערוץ הולך ונהפך ל„עתונות לוחמת", הדורשת מן הממסד לתת לחברים בקיבוצים דין־וחשבון על מחדלים ועיוותים אך לא בלי להיות אחראים לאינפורמציה, לתזמון ולדרך הצגה. „בסופו של דבר, כל נזק שייגרם הוא נזק אשר [illegible] קיבוצים". לכן לא יפרסמו ב„ערוץ לקיבוץ" דברים, שהנזק בחשיפתם יהיה גדול יותר מן הצורך בפרסום.

„אנחנו בעצם מקומון"

כשנקלעה התנועה הקיבוצית למשבר כלכלי, סגרו ל„ערוץ" את הברז. כדי לא לרדת מן המפה התקשורתית, הוחלו אנשיה לחפש דרכים חדשות להפקה ופנו אל הפרסום. כשלב ראשוני שולבו בין הכתבות סרטונים או שקופיות, המפרסמים מפעלים קיבוציים ואת „השוק הירוק" – מערכות השיווק של התוצרת החקלאית. עם רצון להתרחב לפרסום חברות פרטיות המעוניינות לשווק לקהל הקיבוצי.

אבל לטלוויזיה מסחרית יש דינמיקה משלה. עידוד המפרסמים להשקיע את משאביהם בערוץ הצריך התארגנות מחודשת בתפיסה, הגדלת כמות ההפקות ושינוי צורת העבודה.

„התחלנו לחשוב בגדול" מסביר יגאל ישראלי, „והכוונה לעשות לא תכניות דומות לאלה של הטלוויזיה הישראלית, אלא משהו יחודי – החל בתכניות בידור עם אמנים קיבוציים ועד ערבי ראיונות או תכנית 'אולפן' עם ויכוח פתוח ושיחה בין קהל, מנחה וצוות על הבמה". זה לא כמו 'יש שאלות' מסביר יגאל, „כי עצם העובדה שמקום הצילום אינו אולפן, אלא מקום חי ונושם כמו חדר־אוכל או מועדון של קיבוץ, והקהל יכול להשתתף בשאלות, בוויכוח ובתגובה ספונטנית – נותנים לתכנית אופי מיוחד ושונה". גם בחירת הנושא אינה מקרית. בקיבוץ עין־דור, ש־30% מבניו ירדו מן הארץ, יוקלט דיון על ירידת בנים; באחרים – ידונו על לינה משפחתית, על חיים בקיבוץ השוכן קרוב לעיר או אף על סמים, מתנדבים, חזרה בתשובה וכיתות. הצילום ייעשה בשיטת מולטי־קאמרה ויתקבל כשידור ישיר ללא עריכה. „מה שייחשף וייאמר – ינותב ויועבר לקסטת וידיאו המופצת לשידור".

חשיפת חברי קיבוצים לתקשורת הארצית – ולפעמים גם לתקשורת האירופית, אם יש בקיבוץ אנטנה לקליטת לוויינים על מגדל המים – שאינו סותר, לדעת אנשי „ערוץ לקיבוץ", את הצורך הטבעי לעסוק בדברים הקרובים לקיבוצניק, דברים שלא יוכל לראותם באף תחנת טלוויזיה אחרת. ישראל אשל רואה את „ערוץ לקיבוץ" כמקומון, העוסק בנושאים שמעסיקים את הציבור הקיבוצי, מדבר בשפתם ומטפל יותר לעומק בבעיותיהם. כמטרה הוא מציב לעצמו להגיע בקיבוצים לשעת שידור יומית; היום על־ידי הפצת קסטות, מחר – על־ידי כבלים או אף דרך ערוץ שני שיקום בארץ. בעיני יגאל ישראלי, הרואה את הערוץ כחברה עם פוטנציאל מקצועי בתחום התקשורת, קיים ייעוד גם מעבר לשידור לתנועה הקיבוצית וצריך לנסות הכול: החל בסרטי הסברה על קיבוץ המיועדים לקהל בחו"ל, דרך סרטוני פרסומת ותדמית של מפעלים קיבוציים ועד סרטי פרסומת לחברות פרטיות, המיועדים לקהל הרחב בארץ. „יש בתנועה הקיבוצית מאגר אנושי לא קטן בתחום התקשורת, אשר יכול להפיק, לביים, לכתוב ולצלם. מה שחסר לנו היום זאת ההכרה המקצועית מגורמים בחוץ כדי לחדור לשוק הפרוע של התקשורת. לצורך זה הכול לגיטימי", מה שמעיד כי גם בתנועה הקיבוצית „הערוץ הוא המסר".

עבודה בשטח: הצלם אבשלום סטרוד, הכתב אמנון גולץ, הבימאי ישראל אשל והמקליט ברוך ניר...

...ובאולפן: ראיון עם מזכ"ל הקבה"א, חיים (ג'ומס) אורון, ועם המזכ"ל לשעבר של התק"ם, אלי זמיר

אז מה אם אני מתנדב?

נכון, אני מתנדב! אז מה?! האם אני נראה כמו חיה טורפת או יצור מהלל? גם לי יש רגשות, מחשבות ודעות משלי. באתי לקיבוץ מרצוני החופשי זו הפעם ה... נכון שטוב לי פה, קיבוץ זה מקום נח ו„זול", מקום להעביר תקופה מסויימת ולקחת פסק זמן מן החיים. אבל בכל־זאת אני אדם שמעוניין להכיר ולתרום בקיבוץ כמיטב יכולתי.

אינני רוצה להיות חלק מסטיגמה שנקראת „מתנדבים", מעין מלה גסה שמשמעותה – סמים... מין... שכרות וכל מיני תופעות לוואי אחרות.

יש ברצוני להרגיש הרגשת שייכות למקום שבו אני חי, ולא כמו רוב המתנדבים שחיים ליד הקיבוץ ולא בתוכו. נכון שזה לא צודק לגבי האנשים של הקיבוץ, שכל הזמן יש להם זרם של אנשים שהולך ובא, דמויות אנונימיות שקיבוצניק ממוצע אינו יודע את שפתן (מלבד „מתנדבית").

לגבי כללי ההתנהגות ברורים בבואנו לקיבוץ? ולמה לבן הקיבוץ מותר להשתכר ולי לא?!

ולא מדובר רק בבני קיבוץ, אלא גם בחברים שמשרכים דרכם בגניבה לכיוונו של הפאב („אולי כדאי לבדוק שלא נוציא את בניהם לתרבות רעה").

למה בני קיבוץ רואים במתנדבת אובייקט מיני מובן מאליו, ומה עם בנות הקיבוץ... חס וחלילה!

אולי זו הדרך שלכם להכיר ולהתיידד, אבל אני לא מקבל את זה. אין בעיה, קבוצת המתנדבים יכולה להמשיך לחיות בתוך עצמה. אבל אני עצמי מחפש את השייכות למקום, למשל בעבודה: אני לא חושב שהמתנדבים צריכים לקבל את כל העבודות הנקראות „שחורות". אני לא מבקש שייתנו לנו להיות מנהלים, אבל אני חושב שמתנדב שנמצא בקיבוץ פרק־זמן העולה על הממוצע, יכול לקבל עבודה יותר טובה, הוא גם יוכל לתרום יותר.

אבל למה שלא תנסו להתקרב, להכיר ולנסות ליצור קשר (ולא מגע, כמו ברוב המקרים).

הפחד והרתיעה מפני המתנדבים אינו נקלט, אנחנו בסך־הכול בעלי מנטליות שונה ולפעמים גם שונים בבחירת האידיאלים.

הקיבוץ הוא מקום קטן, שמרני ומופנם. אז למה שלא תנסו לפתוח לנו דלת ולנסות לגנון ולהכיר, ותיווכחו לדעת שאותם יצורים מוזרים המהלכים בשבילי קיבוצכם הם בני־אדם בדיוק כמוכם.

אנחנו לא מבקשים טובות, כי יש לנו חיי חברה משלנו ופעילות משלנו, רק מעט תשומת־לב.

האבסורד הוא שהחברה הצעירים של הקיבוץ רוב הזמן איתנו ואז קמה צעקה בקרב הקיבוץ: „מה אתם עושים לנוער שלנו?" למה דווקא אנחנו? אולי זה הנוער שחשבתם פעם...

רובנו המכריע מגיע ממה שנקרא בתים טובים ובהם דפוסי התנהגות מסויימים. למה לא מבהירים בכלל אין באפשרותם של המתנדבים להתנגד לעבודות, כי אחרת יזרקו אותם מהקיבוץ. אני לא מתיימר לבוא בטענות מרחיקות־לכת. אני מבקש שיהיו יותר פתיחות והבנה כלפינו.

אני חושב שאנשים בקיבוץ מנסים לתת מעצמם בעבודה, אבל כמו בכל מקום בעולם, יש מי שיותר ויש מי פחות, וגם בקיבוץ זה מתבטא בכל התחומים.

באופן כללי, להיות מתנדב זו לא משימה קלה. אסור לך למעוד ולו פעם אחת. כל הזמן אתה חי תחת עין מפקחת.

עקב המגורים המשותפים מאבדים מן הפרטיות וקצת מן השקט, אבל בכל־זאת אני עצמי מאוד נהנה בקיבוץ, כל מה שאני מבקש מכם הוא שתנסו קצת יותר להיפתח, להתיידד ולהכיר אותנו, ותראו שהשד לא כל־כך נורא.

עלון משמר־השרון

המג"דים

לזי ענבל, זאבי רייס, גדי גיל... אנחנו מאמינים שיתברר, כי החשדות נגד כל אחד מהם מצוצים מן האצבע ומקורם באי־הבנות מצערות. ובכל זאת... מעשה שטן, נדמה לנו שגם אם הסיפורים הספציפיים בטעות יסודם – בעיה יש, ועוד איזו: שכבת הביצועיסטים, בני הקיבוץ שקציני המילואים הבכירים הם מייצגיה הטיפוסיים.

חברי הקיבוץ אינם, ולא היו מעולם, טלית שכולה תכלת. מעידות היו לאורך כל השנים: מעידות קולקטיביות, כגון פירוק מסילת ברזל לשם בניית מוסך או מפעל; מזוודה עם זהב, או משהו כיוצא בזהב, מאירופה של שנות הבריחה ועליה ב' לטובת הקיבוץ או התנועה... ומעידות אישיות, כגון מכירת כבשים על ידי רועה צאן שהוא גם צייר, שהקיבוץ לא סיפק לו את צורכי הציור. פה ושם גם דיני נפשות. סיפורים עצובים, שחלקם הגיעו לבתי המשפט ולעתונות וחלקן נגמרו „בשקט".

אולם בשנים האחרונות מתקרבות המעידות אט־אט אל לב החברה, כמו פצצות מרגמה בשעת טיווח – אל האנשים הנותנים את הטון: הביצועיסטים, שכבת המצליחנים (ואולי שכבת האנשים שרק משחקים את המצליחנים), או תקרא להם שכבת המג"דים (ואין זה משנה אם כמה מהם משאים על כתפיהם רק פס אחד או אפילו לא זה – המנטאליות היא הקובעת).

לפני כעשרים שנה פסק פרופ' מנחם אמיר (אז דוקטורנט) בדוקטורט שלו, ש„בני הקיבוץ הם הכי טובים בצבא". התנועה הקיבוצית חגגה אז את הדוקטורט הזה במצילתיים ובתופים. קולות שהעירו, כי הצטיינות בצבא אינה מלמדת בהכרח על הצטיינות בתחום האנושי – הושתקו בחוסר סבלנות. האם שלושת השמות המוזכרים בראש הרשימה הם שברו של פסטיבל „בן הקיבוץ בצבא" מן השנים הרחוקות ההן, או „מסדר דפוקים", קורבנות של לשונות רעים ושל צרות עין?! האם קציני „הראש הגדול", שכל־כך התפארו בגודל ראשם, אינם אלא „ראש קטן"? ראש־קטן שהסתנוור מתחושת הכוח שמעניקה השליטה בכספים, ראש־קטן שנשאב אל עולם שלא הבינו כלל, כמו פרפר הנחרך בשלהבת מהפנטת; ראש־קטן שחשב שרק מה שאפשר למדוד או לכמת (להפוך לכמויות) הוא בר־קיימא. ראש־קטן שלא הבין כמה חזקים הכוחות הבלתי־מדידים, הסמויים, המזולזלים.

ואולי אנחנו לא הערכנו נכון את צידה האפל של כל תופעה חיובית: שדבקות במטרה היא גם שאיפה אובססיבית אל עוד ועוד; שאי־אפשר להפריד בפשטנות בין נטילת סיכונים להלוך־רוח של הימורים; שתהילה אינה מנקזת את הזוכים בה „חזרה לאספסת"; שחוסר המנוחה החיוני כדי ליזום ולהגדיל את המפעל, לחפש שווקים חדשים, לשכלל את המכשור, הוא חוסר המנוחה הסוחף אל הקו הדקיק בין מציאות לחלום, בין מחויבות לתקינות ולהגינות.

ההשפעה העצומה שנודעה בשנים האחרונות לביצועיסטים, למג"דים, נובעת גם מהתבטלותם של אנשי הרוח, אנשי המחשבה, בפני אשפי הכלכלה והייצור, ועוד יותר מהתבצרות אנשי החשיבה החברתית והרעיונית בתוך חומות קבועות וידועות ומוכרות של אידיאולוגיה המתמודדת עם עולם האתמול. היעדר הדינמיות המחשבתית, התמודדות בלתי־מספקת עם ההווה והעתיד, גם הם שיצרו ריקנות שהעניקה לביצועיסטים כוח שלא הוגבל באיזונים מצד אנשי החשיבה הקיבוצית הכוללת.

המעידות של בודדים, אם אכן היו מעידות, וגם אם במקרים המוזכרים לא היו מעידות – הן קצה קרחון של משבר רוחני עמוק. עצוב לחשוב שעל סדר־היום של התק"ם עומד היום שינוי ארגוני. אם באמת ובתמים יש מישהו המאמין שמה שנחוץ היום זה לבזבז זמן, משאבים ואנרגיה נפשית על שינויים ארגוניים – איננו יכולים שלא להיזכר בדברי קרילוב־סבא: „שבו כרצונכם כך או כך – מכם תזמורת לא תצמח!"

תמ/וס

110 אלף מקסיקאים משולהבים יצרו לחץ אדיר על בולגריה

יעקב ברוש ממקסיקו

מקסיקו־סיטי, איצטדיון „אצטקה" (מיוחד ל„דבר") – במשחק שהיה מראש חסר כל סיכוי לגביה, נכנעה בולגריה למקסיקו (2:0), וסללה את דרכה לרבע הגמר, לעיני 115,000 צופים משולהבים, שיצרו לחץ פסיכולוגי אדיר על הבולגרים.

בכך השיגו המקסיקאים את מטרתם השניה, הם העפילו לשלב הבא ויתמודדו נגד המנצחת מתוך במונטריי בין גרמניה למרוקו.

במקום שהמקסיקאים יכנסו ללחץ, לאחר שהפתיחה המהממת לא הניבה פרי ולא שברה את רוח הבולגרים, הפתיעו דווקא המבוגרים לדעה במשחק השלוי הן בהתקפה והן בהגנה.

לולא יכולתו המצויינת של השוער בוריסלאב מיכאילוב היתה התוצאה יכולה להיות גבוהה יותר. גם העובדה שמינו למשחק זה שופט ראשי מבראזיל וקוון מגוטמאלה, יצרה הרגשת בטחון אצל המקסיקאים שלזכותם ייאמר כי שני השערים היו יוצאים מהכלל ובלתי ניתנים לעצירה. המאורות לא נזקקה להסדרי השופטים.

בסך הכל היה זה יום גדול למקסיקו, בהלפה על פני ירוב שעל הגייר היה עריק. היא עשתה זאת בצורה חלקה ומסודרת כבוד ולא הותירה ספק שמקומה ברבע הגמר.

הבולגרים הפתיעו לרעה לא שיחקו את משחקם הרגיל והחלפתו של כוכבם גטוב בשלהי המחצית השניה אמרה הכל.

המשחק נפתח בקצב איטי. הבולגרים הנרגשים לא הסתגלו לאווירה העוינת. דקה 4: טיל עוצמתי של מנואל נגרטה והשוער מיכאילוב הדף בקושי לקרן. מיכאילוב נאלץ להישאר דרוך ולמתוח אבריו גם בחלוף שתי דקות, כדי להדוף בעיטה מהאוויר של סאנצ'ז. הלחץ המקסיקאי לא היה בוחץ בספיק, וההגנה הבולגרית התמקמה היטב ושלחה את חולית הקישור בראשות גטוב להתקפות נגד. דקה 15: סאדקוב ניסה כוחו מרחוק, אך השוער המקסיקאי, לאריוס, קלט. כעבור דקותיים, קרן ראשונה במשחק, אך בולגריה החמיצה את ההזדמנות. המשחק היה ברגעים אלה חסר דיוק והתנהל ברובו במרכז השדה. האוהדים המשיכו בזעקות עידוד: „מחיקו, מחיקו". סאנצ'ז קיבל מסירה מבוי, הוריד מחוזה ובעט היטב, אך מיכאילוב הדף. זה היה האות לשער שנכבש כעבור שלוש דקות. דקה 30: אגירה שלח כדור רוחב ונגרטה ירה מהאוויר לפינה. שער נהדר. ויתרון 0:1 במחצית לטובת „מחיקו".

הפיגור אילץ את הבולגרים לפתוח את המחצית השניה בקצב מהיר יותר ובסגנון התקפי. במשך עשר הדקות הראשונות של המחצית בעטו הבולגרים ארבע פעמים מטווחים ארוכים, אך הכדורים היו מכוונים לחיבוקי היציע. המאמן הבולגרי הוציא מהרכב את הכוכב האלגנטי, גטוב, והכניס במקומו את פידאקוב, שהבקיע את שער השוויון נגד איטליה. אבל המהלומה באה מהצד השני. המקסיקאים, שאיכזבו ברגעים אלה והישהו את קצב המשחק, עברו להתקפה מהירה. סאנצ'ז פרץ, והכשל בנגחת ע"י ארבאנוב וכפג צהוב כדי הגביה כדור עוצמתי, שהורחק לקרן. השעון הורה על הדקה ה־61. הקרן הוגבהה, שלופה מקסיקאית ניתרה לגובה, אך עיקש וחזק מכולם היה סרבין שנגח פנימה 0:2. השער הזה חולל פלאות בשורות המקסיקאים. הם שיחקו ביתר חופשיות וקלילות, ועשרות אלפי הגרונות ביציע שאגו „מחיקו, מחיקו".

הבולגרים תקפו נואשות. פטרוב נגח מתחקה, הכדור פגע ברגל מגן, אך לאריוס בזינוק נפלא הדף לקרן. האקורד האחרון היה של המהליך המקסיקאי דה לה קובוס שסיגר „פגז" למסקוף. שפט פילהו ארפי מבראזיל לעיני 110,000 צופים ב„אצטקה".

● מקסיקו: לאריוס; אמאדור; קרוז; קיראזוגה; סרביג; מוניוז; נגרטה; בוי; אספרגה; אגירה; סאנצ'ז. כן שותף: דה לוס קובוס.

● בולגריה: מיכאילוב; זדראבקוב; ארבאאבוב; פטרוב; דימיטרוב; סאדקוב; יורדנוב; קוסטדינוב; גוספודינוב; פאשב; גטוב. כן שותפו: איסקרנוב וסדראקוב.

שמחה מקסיקאית: מימין, מבקיע מנואל נגרטה את השער הראשון לרשת בולגריה. משמאל; הסאלטה המפורסמת של הוגו סאנצ'ז.

במונדי"ל 86 מתגעגעים למסגרת המצומצמת של 16 נבחרות

יעקב ברוש ממקסיקו

המדריכים המשולים נמצאים בעיסת חזור ● המשחקים בבתים הודיעו שאחרים גרמו לביצועות מיותרות ● המחזור השלישי הוכיח, כי הקהל אינו מעוניין בסחורה ● המדריכים מדברים על דחיפה לפיתוח הענף ● יוד ביבא האבלאנג' אינו מוכן לוותר וגבור שהפוליטיקה של העולם השלישי משולמת ● בעוד 4 שנים באיטליה שוב „ישרפו" שבועיים במשחקים חסרי ערך

מקסיקו־סיטי (מיוחד ל„דבר") הוכח אם יש הצדקה לקיים את משחקי גמר הגביע העולמי בכדורגל בהשתתפות 24 נבחרות ישמיך להעסיק גם בעתיד את המומחים.

התאחדות הכדורגל הבין־לאומית (פיפ"א) עדיין מתעקשת שההחלטה להגדיל את המסגרת החל ממשחקי ספרד לפני ארבע שנים – היתה צעד בכיוון הנכון.

לטענתה טוענים כאן ראשי הנבחרות, כי אין שום טעם להמשיך ולקיים טורניר עם מספר כה גדול של נבחרות.

עדיף, לדעתם, לחזור למסגרת הישנה עם 16 נבחרות שהיתה הרבה יותר אטרקטיבית במשחקי מקסיקו 1986. הבדרים הגיעו לעיסות חגיתי בנושא זה.

המתנגדים טוענים, כי המשחקים הרבים גרמו להתשת השחקנים עם פציעות מיותרות ולביקורות על רמת המשחקים.

אין הם מכחישים כלל שמסגרת המשחקים המוקדמים היתה בראש וראשונה להשרד ולעבור לשלב הבא וכל האמצעים קדושו מטרה זו.

משום כך היתה הרמה בדרך כלל מאכזבת וגרמה מפח נפש לצופים. היו גם כאלה שידעו מראש, כי לא יקבלו תמורה מלא לכספם (מחירי הכרטיסים כאן מגיעים עד 25 דולאר) ומשום כך הדירו רגליהם מהאיצטדיונים.

יוצאי הדופן היו כמובן משחקיה של הנבחרת המארחת – שנערכו באיצטדיון „אצטקה" בתפוסה מלאה.

עד כמה נזקקת גישת הדורשים לחזור למתכונת הקודמת באו משחקי המחזור השלישי האחרון של בית ה'. סקוטלנד ואורוגוואי במשחק של „להיות או לחדול" משכו בסך הכל 15,000 צופים, בעוד שבמשחק בין דנמרק וגרמניה, ללא ספק התמודדות בין שתי נבחרות המושכות קהל, חזו 28,500 בלבד.

היו גם משחקים שחזו בהם מספר קטן של צופים. השיא שמור לאלג'יריה נגד ספרד – רק 12,500 ואחריהם באים המשחקים בין הונגריה – קנדה (13,800) סקוטלנד אורוגוואי (15,000) ופולין – פורטוגל (15,000).

אין כל ספק, שהחל משלב שמינית הגמר יתמלאו האיצטדיונים ביותר צופים. זהו השלב המקביל לפתיחות אליפויות העולם שהיו עד ספרד 82. במקרה הטוב ביותר שימשו משחקי הסיבוב הראשון לחימום ואולי אפילו לגיבוש קבוצתי וחברתי כמו במקרה הבולט של בראזיל, שהגיעה לכאן בלתי מוכנה והתארגנה תוך כדי המשחקים.

אם נתבונן בטבלות הסופיות של הבתים המוקדמים ניווכח, כי נבחרות העולם השלישי, להוציא את מרוקו, הורגו אחרונות. יתכן שיש צדק בטענת פיפ"א, כי הגדלת המסגרת עשויה להיות הגורם שידחוף לפתוח ענף הכדורגל בעולם השלישי והיא אף אינה מפסיקה כאן להשמיע השכם והערב את „התקליט המרוקאי".

אבל השאלה הגדולה היא אם אין דרכים אחרות לפתוח את הענף בקרב העולם השלישי ולהחדיר לקדמותו את מספר הנבחרות המשתתפות בגמר.

עלייתה של מרוקו לשלב שמינית הגמר מחזקת את ידיו של נשיא פיפ"א ז'ואאו האבלנג' שהיה האיש שדחף להרחבת המסגרת במשחקי ספרד.

נוכח הביקורת המתרחשת על הרחבת המסגרת, יצאו דוברי פיפ"א בהצהרות המהללות את ההחלטה והאחוזות בעקשנות בטענה שלטווח ארוך יביא הדבר לפיתוח הדבר אצל העולם השלישי.

מעבר לשאלה מה המחיר והכדאיות שמשלם הענף בשמירה על מסגרת 24 הנבחרות, לא נראה לפתות בעתיד הקרוב, כי יחול שינוי במדיניות. האבלנג' הברזילאי, שאינו זוכה לתמיכה מצד מדינות אירופה, נבחר עתה לתקופת כהונה נוספת ללא שהועמד נגדו אפילו יריב אחד. לכן, אין כל סיבה נראית לעין שנשיא פיפ"א ייבגוד במי שהעלה אותו לכס הנשיאות.

בעוד ארבע שנים, באיטליה, יצטרך ענף הכדורגל „לשרוף" שבועיים נוספים על משחקים חסרי טעם וזה המחיר שיש לשלם כל עוד יעמוד האבלנג' בראש ההתאחדות הבין־לאומית.

צ'הצ'ה דרום־אמריקאי בין שתי אלופות

פואבלה (טלפונית, מיוחד ל„דבר"). – ה„דרבי" הדרום־אמריקאי, שיפגיש הלילה ב־1 אחר חצות באיצטדיון „קואאוטמוק" שתי אלופות עולם לשעבר – ארגנטינה ואורוגוואי מכבים לכסנות את תושבי שתי המדינות שיעקבו בחרדה ותקווה אחר ביצועים של אוהדים על כר הדשא הירוק.

דייגו ארמנדו מארדונה הוא האיש עליו תוטל עיקר המעמסה בצד הארגנטיני. מול נבחרת הדרום־אמריקאית שאינה מצליחה כל כך במבצעי שמירה בהגנה יוכל דייגו אם יהיה בנבחר טוב לעשות חיים. הוא יצטרך רק להיזהר מהמשחק הנוקשה ולעתים אף הברוטלי של יריביו האורוגוואים שבודאי לא יבחלו בשום דרך ושיטה כדי לעצור אותו.

אם יחליט מאמן אורוגוואי עומר בוראס להטיל שמירה אישית על מארדונה הוא יצטרך להציב למשימה זו שני אנשים. בצורה זו יתפנו חלוצי ארגנטינה האחרים למשימות תקיפה. בעיקר אמורים הדברים לגבי חורחה ולדנו שדי להשאירו ללא שמירה בחזית רגע קט כדי שהוא יתעד עם הכדור על שער היריב.

ארגנטינה לא הרשימה בסבוב הראשון אך הוכיחה כי הכדורגל נהדר לה. עקב האכילס שלה הוא החלק העורפי הסובל מחסרונו של דניאל פאסרלה שלא ישחק גם הערב.

אורוגוואי הגיעה לשמינית הגמר בקושי רב לאחר שסחטה תיקו מסקוטלנד. היא התחילה אמנם טוב נגד גרמניה אבל אחר־כך ספגה שישה מול הדנים, והתגוננו עם 10 שחקנים במשחק נגד הסקוטים.

מאז לא תספיק מגננה שכן במשחקי שמינית הגמר צריך להבקיע כדי לנצח. כוכבה פרנצ'סקולי הביע עד כה את כשרונו אבל לבד במערכה כל חולית הגנה מתגברות לא יצליח לעשות מאומה.

אורוגוואי תצטרך גם להזהר מהרס הוס של שחקניהם אשר שניים מהם כבר ספגו כרטיסים „אדומים" במהלך המשחקים. כאשר יפגשו היום שתי נבחרות עם דם לטיני צפוי במגרש קרב אמיתי. הנבחרת שתשמור טוב יותר על עצביה היא שתנצח. ארגנטינה נראית בשלה יותר להצליח.

● ארגנטינה: פומפידו; קושיפו, בראון, רוג'רי, גארה, באטיסטה (אנריקה), בורוצ'גה, מארדונה, ג'וסטי, ולדנו, בורוי.

● אורוגוואי: אלוזה: גוטרו, אקוזה, דיוגו, פסיירה, ראמוס, באריוס, קאברה, אלזבונה, פרנצ'סקולי, והסילבה.

כדורים רבים בעט בסוף השבוע דייגו ארמנדו מארדונה במהלך האימון. מעניין כמה מכדורים אלה יחדרו הערב לרשת אורוגוואי.

חיילים ותיקים אינם מתים היוניון ג'ק הציל כבודו האבוד

מאת יעקב־ברוש – מקסיקו

„חיילים ותיקים אינם מתים" אומר הפתגם האנגלי וזה בדיוק מה שעשתה נבחרת אנגליה במשחקה האחרון בבית המוקדם שהיווה עבורה את ההזדמנות האחרונה להציל את כבודה האבוד.

כמעט על קו הסיום הצליחה אנגליה, לאחר שתי הופעות אמללות, להתברג לשלב שמינית הגמר בעקבות נצחונה המרשים על פולין.

לא היה גם חסר הרבה שהאנגלים – ממש מעמדה שכמעט לא התירה להם שום סיכוי – היו תופסים את ראשות הבית שכבר זכה כאן לכינוי „הבית המשעמם".

הפיניש של האנגלים ראוי לצל"ש. שלום משתי ההתמודדויות הקודמות הסתכם בנקודה והם הגיעו למשחק נגד פולין (מכבים שהיא היכתה את צרפת במונדיאל 82 והדרגה שלישית) מרוכבים, ללא שניים מכוכביהם (וילקינס המורחק ורובסון הפצוע) ועם ביקורת נוקבת בארצם.

במשחקם נגד פולין המשיכה העתונות האנגלית לשפוך אש וגופרית על נבחרתם. אחד העתונים, שהתגלגל לידי בעת חנית ביניים בלונדון בדרכי לכאן, דרש את ראשו של המנג'ר. סוד גלוי הוא שהאנגלים, אם להשתמש בלשון המעטה, אינם אוהדים כל כך ביבשת אמריקה. ההתקפות עליהם מבית ומשחקי הנפל לא הוסיפו בריאות לרובסון ולחבריו. המשחק נגד פולין אין בו כדי לטשטש את האכזבה משני המשחקים הראשונים, אבל סתם הרבה פיות ואין זה משנה כרגע מה תעשה אנגליה בשלב הבא. צריך לזכור את ההתאוששות המופלאה שהובילה אותה לשמינית הגמר.

וכדי להשלים את הפיניש המרתק של הבית הזה (בית ו') באה הסינדרלה בדמותה של מרוקו, שבניגוד לכל התחזיות „העיפה" את פורטוגל בהמשך המשחקים.

הנה כי כן, המחיש משחקי בית זה, יותר מכל בית אחר במשחקים המוקדמים, את חולשתו של ענף פופולארי זה משום האכזבה הגדולה שהנחילו שני הסיבובים הראשונים. אבל יתר עם זאת היתה זו גם גדולתו ולכעתו הגדולה של הכדורגל היכול בזכות אותם שני משחקים, להפוך את הקערה על פיה, לשלהב את ההמונים ולסמוך על יוחדו כענף מספר אחד בעולם.

זיקו דרוש לברזיל כדי לחפות על סוקרטס

ברזיל – פולין, איצטדיון „חליסקו", גוודלאחרה

מאת אברהם צ'רנוב

גוודלאחרה (טלפונית מיוחד ל„דבר") נבחרת ברזיל, הפייבוריטית של רבים מהפרשנים כאן תפגוש הערב (9 לפי שעון ישראל) באיצטדיון „חליסקו" המוכר כאיצטדיונה הביתי, לפני משוכה לא גבוהה יחסית בדמותה של הנבחרת הפולנית שלא הצליחה להרשים בסיבוב המוקדם.

למרות שלא שיכנעה עד כה עשתה ברזיל את המוטל עליה בשלב המוקדם. הוליכה הבלתי מעורערת של קבוצת אפס שערי חובה. היא הנבחרת היחידה שעברו את בלוא הנקודות.

במשחק האחרון נגד צפון־אירלנד הוכיח והוכם כי נבחרת ברזיל מתאוששת ובבנת להיות גבוהה. ההגנה היא החלק החזק שלה, הבטחון שמעניק השוער קארלוס לשורת הבלמים שלפניו הופכת היא זה החלק הטוב בנבחרת ומאפשר לשחקני הקישור והחוד להקדיש יותר תשומת לב למשימות ההתקפיות.

חולשתם של הותיקים ג'וניור וסוקרטס בקישור בקהה את משחק ההתקפה של הברזילאים. שיתופו האפשרי של זיקו לפחות כחלק משלבי המשחק יעניק תנופה למשחק ההתקפה עם ממבטים לקבבים כיולר הצעיר וקארקה המסוכן מקום של קבע.

הפולנים שהיוו כוח רציני במונדיאלים האחרונים כבר כבאו את מקומם בהדרגה הפוכה. במשחקי הבית המוקדם התברר כי לפולנים אין הגנה, אין קישור ובעיקר אין לה התקפה. אחרי 270 דקות התבקעה היחידה בשער בודד (נגד פורטוגל) ואף הוא במקרה.

אם יסמכו בבונייק (שכבר עבר כבר את שיאו) חברו על הרבה שהספיקה להם להביס בקפידות טריודי במונטריי הם יוכלו לארוז כבר מחר ב־11 בקירוב את המזוודות ולחזור הביתה.

במקום הנוכחי אין להם מה להפסיד מול נציגי ארץ הסמבה אשר גם בכושר בינוני עדיפים לפחות בשתי דרגות על הפולנים.

ברזיל: קרלוס; ג'וסימר; סאאו; אדיניו; בראנקו; אלמאו; סוקרטס (זיקו); ג'וניור; אלזו; מולר; קאריקה.

פולין: מלינרצ'יק; פאולק; מאיבסקי; רוצ'לקי; אוסטרובסקי; באסקו; קרבציצקי; דזיקאנובסקי; אורבאן; בונייק; סמולארק.

בשלב המוקדם לא הצליח הפולני בונייק להוכיח ולו שמץ מיכולתו. הערב נגד בראזיל הזדמנות אולי אחרונה. היצליח במשימתו?

הולנד ירבת ישראל בגביע דייויס בטניס

נבחרת הטניס של הולנד תהיה שוב יריבתה של ישראל בגביע דייויס בתחרויות בית ב' של האיזור האירופי. ההולנדים ניצחו בעיר בנין, ניגריה, את הנבחרת המארחת ניגריה 1:5.

מנו הוסטינג גבר על סאמיק עבדולאזי 0:6 3:6 8:10 ובמשחק הזוגות גבר אתמול הוסטינג והנב הארבוקל על סגני בר וסאמיק 6:8 7:9 6:2 4:6, לאחר שהמשחק הופסק בשבת עקב גשם.

אשתקד ברמת־השרון ניצחה ישראל את הולנד ועלתה לגמר הבית, הפעם משחקי הגמר נגד הולנד יהיה בהולנד החל ב־16 ביולי.

● צרפת הכניעה באיסטנבול את תורכיה 0:5, כששורות צרפת הופיעו שחקנים צעירים ואינם מוכרים. אוסטריה – פורטוגל 0:5, הונגריה – מונאקו 2:3; שווייץ – יוון 0:5.

קונורס פרש בגמר

הטניסאי האמריקאי ג'ימי קונורס בן ה־33 פרש במשחק הגמר בקווינס־קלאב בלונדון, מול בן ארצו טים מאיוט בגלל פגיעה במפשעה. עד לפרישה ניצח מאיוט במערכה הראשונה 4:6 והוליך 1:2 במערכה השניה.

הישג ב־100 משוכות לנשים

את הישג השנה בריצת 100 מ' משוכות, קבעה בברטיסלבה, המזרח גרמניה קורנליה אוסקבוס, שעברה את המרחק ב־12.50 שנ', היא הקדימה במאית את הבולגריה יורדנקה דונקובה.

בקפיצה לגובה, ניצח הצ'כי יאן זוהארה את השיאן העולמי, הסובייטי איגור פאקלין, כשניתר ל־2.34 מ' (לעומת 2.31).

הבולגריה הריסטובה זרקה דיסקוס למרחק 71.80 מ'.

רשות לספורט ייצוגי מוקמת בחיי הפועל

מזכירות מרכז הפועל, סיימה אתמול את הדיון הראשוני בהצעה להקים רשות לספורט ייצוגי בהפועל.

מטרת ההקמה של הרשות – לגרום ליתר מעורבות של מרכז הפועל בחיי אגודותיו, להיות גורם דומיננטי ומוביל של קבוצות הפועל בספורט הישראלי ולשחרר את המועצות הפועלים מאחריותן.

בסכמו את הדיון אמר מזכ"ל הפועל, יצחק אופק, שהוא מודע לעובדה שההצעה משנה את סידורי בראשית בהקמת הרשות יכולה להביא מהפיכה בחיי הפועל.

אופק אמר עוד שהמצב מסביבים שהמצב כמו שהוא היום לא יכול להימשך. אלה המתנגדים להצעה לא הביאו הצעה יותר טובה ולכן יש ללכת לקראת הקמת הרשות.

ההצעה להקמת הרשות תועלה לדיון גם במזכירות הספורט של ההסתדרות. אם דעתה תהיה חיובית תוקם ועדה בהשתתפות נציגים ממרכז הפועל וההסתדרות, תבחן את ההצעה לעומק ותציע דרכים לביצוע הקמת הרשות.

30,000 שוטרים מקסיקאים גויסו לשמור על הסדר בבירה

●●● משטרת מקסיקו שוב בכוננות. נבחרת מקסיקו המקסימית שיחקה אמש עם בולגריה ויותר מ־30,000 שוטרים ואנשי צבא יצאו לרחובות כדי להשגיח על הנוהגים שעל פי נסיון העבר עוברים מחגיגות לאליפות ומשתוללים ברחובות.

דובר רישמי של משטרת מקסיקו־סיטי אמר כי השוטרים קיבלו הוראות מפורשות למנוע חוליגניזם, מכירת אלכוהול ומכירת כרטיסים בשוק השחור.

בשלב המוקדמות במהלכו הבטיחו לעצמם המקסיקאים את הכרטיס לשמינית הגמר השתוללו המקסיקנים וגרמו להתפרעות בבירה. יותר מ־200 איש נפצעו במהלך ההמונות וכ־80 נעצרו ע"י המשטרה.

לאחר המשחק בו גברה מקסיקו על עיראק (0:1) עצרה המשטרה קרוב ל־2000 איש שלא שלטו ברוחם והביעו שמחתם בצורה משונה תוך שבירת חלונות ראווה ופריצת מכוניות.

בנושא מכירת כרטיסים בשוק השחור מסרה אתמול המשטרה המקסיקאית כי מאז תחילת המשחקים נעצרו 140 ספסרים ב־12 האיצטדיונים בהם נערכים המשחקים. יותר מ־2000 כרטיסים הוחרמו ע"י השוטרים ●●●

●●● מלך מרוקו, חסן השני, הזמין אליו ארבעה כדורגלנים אשר נבעו בהם שלהופיע במקסיקו. אך סייע לנבחרת מרוקו להעפיל לשלבי הגמר. המלך מסר לכדורגלנים, כי הם ייצאו על חשבונו למונטריי, מקסיקו, כתיירים. הארבעה: לאגריסי, דאהאן, חיידאנו ולאביד. מכלל כפציעות והשתתפות נפש מהסגל.

סוקרטס ממשיך לדבר. פיו של הקשר הברזילאי מכניס אותו לצרות במקסיקו.

האנגלים כועסים על שיבוץ שופט סורי וקוון סעודי

●●● במחנה האנגלי כועסים. אפילו כועסים מאד. האנגלים טענו עוד לפני תחילת המשחקים כי הועידה המארגנת נכנה לפגוע בהם ולכן גם שיבצה אותם בבית הזה במונטריי והם כמעט בהלם כאשר נודע להם שיבוץ השופטים למשחק שמינית הגמר נגד פרגוואי מחרתיים.

מסתבר כי כשופט הראשי נקבע שופט סורי, ואם לא די בכך הרי בקוון ישמש קוון סעודי.

העיתונות האנגלית היא מבקיאים לקיים להם רגליים. בעיקר בשעה זו שהאנגלים מסובכים עם העולם הערבי ●●●

●●● כך פכה לה תהילת עולם. פרנץ פושקאש מי שהיה מאמן נבחרת פלא ההונגרית הגיע למקסיקו כדי להצפיף למסעי עבר אחרים הבאצאים כאן.

אולם בכניסה להיכנס למרכז העתונות נעצר על־ידי שומרי הסף. הם פשוט לא הכירו אותו ●●●

●●● התאחדות הכדורגל העיראקית הציעה לקיים בתום משחקי גביע העולם מפגש בין נבחרות עיראק ואנגליה לשכך הרעבים באנגליה. אודי חוסיין, בנו של נשיא עיראק והמכהן כנשיא התאחדות הכדורגל בארצו הציע לקיים את המשחק באנגליה מיד עם שובן של הנבחרות ממקסיקו. לפי מצב הדברים כיום זה יכול לקרות כבר בשבוע הבא ●●●

●●● איגוד בלגיה כדורגלן נבחרת ברה"מ הגיע למקסיקו כשבאמתחתו שתי הופעות בין־לאומיות בלבד. אך למרות זאת הצליח להדיח מההרכב את אולג בלוחין הותיק ואולג פרוטאסוב והפך לכוכב ההפתעה של ההתקפה הסובייטית.

הקשר המערב־גרמני לותר מתאוס מנצל הפוגה כדי לבלות עם אשתו.

מלכת הצ'לנים

הפסטיבל הבין לאומי לנשים במוסיקה, העומד להיפתח בבאר שבע, מוקדש לצ'לנית ז'אקלין דה פרה

מאת ישראל דליות

אם נכון לקיים כנסים בין לאומיים לנשים בספרות, אז מדוע לא לארגן גם קונגרס עולמי לנשים במוסיקה? אמנם ידועות לנו יותר סופרות דגולות מאשר מלחינות חשובות, אבל יש הטוענים שהמלחינות הוזנחו בגלל דיעות קדומות. אחרים אומרים: עובדה שטרם הופיעה אפילו מלחינה אחת המשתווה לבאך, מוצארט או סטראווינסקי. מוסיקאיות מבצעות זכו לתהילה עולמית. בכל מקום, נשים ממלאות, בדרכים שונות, תפקידים אמנותיים חשובים בחיי המוסיקה. למוסיקאיות אלה, בעבר ובהווה, יוקדש הפסטיבל הבין לאומי לנשים במוסיקה, העומד להתקיים בבאר שבע בימים הקרובים. (הכניסה מותרת גם לגברים – כצופים ומאזינים).

בהזדמנות זו תוסמענה יצירות נדירות מאת מלחינות (כמובן, בביצוע נשי). מה שמשך את שימת לבנו בפירסומים המוקדמים, לקראת האירועים בבאר שבע, היא העובדה שהפסטיבל יוקדש לז'אקלין דה פרה – הצ'לנית הנפלאה הגדולה, אשתו של המנצח והפסנתרן הישראלי דניאל ברנבוים. קיבלתי בימים אלה ספר יחיד במינו, מעין „חברים מספרים על ז'אקלין". רשמים מאלפים מאת מוסיקאים ידועי שם וידידים מוכרים פחות, שהעלו על הכתב את רשמי שיתוף הפעולה וההיכרות שלהם עם „מלכת הצ'לנים". הספר יצא לאור בלונדון, בעריכת ויליאם וורדסוורת, (קרוב משפחה של המשורר האנגלי המהולל). המבוא לספר, המעוטר בתמונות רבות, נכתב ע"י יורש העצר הבריטי הנסיך צ'ארלס. תרמו מרשמיהם – אישים כמו ז'אנט בייקר, ליידי בארבירולי (אלמנת המנצח המפורסם), פלאסידו דומינגו, יהודי מנוחין, ג'יראלד מור, זובין מהטה, אנטוני הופקינס, אייזיק שטרן ופנחס צוקרמן ואחרים. ארתור רובינשטיין לא הספיק לקיים את הבטחתו לתרום. הפסנתרן האהוב היה מעריץ וידיד נאמן של ז'אקלין דה פרה.

מהספר מזדקרת לפנינו מוסיקאית כנה ומסורה, עם יכולת ורגישות נדירים. אך גם אישה ענוה ואנושית, בעלת הומור וחוכמת חיים. האופייני ביותר לאופיה – שאיפה לשלמות. הקאריירה של ז'אקלין דה פרה, שנישאה על גלי ההצלחה, נגדעה בעיצומה בצורה טראגית על ידי מחלה אנושה. לפני יותר מ־12 שנה נפגעה הצ'לנית הצעירה ב„טרשת נפוצה", מחלה של מערכת העצבים, שבה מופיעים בהדרגה שיתוקים הגורמים לנכות מכוערת הפרעות בפעולות השרירים והגוף. ז'אקלין נאלצה להפסיק לנגן. בשנים האחרונות היא מלמדת, מדי פעם, בכיתות אמן לצ'לנים צעירים, מופיעה כקריינית בקונצרטים מיוחדים (הקליטה בניצוחו של ברנבוים את „פטר והזאב" מאת פרוקופייב) ומנגנת, בכלים זעירים כבצלתיים, בהשמעת יצירות כגון „סימפוניית הצעצועים". היא גם הופיעה בכמה תכניות רדיו וטלוויזיה שהוקדשו לחייה ולפועלה. אחד הפרקים החזקים ביותר בספר, מביא קטעים מתכניות אלה. היא מדברת בגילוי לב על מצבה האישי, רגשותיה, תקוותיה ואהבותיה המוסיקליות. בתכנית של הבי.בי.סי, ששודרה לפני כמה שנים, בערב ראש השנה האזרחית, אמרה ז'אקלין למראיין: „אני אישה ברת מזל". למרות הגורל שהתאכזר לה אין היא ממורמרת, אלא מגלה בכנות רבה כמה עליה להיות אסירת תודה על כל העזרה ושימת הלב שקיבלה. לשאלה האם הדת היהודית עזרה לה, לאחר שהתגיירה ונישאה לדניאל ברנבוים, משיבה ז'אקלין: „לא כמו המוסיקה. מאחר ובשבילי יהדות קשורה כליל למוסיקה. איני מסוגלת להפריד ביניהן או להבחין בגבולות שבין השתיים". בספר עוברת כחוט השני נימת האופטימיות ואהבת החיים, למרות כל הצרות.

ז'אקלין דה פרה הקליטה הרבה. מבין ההקלטות הרבות כדאי לציין במיוחד את הסונטות לצ'לו ולפסנתר מאת בטהובן (עם ברנבוים ליד הפסנתר) ואת הקונצ'רטו הנהדר לצ'לו ולתזמורת במי מינור מאת אלגאר, היצירה המבטאת את אישיותה של ז'אקלין ואשר אותה היא מפליאה לבצע. הקונצ'רטו הוקלט פעמיים, בניצוח ג'ון בארבירולי ובהקלטה היסטורית מקונצרט פומבי בפילדלפיה (בנובמבר 1970) בניצוח דניאל ברנבוים. כמה מתקליטיה המוצלחים הודפסו לאחרונה מחדש, בעקבות העניין הרב שמגלים בהם צ'לנים צעירים וחובבי מוסיקה בארצות רבות.

קברט בככר

מנהג חדש ב„שבוע הספר": מיפגשים ספרותיים בככר מלכי ישראל

במרכז הישנה תונהג בשבוע הספר המתחיל השבוע: קברטים ספרותיים שיתקיימו ברחבת ככר מלכי ישראל, יוזמה משותפת של מו"לים, קפה־תיאטרון הקאמרי והמחלקה לאירועים בעיריית תל־אביב.

את פתיחת שבוע הספר ביום רביעי יציין ערב ספרות ושירה של הוצאת „שוקן". יהודה עמיחי יקרא משיריו. [illegible] תקראנה את „תהלה" ו„בדמי ימיה" של עגנון ולהקת „[illegible]" תבצע את שיריו של פנחס שדה.

„הספריה" תקיים שני ערבים ספרותיים בהנחיית מנחם פרי. ביום ה' יבצעו שחקני הקאמרי אלברט כהן ויוסי גרבר קטעי משחק ושירה ממחזות חנוך לוין שספרו „ההילה הנצחי האהובה" ראה אור לא מכבר. ביום א' יקרא יוסי קאבין קטעים מתוך „לוליטה" לנאבוקוב. ובאותו ערב יקראו דוד גרוסמן ועדנה פלידר מתוך „עיין ערך אהבה" ויוסל בירשטיין יקרא מתוך ספרו החדש „כתם של שקט". ביום ג', בשעות אחר הצהריים תקיים הוצאת „כתר" מופע בנושא ספרות ילדים, בהשתתפות מאיר שלו שיקרא מתוך ספרו „גומות החן של זוהר", אפרים סידון שיקרא מתוך ספריו „כידים במיץ" ו„עלילות פרדיננד פרהצור בקיצור". כן ישתתפו בקריאה [illegible]. שר הפלבלה גדי יעקובי יחליף זמנית במה. הוא ייפגש [illegible] עם ילדים על ספרו החדש „אני".

„עם עובד" תערוך שלושה ערבים ספרותיים. במוצ"ש ייפגש פרופ' מריאן רבינוביץ' עם קוראים ויענה על שאלותיהם בהקשר עם ספרו „גילו של אדם". יגאל קלצ'קין יקרא מתוך הספר. באותו ערב יראיין [illegible], סמנכ"ל „עם עובד" את גילה אלמגור על ספרה „הקיץ של אביה". ביום ג' ינחה חיים ספה, עורך סידרת ספרי השירה בהוצאה, ערב קריאת שירה בהשתתפות מאיר ויזלטיר וחזי לסקלי. שחקן יקרא מתוך „הים הצפוני" של היינריך היינה.

„עקד" תקיים שתי תוכניות. האחת „סונטות אהבה" משירת העולם בהנחיית איתמר יעוז־קסט ותוכנית בהשתתפות משוררים צעירים – יוכבד [illegible], עודד [illegible], [illegible]. אסתר שמיר תופיע בביצוע שירה.

את שבוע הספר יחתום ביום ד' 24.6 ערב המוקדש לכתב העת „פוליטיקה" בהשתתפות יוסי שריד, שולמית אלוני, [illegible] גזית. נושא הרב־שיח יהיה עיתונאים, סופרים ופוליטיקאים.

מירי פז

בני גודמן אשף הקלרניט, בן ה־77, מנהיג הביג בנדים בשנים הגדולות של הסווינג, הצטרף לקדושי הג'אז הצועדים בסך בעולם שכולו טוב. **ליונל האמפטון**, הוויברפוניסט הקשיש (גם הוא בתמונה), מאחרוני המזולים שעוד נותרו עימנו, אמר על בני גודמן לאחר שנודע לו על מותו: „לא רק עולם המוסיקה איבד אבידת ענק, אלא גם האנושות כולה." צודק האמפטון, שכן גודמן, בנוסף למנגינות, העיבודים וה„גרוב", תמך בשילוב הלא־תמיד־מובן־מאליו של נגנים שחורים ולבנים, ובסיורים במקומות נידחים בעולם נודע כנושא בשורת הג'אז.

אמיר רותם

בימים אלה החלו החזרות למופע החדש של **שלמה ארצי** – „לילה לא שקט". בתכנית ישיר ארצי ממיטב להיטיו בשנים האחרונות ומתקליטו האחרון. נוכל לשמוע בתכנית שירים כמו „תרקוד", „שינויי מזג האוויר", „רוב הזמן את אשתי", „גבר הולך לאיבוד", „צוותא", „לא עוזב את העיר", „סיאסטה", „רדיו ישן" ועוד. ילוו את שלמה ארצי – **מאיר ישראל** – תופים וכלי הקשה, **דני רובס** – גיטרה אקוסטית, **עמוס הדני** – גיטרה חשמלית, **מיכה מיכאלי** – גיטרה בס ו**עדי רנרט** – קלידים וסינתסייזרים.

סימטה מתרחבת

9 הצגות של „הסימטה" בשבוע „אירועי יפו" ביולי

מאת ורדה צימרמן

„אירועי יפו" לקיץ זה יתקיימו בין ה־2 ל־7 ביולי. במסגרת זאת יעלה תיאטרון „הסימטה" תשע הצגות. שמונה מהן, בתיאטרון עצמו, ואחת בחלל החדש, הצמוד למוזיאון יפו. המקום, שנבנה עוד בימי התורכים שימש בעבר בית חרושת לסבון והיה בבעלות משפחה איסלקית. עיריית תל־אביב ניקתה ושיפצה את המקום ובמשך שבוע האירועים ביפו יועלה בו מחזהו של אראבל „הם בכלו את הפרחים באוזיקים". תירגם, עיבד וביים את המחזה ניקו ניתאי ומשתתפים בו חיים רובין, ליאורה הרמן, מיכל [illegible], יערית שפטל, יצחק [illegible], [illegible], כל אחד מהם יגלם מספר דמויות. מוסיקה מקורית להצגה כתב ישראל בורוכוב.

המחזה מתמקד בארבעה אסירים פוליטיים הכלואים שנים רבות. הידיעה על נחיתת האדם הראשון על הירח מזעזעת אותם ומשמשת בסיס לחלומות והזיות על החופש שנגזל מהם.

שתי בכורות נוספות בשבוע הגדוש ביפו: האחת „משולש יהושע", על־פי מחזה של רוני רשקס. העוסק בחלל מלחמה המחליט לחזור למשפחתו. הבמאי הוא איציק פיידר ומשתתפים בצה לוקה, דורון צפרים, עמליה ליזרוביץ, דוד רזנאי, אריה צירנר וליאור נחמן. המוסיקה של מישה בלכרוביץ'.

„מרשל ירוחו" למונדי יועלה בביצוע מחודש. הבמאי: יצחק נאמן והמשתתפים: נורי עומר, יצחק אלוני, קרול מרקוביץ, זאב שמשוני, ראובן גולדרוזר ושאול מזרחי. מוסיקה יוסי מר־חיים.

שבע ההצגות האחרות שתועלינה ב„סימטה" הן: „אחרת בכלל אי אפשר", מיפגש בין אשה יהודיה ואשה ערביה, אותן מגלמות חוה אורטמן־אלקיים וסלווה נקארה; „מרומנלדר 85", מחזה סאטירי מאת שמעון צימר, בביצוע עליזה רוזן, אלברט כהן ושחקנים נוספים והבימוי של יוסף כרמון; „בתובי", ביצוע תיאטרלי לשירי משוררות כמו יונה וולך, דליה רביקוביץ ורחל חלפי; „נרקיסוס", תיאטרון מיצגי שבו משתתפים פסיה אלטמן, רוברט בסל ותני בן־יהודה; הצגת יחיד של גיטה לוקה בשם „אחת זקנה", מבט אישי על חיי לאה גולדברג בשם „רמעה נגעה בדמעה" שתגיש שולמית אדר ו„מוחי מאליי", בהשתתפות רחל ברקמן וצבי פישזון. עוד בתוכנית מונודרמה בת 15 דקות בשם „צליליםי" אותה כתב יוני עופר ומבצע רמי ברוך.

הסינדרום הסיני

ברטולוצ'י מצלם בסין את סיפורו של האחרון בשושלת הקיסרים שם

מאת אמיר רותם

ברנרדו ברטולוצ'י יכול היה להרשות לעצמו חמש שנות שתיקה. חמש השנים שחלפו מאז סרטו האחרון ועד לימים אלה, בהם החל לעבוד על סרטו הבא, אותו הוא מצלם בסין. ברטולוצ'י (46) נחשף לציבור בגיל מאוד צעיר. כבנו של משורר (אטיליו ברטולוצ'י), החל לפרסם שירה בכתבי עת כשהיה בן 12. בגיל 20 זכה בפרס לאומי על קובץ שיריו, ב־1961 עזב את בית הספר והצטרף לצילומי „אקטונה" של פאוליני כעוזר במאי. לא נקפה שנה וברנרדו ניגש לביים את סרטו הראשון, צעד מוקדם לכל הדעות, שזכה ליחס הולם. שנתיים של הכנה לקראת סרטו הבא הביאו את השינוי המיוחל ומכאן היתה הדרך פתוחה לסרטים „אסטרטגיה של עכביש", „הקונפורמיסט", „1900" וכמובן „הטנגו האחרון בפאריס". הנטיה הפואטית השפיעה על הזיקה לסגנון. סרטים אסתטיים מאוד, מודעים מאוד לעצמם, לעיתים על חשבון בהירות מסריהם, בייחוד בסרטים הפוליטיים.

מאז 1984 עוסק ברטולוצ'י בהשגת מימון לצילומי העיבוד הקולנועי לאוטוביוגרפיה של פו־יי. הנ"ל היה אחרון שליטיה הקיסריים של סין בטרם מהפכה. הוא שלט בכס במשך ארבע שנים בין הגילים שלוש לשבע. לאחר הכרזת הרפובליקה הורשה להישאר בעיר האסורה פקין, שם המשיך לשלוט באנשי חצרו. ב־1924, והוא בן 19, הוגלה פו־יי מארמונו ויצא לסיבוב עולמי בחברת מורהו האנגלי, רג'ינלד ג'ונסטון, שהיה ככל הנראה סוכן חשאי בשירות הוד מלכותה. ב־1934, לאחר שהיפנים כבשו את רוב צפון סין, מונה הקיסר לשעבר כמושל פיקטיבי של מנצ'וריה. ב־'45 נתפס בידי הסובייטים ונשלח לסיביר. ב־1950 גיאות סטאלין לשחררו. לאחר תשע שנים בבתי כלא קומוניסטיים הורה מאו טסה טונג לשחרר את פו־יי והעניק לו משרה כגנן בגנים הבוטאניים בבירה. יי החל לכתוב את האוטוביוגרפיה שלו שהופיעה ב־'64 ונמכרה ב־2.5 מיליון עותקים. הוא מת מסרטן ב־'67 והוא בן 62.

„מישהו הניח את שני הכרכים העבים של הביוגרפיה של פו־יי על שולחני בהחבא", משחזר היום ברטולוצ'י. הוא מודה שהתדמית הראשונית שהיתה לו על סין התבססה על ספריו של ז'ול ורן. „אחר כך בסביבות 1968, כאשר סין היתה למוקד להט של ויכוחים פוליטיים, התרחקתי מחברים כמו גודאר, שהציגו, לדעתי, תדמית אוטופית של המהפכה שלהם". עבור ברטולוצ'י היתה המהפכה „עבודת בימוי נהדרת של במאי בשם מאו טסה טונג". סיפורו של פו־יי היה, מבחינתו של ברטולוצ'י, סיפור אגדה על עולם קסום, אחר. הנסיון לבדוק אצל הסינים את נכונותם לעיבוד מערבי לסיפור, נענה בהתלהבות מפתיעה. לא היתה גם התנגדות להשתתפותם של אחיו של פו־יי ושל סופר הצללים של האוטוביוגרפיה בהכנת הסרט. ארבעה סיורי אתרים נערכו ונפתח משא ומתן מפורט על תנאי ההפקה, שכן ההפקה המיועדת (20 מיליון דולר) תהיה הגדולה בתולדות סין. המפיק הוא הבריטי ג'רמי תומאס, מי שהפיק את סרטיו האחרונים של ניקולס רוג וסרטי איכות אחרים. מקור לא אכזב לבעיות בתחום המסע להשגת המימון, היה צורת הניסוח העיסקי של הסינים („שמחנו לקרוא כיצד אדם שהיה לדרקון נהפך חזרה לאדם, ברכות") שחסר מילות מפתח כמו „אישור" ו„הסכמה". אתגר מסוג אחר הוא הצילומים בעיר האסורה בפקין. „ביליתי זמן רב בעיר האסורה, על מנת להבין טוב יותר את סודותיה", מספר הבמאי. „אלמנט ,התיבה הסינית' החוזר כמו מבוך, מקשר לדעה שהרוחות אינן יכולות לנוע בזיג זג. לעיתים קרובות רואים גשרים המקושרים באופן מוזר ביותר, רק כדי למנוע מהרוחות לרוץ בתוככי העיר. מבחינה קולנועית זהו אתגר המכריח אותי להעריך מחדש את כל יג'יעותי בקולנוע, שכן המוטיבים הארכיטקטוניים והצבעים חוזרים בתבניות שונות".

למרות קשיים רבים במהלך ההכנות להפקה (מותו של אחד התסריטאים המקוריים – אנצו אונגארי) התגבשה אצל הבמאי הנחישות להוציא אל הפועל. בחירת השחקנים הצריכה סיור עולמי ברבעים הסיניים שבערים הגדולות.

סיור שהעלה בחכתו של ברטולוצ'י כמה שמות ידועים. התפקיד הראשי נפל לידיו של ג'ון לון, הזכור מסרטו השנוי במחלוקת של מייקל צ'מינו „שנת הדרקון". ויקטור הונג, אותו ראינו בסרטו החביב של וויין וונג („צ'אן נעדר") בתפקיד האב וכן פיטר אוטול כמורהו הבריטי של פו־יי, אותו ספק מרגל בשם רג'ינלד ג'ונסטון. „הסרט ייפתח בתמונה על הרכבת המביאה את פו־יי מסיביר. פו־יי משוכנע שהוא מובל אל מותו ומכין את עצמו לגרוע ביותר. אז, במהלך שנותיו בכלא ומאמציו להשתנות, אנו עוברים למערכת סבוכה, דמויית ,תיבה סינית', של ,פלש בקים' ובה נחשפת בפנינו מסכת החיים המרתקת הזו".

מאו הגדיר אותו בבדיחות הדעת „קודמי בתפקיד". ברטולוצ'י רואה את פו־יי כשבוי של ההיסטוריה שבסופו של דבר היה לאזרח למופת כיוון שזה הדבר אליו חונך מלכתחילה. אורכו של הסרט יהיה שעתיים ומחצה, והוא יהיה נאה לצפייה. בטוח.

בולים

בולי היובל של פסל החירות

מאת אריה לינדנבאום

יובל המאה לפסל החירות האמריקאי הוא עילה רצינית להנפקת בולים בעולם כולו, אבל הרבה מן המדינות מצאו עניין לצרף לפסל אתרים או שמות נוספים, כך שרבים הנושאים שינצחו השנה בבולי היובל של פסל החרות.

זה עתה הודיעו איי מלדיב על הנפקה חגיגית של גליון זיכרון וארבעה בולים, בהם, נוסף לפסל החרות מספר אישים שמוגדרים כ„מהגרים לארה"ב", אותם מנציחה הסידרה. בבולים מופיע ואלטר גרופיוס, ארכיטקט גרמני, ג'ון לנון, המוסיקאי הבריטי שהיגר לארה"ב אחרי פירוק להקת „החיפושיות", ג'ורג' בלנצ'ינה, כוריאוגרף רוסי, מהגר ופרנץ ורפל, הסופר האוסטרי־יהודי, אף הוא מהגר.

בגליון הזיכרון מופיעים שוב ארבעה מהגרים חשובים, ביניהם

הסופרת היהודיה ויקי באום, אף היא ילידת אוסטריה.

האחרים שמופיעים בגליון הזיכרון הם: דוד דובינסקי, מנהיג פועלים פולני, ג'ון אריקסון, מהנדס שוודי, בונה אוניות ואסטן לאורל, שחקן סרטים קומי בריטי. הבולים צויירו בידי יואל איצקוביץ' מניו־יורק והודפסו בערכים מ־50 לאורים ועד ל־15 רופיות (הגיליון).

פריץ לאנג בדומיניקה

יהודי נוסף שהופיע בבולים ליובל פסל החירות, הוא במאי הסרטים היהודי פריץ לאנג.

דומיניקה הנפיקה סידרת בולים עם ארבעה אתרים בניו־יורק, כשבכולם מופיע גם פסל החירות וגליון זיכרון ובו ארבעה מהגרים מפורסמים: ד"ר ורנר פון בראון, ג'ון מואיר, איגור סטרווינסקי ופריץ לאנג.

קאספרוב בטנזניה

תרומתה האחרונה של טנזניה, לשעבר טנגניקה וזנזיבר (טנגניקה עצמאית מאז 1961 וזנזיבר מ־1963) לאלבום „יודאיקה" הם בולים מיוחדים לכבודם של קארפוב וקאספרוב, שחקני שח סובייטים.

קאספרוב הוא יהודי למחצה ויש להניח שבולים עם דיוקנו אכן ייכנסו לאלבום „יודאיקה" (שני הבולים הם ללא דיוקן).

לרגל אליפות העולם לשחמט שנערכה השנה במוסקווה, הוציאה טנזניה שני בולים וגליון־זיכרון.

ויקטור בש – בצרפת

בול דיוקן יהודי ראשון במסגרת הבולים לשנת השלום, המופיעים עתה במדינות רבות, הופיע בצרפת. הוגה הדעות היהודי, ויקטור בש (1944–1863) מופיע בבול־זיכרון בן 2.5 פר'. בש נודע כלוחם זכויות האדם ולוחם במסגרת המחתרת הצרפתית במלחמת העולם השניה. הוא נרצח על־ידי המשטרה הצרפתית של ממשלת וישי הפרו־נאצית, יחד עם רעייתו.

אקספו 86'

לכבוד התערוכה העולמית „אקספו 86", המתקיימת בוואנקובר שבקנדה, החלו מופיעים בולים מיוחדים ויתכן שתהיה זו עילה להנפקה המונית.

„אקספו 86" היא תערוכה בנושא „העולם בתנועה", בה מציגים טכנולוגיות חדישות בתחומי התקשורת. משתתפות בתערוכה יותר מ־80 מדינות ואם חס וחלילה ינפיקו בכל אחת מהן בולים לכבוד „אקספו 86" וזאת בנוסף ל„אמפריקס 86" והמלכה בת ה־60 והמלכה האם בת ה־85, כי אז נוצף השנה בבולים יותר מאי־פעם.

מכתבים למדור

על־פי בקשת מנהל השרות הבולאי, ינון ביילי אנו מפרסמים כאן תגובה בלשונה:

„במדורך, שהוא כרגיל מעניין ומאלף, היתה הערה שקצת הפליאה אותי כאשר השווית את הנפקת הבול לזכר ראש ממשלת שוודיה אולף פלמה, שנעשתה תוך זמן קצר, להנפקה שאורכת „שנתיים (!!!)".

יש להבדיל באופן ברור בין „מבצע מיידי" לבין תכנון וביצוע תכנית עבודה שנתית, מאוזנת ושקולה.

כל מדינות העולם וביניהן ישראל, מתכננות את הנפקת הבולים החדשים שלהן שנתיים־שלוש מראש, וזאת הדרך הנכונה היחידה לעשות את הדבר.

הרי לא מדובר רק על לחיצה על כפתור מכונת הדפוס: יש לקבל הצעות מן הציבור, למיינן, ליצור תכנית מאוזנת וטובה, להביא לאישור שר התקשורת והממשלה, לחקור וללמוד היטב את הנושא עד שיבשיל דיו כדי להציגו בפני המעצבים הגראפיים, לקיים מכרז למעצבים, לשפוט את ההצעות המוגשות, להכין את התרשים לדפוס, להדפיס את הפעולות הדרושות לשיווק בישראל ובעולם – וכל אלה הן רק על קצה המזלג. והידיעה כולה רחבה הרבה יותר.

כמובן, שכאשר מתעורר צורך מיידי בהנפקת בול מסויים, מתארגן השירות הבולאי של מדינה נתונה וישראל בכלל זאת, ונערך למבצע בזק. טיבם של מבצעי בזק הוא כמובן, שהם אינם מעשה יום ביומו. כך בשוודיה, המתכננת את בוליה כמה שנים מראש, וכך בישראל.

גם אצלנו, לדוגמא, „בול השלום" הונפק במבצע בזק, והיה מוכן ליום חתימת חוזה השלום עם מצרים".

שמיר לפאריס – ייפגש עם מיטראן, שיראק וריימונד

מאת גדעון קרן, סופר „דבר" בצרפת

פאריס (מיוחד ל„דבר"). – ממלא־מקום ראש הממשלה יצחק שמיר יבוא היום לביקור בן שלושה ימים בפאריס. במקור, נועד ביקור שמיר לייצג את ישראל בכינוס לשכות המסחר האירופיות־ישראליות, שייערך בנאנט הצרפתי לפי יוזמתו של נשיא לשכת המסחר ישראל־צרפת, ליאנל שטולרו.

ביקורו של שמיר יוארך לשלושה ימים, והוא יוועד עם נשיא צרפת פרנסואה מיטראן, עם ראש הממשלה ז'אק שיראק ועם שר החוץ ז'אן ברנאר ריימונד.

מנהיגי צרפת מגלים עניין בפגישה עם שמיר נוכח הריוטאציה הצפויה בשלטון בישראל.

חוגים צרפתיים מסרו, כי אין בדעת צרפת לפתוח בכל יוזמה חדשה במזרח־התיכון, או לשנות את מדיניותה כלפי ישראל. הם גילו נכונות לפתוח הקשרים הכלכליים הדו־צדדיים.

ברה"מ תשתתף בהחזקת יוניפי"ל – ויוניפי"ל יקבל לשורותיו חיילים פולנים

מאת דליה שרון, סופרת „דבר" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל„דבר"). – ברה"מ הסכימה לשלם 8 מיליון דולאר להחזקת יוניפי"ל, ובתמורה לכך, הסכים יוניפי"ל לקבל חיילים פולנים לשורותיו. כך סוכם בשיחה בין השגריר הסובייטי בלבנון, ואסילי קולוטושה, הנשיא לבנון, אמין ג'מייל – מוסרים מקורות בלונדון.

הנושא יידון בישיבת מועצת הבטחון ביולי. צרפת אמרה באפריל; כי תסכים שחייליה יישארו בלבנון שלושה חודשים בלבד, אך לנוכח איום בהכנסת חיילים פולנים ליוניפי"ל, ייתכן שתשנה את החלטתה. ישראל תתנגד בוודאי להצבת חיילים פולנים סמוך לגבולה, כי אנשי מודיעין פולניים יוכלו לעמוד על סידורי הבטחון סמוך לגבול, ולהעביר את המידע לברה"מ, שבוודאי תעביר אותו לסוריה.

אותם מקורות מוסרים גם, כי השגריר הסובייטי, שהוא ערביסט מובהק, ניסה לגשר בין ג'מייל ונשיא סוריה, חאפז אסד.

ערפאת: עפ"י התרעה שלי מנעה ברה"מ התקפה ישראלית בלבנון וסוריה

מאת גדעון קרן, סופר „דבר" בצרפת

פאריס (מיוחד ל„דבר"). – ברה"מ העבירה בחודש שעבר, ביוזמת אש"ף, שדר אזהרה לארה"ב, כדי שזו תמנע התקפה ישראלית על לבנון וסוריה. כך אמר ראש אש"ף יאסר ערפאת.

בראיון שהעניק בתוניס לכתב־העת „אפריקה אסיה" אומר ערפאת, כי ב־22 במאי, לאחר ששב ממזרח־ברלין, קיבל מידע על ריכוז כוחות ישראליים בגבול לבנון ועל כוונת ישראל להנחית מכה על הלבנונים ועל אנשי אש"ף, להשתלט שוב על חלק משטח לבנון ולתקוף גם את סוריה, בתמיכת ארה"ב, אם זו תתערב בנעשה.

לדבריו, הוא העביר שדר למיכאל גורבאצ'וב, וארבעה ימים אחר־כך קיבל תשובה מן הסובייטים ובה נאמר, כי אימתו את המידע שמסר וכי שיגרו „אזהרה חמורה" לממשל האמריקאי.

לוב: התגלו שרידיו של המטוס האמריקאי שהופל

לונדון (סוכנויות). – שרידי מטוס הקרב האמריקאי, שהופל במהלך ההתקפה האווירית שנערכה ב־15 באפריל על לוב, נסחפו לחוף ליד טריפולי, נמסר בהודעת רדיו לוב.

השרידים, של מפציץ יירוט מדגם „אף־111", נתגלו באזור סאבראתאת, במרחק של כ־80 ק"מ מערבית מהבירה הלובית.

24 מטוסים מדגם „אף־111" יצאו מבסיסיהם בלייקנהית והייפורד שבבריטניה, כדי להשתתף בהתקפות על טריפולי ובנגאזי.

לוב דיווחה לאחר ההתקפה שכמה מבין המטוסים הופלו. פקידים אמריקאים אמרו כי רק מטוס אחד מדגם „אף־111" אבד וכי הצוות, שכלל שני אנשים, „נהרג בפעולה".

מומחים: קדאפי חולה ועייף וחי בפחד מתמיד

מאת דליה שרון, סופרת „דבר" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל„דבר"). – קולונל קדאפי נאלץ להשתמש בעזרתם של מומחים לתרופות הרגעה כאשר התכונן להופיע בפני העם בטריפולי – במלאת 16 שנה לשלטונו – מסר ה„סנדיי טיימס" בגליונו אתמול.

ההופעה לא התקיימה, בסופו של דבר, וקדאפי הופיע בטלוויזיה בלבד. מומחים טוענים, כי היתה זו הקלטת וידאו מוקדמת. בהופעה נראה קדאפי חולה ומפוחד, מודאג ועייף. הוא נשם עמוקות ולעיתים קרובות, ושם ידיו על ראשו, כאילו איבד את חוט המחשבה. את נאומו קרא מן הכתב. בניגוד למנהגו, הנאום היה בחלקו קשה להבנה.

מומחים טוענים כי לוחצים על קדאפי לא לדבר. הם סבורים כי קיימת קבוצה קטנה של אנשים המבקשת לצמצם את שלטונו המוחלט של קדאפי, אך הם חייבים לעשות זאת בשקט, כדי למנוע התפוצצות.

אנשי פמלייתו של קדאפי סיפרו ל„סאנדיי טיימס", כי מאז ההפצצה האמריקאית על לוב השתנה אורח חייו להלוטין. מאז ההתקפה לא ישן קדאפי שני לילות רצופים באותו מקום, הוא פוחד לטוס ונוסע ממקום למקום בשיירות בלבד, הוא מבלה מעט מאוד זמן בבאב אל עזיזיה, מחוץ לטריפולי, שם היה ביתו. הוא שהה שם בין 30 במאי ל־2 ביוני. על־פי התכנית אמור היה לשהות שם עוד זמן מה, אך ב־10 בלילה העיר את פמלייתו וציווה על תזוזה מן המקום.

פוטרו המנהל והמהנדס בתחנת־הכוח בצ'רנוביל

מוסקבה (ע"ר וע"צ). – המנהל המהנדס הראשי של תחנת הכוח הגרעינית בצ'רנוביל פוטרו מתפקידיהם בפני שהתנהגו „בחוסר אחריות וגילו חוסר אונים". על כך הודיע אתמול בטאון המפלגה הקומוניסטית הסובייטית „פראוודה".

הבטאון מציין, כי המנהל, ו. בריוחאנוב, והמהנדס, נ. פומין, לא עמדו על חומרת המצב לאחר התפוצצות הדליפה הקרינה ולא פעלו במהירות הדרושה כדי ליזום פעולות הצלה שהמצב חייב.

הנהלת הקונגרס היהודי העולמי תתכנס בירושלים

מאת סופר „דבר"

ההנהלה העולמית של הקונגרס היהודי העולמי בהשתתפות הנשיא אדגר ברונפמן והמזכ"ל ישראל זינגר עומדת להתכנס בירושלים ב־6 וב־7 ביולי. יהיה זה המושב הראשון של ההנהלה מאז עצרת היובל של הקונגרס, שנערכה בסוף ינואר בירושלים.

כפי שנודע לסופר „דבר" מפי מנהל הסניף הישראלי של הקונגרס ד"ר אבי בקר, אחד הנושאים העיקריים במושב ההנהלה העולמית יהיה המשך המערכה נגד ד"ר קורט ואלדהיים, נשיא אוסטריה.

נושא חשוב אחר שיידון בהתכנסות הוא מצבם של יהודי ברה"מ והמשך הפעילות להתרת יציאתם של אלה מהם המעוניינים בכך.

שר החוץ האוסטרי החדש פטר יאנקוביץ הנשוי ליהודיה – דמות־המפתח בממשלה

מאת רישה קדן, סופרת „דבר" באוסטריה

וינה (מיוחד ל„דבר"). – ד"ר רודולף קירכשלגר, המכהן עדיין כנשיא אוסטריה, ימנה ב־16 ביוני ממשלה חדשה בראשותו של שר הכספים היוצא ד"ר פראנץ ורניצקי.

מאחר שגם שר החוץ ליאופולד גראץ, כמו הקנצלר זינובץ, לא רצה להמשיך בכהונתו בגלל בחירתו של ואלדהיים לנשיא, מעניינת במיוחד אישיותו של שר החוץ החדש ד"ר פטר יאנקוביץ.

ד"ר יאנקוביץ הוא דיפלומט מקצועי ששימש בין היתר שגריר אוסטריה במרכז האו"ם בניו־יורק בשנות ה־70. הוא שייך לאותו דור של סוציאליסטים צעירים שגדלו בצילו של ברונו קרייסקי ואשר התקדמו בחסותו בקריירה שלהם. מובן שעמדותיו בזירה הבין־לאומית קרובות לאלה של הקנצלר לשעבר. בשנים האחרונות עסק יאנקוביץ הרבה בענייני אמריקה הלאטינית ובעיקר בבעיית ניקאראגואה, כתומך במשטר הסנדיניסטים עם הסתייגות זהירה. מובן שגם הוא, בתפקידו האחרון כמזכיר הבין־לאומי של המפלגה הסוציאליסטית, עמד במערכה נגד ואלדהיים. אבל בגלל שדה פעולתו דבר זה לא התבלט במיוחד באוסטריה.

יאנקוביץ נשוי ליהודיה ומעניין יהיה לראות מה הוא מתכוון לעשות על־מנת להחזיר את הקשרים עם מדינת ישראל לתיקונם. יתר שלושת השרים החדשים בממשלתו של ורניצקי, שהוא איש מוכשר, מעשי וקונקרטי מאוד, הם אנשים צעירים, מומחים וכלכלנים מצויינים, שיצטרכו להוכיח אם במשך החודשים הבאים יצליחו להחזיר למפלגה הסוציאליסטית את אהדת אותם האנשים שהצביעו הפעם למען המתנה הסמרני.

מברק־מצער של קיסר

מזכ"ל ההסתדרות ח"כ ישראל קיסר שיגר מברק לנשיא האיגודים המקצועיים האוסטריים אנטון בנייה, שהוא גם יו"ר הפרלמנט האוסטרי, ובו הבעת צער על בחירתו של קורט ואלדהיים לכהונת נשיא אוסטריה.

עם זאת מציין קיסר במברקו, כי למרות בחירתו של ואלדהיים נשמרת מערכת היחסים הידידותיים בין ההסתדרות והתנועה המקצועית הסוציאליסטית באוסטריה, שהתנגדה למועמדותו של ואלדהיים.

ג'ומייל מגייס במדינות המפרץ תמיכה למאמציו להפסיק את מלחמת האזרחים

אם ובנה מכלים את הפסקת הקרבות בין השיעים לפלשתינים במחנה הפליטים שאתילה כדי להצטייד במצרכי מזון. אתמול נמסר כי בביירות הוקמו שלושה מטות תחת פיקוח סורי, כדי לפקח על הפסקת האש. (צילום: א.פ)

אבו דאבי (א.פ.). – נשיא לבנון, אמין ג'ומייל, הגיע אתמול לאיחוד נסיכויות המפרץ לביקור של יומיים בפתח מסע שהוא עורך בחמש מדינות במפרץ הפרסי, במטרה להשיג תמיכה למאמציו להפסקת מלחמת האזרחים בלבנון.

מקורות דיפלומטיים באבו־דאבי מסרו, כי מסעו של ג'ומייל נועד ליישב חילוקי דעות עם הממשלה הסורית באשר לאמצעים שיש לנקוט בלבנון. ג'ומייל ינסה, לדבריהם, להסביר למנהיגי מדינות המפרץ את השלכות ההסכם שנחתם בין שלוש המיליציות הלבנוניות באמצע חודש ינואר בהשראה סורית.

יש להניח שג'ומייל יבקש גם סיוע כספי ממדינות המפרץ לשיקום כלכלת ארצו.

שעת אחדות לפני הגיעו של ג'ומייל יצא שליט ערב הסעודית, המלך פאהד, בהצהרת תמיכה במאבק העם הלבנוני לשלום וליציבות והאשים את ישראל בחריפת המלחמה בלבנון.

ביירות (ע"צ). – חילוקי דעות עמוקים שוררים במפלגת הפלאנגות, הארגון הראשי של המחנה הנוצרי בלבנון, 24 שעות לפני בחירת ההנהגה החדשה.

חילוקי הדעות שנתגלעו בין התומכים והמתנגדים של מדיניות נשיא המדינה, אמין ג'ומאייל, איש הפלאנגות בעצמו. הם בין „הגוורדיה הותיקה" של המפלגה, הנאמנה לנשיא המדינה, לבין מנהיגי המיליציה הנוצרית „הכוחות הלבנוניים", השולטים על מדיניותו של ג'ומאייל ומבקשים לבודד אותו.

עתון הפלאנגות, „אל עמל", הוכיח השבוע, כי הידיבות באה לידי ביטוי ב־12 במארס אשתקד, במהלך „ההתקוממות" בשורות המיליציה הנוצרית. הידיבות גברה ב־15 בינואר השנה, כאשר אלי חובייקה, שהיה אז מפקד „הכוחות הלבנוניים", חתם בדמשק על הסכם עם ראשי המיליציות של הדרוזים והשיעים. ג'ומאייל לא קיבל הסכם זה.

מקור מקורב למפלגת הפלאנגות („אל כתאיב") אמר, כי עד יום ו' בערב לא הושגה פשרה כלשהי לגבי האישים שימלאו את התפקידים של נשיא, סגן נשיא ומזכיר כללי של המפלגה.

ההנהגה הנוכחית דחתה נוסחה לפיה יוצע לפקדרוני, סגן נשיא „הכוחות הלבנוניים", תפקיד המזכיר הכללי של מפלגת הפלאנגות, ואילו אלי כראמה וג'ורג' סעדה ימשיכו לכהן בתפקידיהם כנשיא וכסגן נשיא. ההנהגה הציעה למנהיגי המיליציה הנוצרית תפקידים אחרים בתוך מפלגת הפלאנגות. בעקבות סירוב זה נותק המו"מ בין שתי הסיעות.

מנהיגי המיליציה הכריזו על החלטתם הנחושה להמשיך במאבקם כדי לסלק מראשות המפלגה את האישים הנאמנים לנשיא ג'ומאייל, בהם כראמה וסעדה, ולהחזיר „דם חדש" לקאדרים העליונים של המפלגה.

היוזמה לכינוס ועידת פסגה ערבית במארוקו ירדה מהפרק

מאת דן אבידן, סופר „דבר" לענייני ערביי

היוזמה לכינוס ועידת פסגה ערבית בראשית החודש הבא במארוקו ירדה לפי שעה מעל הפרק, בעקבות הכשלון האחרון של יוזמת התיווך הירדנית בין סוריה לעיראק.

יוזמת התיווך הירדנית נועדה, לפי דברי המלך חוסיין, להביא לפיוס בין סוריה ועיראק כדי לאפשר כינוס ועידת פיסגה ערבית בפורום מלא. יש לציין שבשלוש השנים האחרונות לא התכנסה ועידת פיסגה ערבית בהרכב מלא, בעיקר בגלל הקרע בין סוריה לעיראק. מאמצי ירדן לפייס בין שתי מדינות אלה נקלעו לפי שעה למבוי סתום בעקבות ביטול המפגש בין שרי החוץ של סוריה ועיראק, שעמד להיערך ביום ו' שעבר, בגלל חילוקי־דעות בין הצדדים בדבר סדר היום של הדיונים.

מקורות ערביים מסרו, שהסורים החליטו ברגע האחרון לא לקיים את המיפגש משתי סיבות: ראשית, משום שההסברה העיראקית המשיכה בינתיים לתקוף את המשטר הסורי; שנית, משום שהנשיא אסד לא קיבל את הדרישה העיראקית שסוריה תחדל מתמיכתה באיראן.

כשלון המפגש הוציא את הרוח מיוזמת מזכיר הליגה הערבית קליבי, שפעל לאחרונה במרץ רב לכנס ב־23 ביוני את שרי החוץ הערביים במארוקו כשלב מכין לקראת כינוס ועידת הפיסגה הערבית במדינה זו בראשית החודש הבא.

אל"מ יוסף שבו נספח כלכלי ומסחרי במצרים

אל"מ (מיל') יוסף שבו מונה לנספח כלכלי־מסחרי למצרים. ועדת המינויים העליונה בראשות יהושע פורר, מנכ"ל משרד התעשיה והמסחר, אישרה את המינוי.

ההחלטה התקבלה ע"י שר התעשיה והמסחר אריאל שרון בהתייעצות עם שר־החוץ ונועדה להדק פיתוח קשרי כלכלה וסחר בין שתי המדינות. אל"מ שבו יפתח ביד בשיחות עם אנשי השגרירות המצרית בישראל, בשיתוף המשרדים הנוגעים בדבר, שתכליתן להגביר את קשרי הסחר בין שתי המדינות.

נהרג חייל צד"ל בלבנון

מאת שמעון ויס, סופר „דבר" בצפון

חייל צד"ל נהרג אתמול בצהריים כאשר סיור של צד"ל עלה על מטען־צד על דרך באיזור בינת ג'ביל שבגיזרה המרכזית ברצועת הבטחון.

כוחות צד"ל פתחו מיד בסריקה נרחבה לגילוי מניחי המטען. יצויין, כי באיזור זה רבו בתקופה האחרונה נסיונות הפיגוע של גורמים עוינים בכוחות צד"ל.

מטוס ה„לביא" מפעל לאומי"

בקריאה לראש־הממשלה להכריז על מטוס הלביא כעל מפעל לאומי יצא היום הפורום ההסתדרותי במפלגת העבודה בישיבתו הראשונה לאחר בחירת מרכז המפלגה החדש.

חבר הוועדה המרכזת גדעון בן־ישראל, מראשי הפורום, הבהיר, כי לא ייתכן שפרוייקט הלביא, מרכיב הכלכלה של ישראל אל העשייה שנות ה־2000, יקום ויפול בלחץ או מתוך שיקול אמריקאי. לדבריו, ההכרזה המתבקשת תחייב התגייסות פנימית – ולא על חשבון תקציב הבטחון השוטף – כדי לצמצם את החלק היחסי של הסביבה האמריקאית בפרוייקט.

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל

קופת חולים

לידיעת חברי קופת חולים

1. קופת-חולים שוללת כל תופעה של ערבוב תחומים בין רפואה פרטית לבין העבודה בבתי החולים של קופת-חולים ומרפאותיה.
2. ערבוב התחומים הנ"ל מתמצה בעיקר בתופעות האסורות להלן:

א. תשלום ע"י חולה המזקק לשרותים רפואיים הניתנים תוך כדי העבודה בבתי-חולים ובמרפאות תוך שימוש במכשירים ובציוד רפואי אחר השייך לקופת-חולים.

ב. הזמנתם או הפנייתם של חולים - הזכאים בתוקף חברותם בקופ"ח לקבל שירותים רפואיים במתקניה הרפואיים ללא תשלום - למרפאות הפרטיות עבורם הם חייבים בתשלום כספי מיוחד.

ג. תשלום במסגרת פרטית תמורת הפנייתם ו/או הטיפול הרפואי אשר ינתן להם בתוך מתקניה הרפואיים של קופ"ח, אע"פ שהם זכאים לקבלו ללא תמורה בתוקף חברותם בקופ"ח.

(מתוך החלטות הוועידה ה-11 של קופת חולים).

חבר; דע את זכויותך, אל תתן יד לתופעות פסולות אותן אנו מבקשים לעקור!

אנשים ● אנשים ●

גול בדיקה ה־90

עולם הדימויים בימים אלה של משחקי הכדורגל במקסיקו נשען כולו על מונחים מהספורט. לכן הפתיעה אישיות בכירה מאוד במפלגת העבודה את שומעיה בשבוע שעבר בקביעה, כי עדיין אפשר לסכל את הרוטציה בראשות הממשלה כשם שאפשר להבקיע גול גם בדקה ה־90 של המשחק. „זה נכון", הגיב מזכ"ל מפלגת העבודה ח"כ עוזי ברעם, מבין ובקיא בכדורגל, „אך גול כזה אי־אפשר לתכנן". ברעם ליגלג בעצם על המאמצים התמוהים של רבים באיזה עיתוי נוח וכדאי להפר את הסכם הרוטציה שכולם, כידוע, חתמו.

עליזה וולך

כדורגל כמקדם שלום

ראש עיריית קרית־שמונה, פרוספר עזרן (בתמונה), שיגר אתמול מברק ברכה להמון מלך מרוקו על הישגה של נבחרת ארצו שעלתה לשלב שמינית הגמר באליפות העולם בכדורגל, במקסיקו. „זהות צמוד אפריקה עומדים מאחורי הנבחרת המרוקאית ושמחה בהישגיה", כתב עזרן במברק. „אני מאחל לכם המשך הצלחה ותקווה שבאמצעות אלו בשדה הספורט יקרבו אותנו לשלום לטובת כל העמים באיזור". עזרן הוא יליד מרוקו שעלה בגיל צעיר לארץ עם בני משפחתו.

שמעון וייס

פחות מתוח

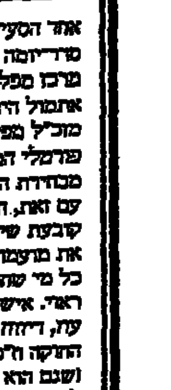

אחד הסעיפים על סדר־יומה של ישיבת מרכז מפלגת העבודה אתמול היה בחירת מזכ"ל מפלגה, אקס פורמלי המתחייב מבחירת המרכז החדש. עם זאת, חוקת המפלגה קובעת שיכול להעמיד את מועמדותו לתפקיד כל מי שחושב שהוא ראוי. איש לא הרהיב עוז, דיווח יו"ר ועדת החוקה ח"כ דוד ליבאי ושגם הוא נבחר אתמול להמשיך בתפקידו) ולא העמיד את מועמדותו עד המועד הנקוב. „ולכן יציג ראש הממשלה שמעון פרס את המועמד, שהוא תומך בו": עוזי ברעם (בתמונה) למי שכבר שכח נזכיר, כי בהתמודדות על תפקיד המזכ"ל בסוף אוקטובר 1984 תמך פרס בח"כ מיכה חריש, שהתמודד נגד ח"כ ברעם. אתמול הודיע פרס על המזכ"ל היוצא־נבחר שבחים רבים. עוזי ברעם אמר, כי אתמול היה מתוח פחות מאשר בפעם הקודמת, כיוון שהיה בטוח יותר בתוצאות.

עליזה וולך

אחרי עשור

לפני עשר שנים, בהיותו אסיר עולם בכלא הסובייטי, הוענק לאנטולי שצ'רנסקי (בתמונה), בשותפות עם אנדריי סחרוב, פרס גודף הציונו מידי שנה מטעם „קרן גודף" של הליגה נגד השמצה של בני ברית, לאישים ומנהיגים הנלחמים למען זכויות האדם, השלום והחירות. את הפרס אז קיבלה בשמו רעייתו אביטל, בטקס חגיגי שהתקיים במלון הייאט בוושינגטון. אתמול, בטקס הסיום של הכנס השנתי של הליגה שהתקיים בירושלים הוענק הפרס שוב לשצ'רנסקי הפעם, קיבל אותו אישית.

יקיר צור

★

גם לפרס „גודף" ראש עיריית קולק הוענק ירושלים החליט לתרום את סכום הפרס עשרת אלפים דולאר. חלק ממנו להקמת בית הצופים בירושלים עליו במתנה. את יתרת הסכום לפיתוח פעילותו האמנותית של להקות חובבים בשכונות.

סיבה טובה

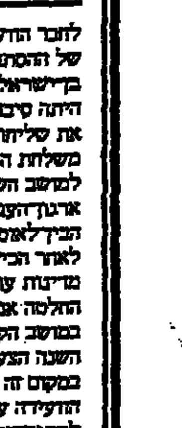

לחבר הוועדה המרכזת של ההסתדרות, גדעון בן־ישראל (בתמונה), היתה סיבה טובה לקצר את שליחותו כראש משלחת ההסתדרות למושב השנתי של ארגון־העבודה הבין־לאומי בז'נווה. לאחר הכישלון שנחל מדינות ערב בהצעת החלטה אנטי־ישראלית במושב הקודם, לא העלו השנה הצעות דומות. במקום זה היו צירי הוועידה עדים להתנגשות ולהצעות־גינוי הדדיות בין העיראקים והאיראנים. חידוש בולט היה העלאת נושא גורלם של מסורבי העליה היהודים בברה"מ על־ידי משלחת ההסתדרות. בניגוד למאמצי נציגי ממשלת ישראל להכשיל את שילוב ישראל באומה האירופי, דבקה ההסתדרות בסקטור האירופי, הסוציאליסטי של ארגון העבודה.

[illegible]

בעיה רדיופונית

„קול ישראל" נתקל בעת האחרונה בבעייה חדשה: איך משדרים כתבת־אשה לאירועים שבהם משתתפים יהודים־חרדים. מי ש„נוצרה" את הבעיה היא כרמלה מנשה, כתבת הרדיו לענייני משטרה בתל־אביב. לפני כשבוע הגיעה מנשה להפגנת חרדים בבני־ברק. אלה התקיפו אותה והיא הולכה מן המקום בעזרת שוטרים. שלושם בשעות הערב הגיעה הכתבת לישיבת „חידושי הרי"ם" ברמת־החייל, שם נפתחה הישיבה החולל תשמישי קדושה, אבל הרדיו נאלץ לשגר למקום כתב־גבר. לסיקור־בקר אתמול מושש שהחרדים או אנשי הישיבה יתנגדו להם. אגב, כרמלה מנשה הגיעה בכל זאת לבקרה בכנסים... כלקח מן האירועים הקודמים אבל גם זה לא עזר מתחבר.

נתן רודר

נסיון אישי

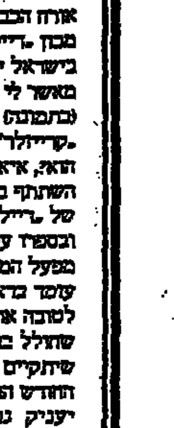

אורח הכבוד בכנס בוגרי מכון „דייל קרנגי" בישראל יהיה לא אחר מאשר לי איאקוקה (בתמונה) יו"ר קונצרן „קרייזלר". ולמה דווקא הוא, איאקוקה מסתבר השתתף באחד הקורסים של „דייל קרנגי" ובספרו על שיקום מפעל המכוניות שהוא עומד בראשו, הוא מוכיר לטובה את התשורה שהולל בו הקורס. בכנס שיתקיים בראשית החודש הבא בתל־אביב יעניק גם את כבוד מיוחד לראש הממשלה, שמעון פרס.

דרושים

מי שיש בידו צילומים, מקצועיים או של חובבים, בארץ ומחוצה לה, בנושא „בן גוריון והעם היהודי" – „בית התפוצות" זקוק לכם. במסגרת אירועי שנת המאה להולדתו של דוד בן־גוריון עורך המוזיאון תערוכה בשם זה שבה יושם הדגש על מערכת היחסים בין ראש ממשלתה הראשון של ישראל לעם היהודי. אם נזקק זאת לתת־נושאים הרי מדובר בצילומים המתייחסים לעליה, יחסי ישראל והתפוצות, השואה, מדינה יהודית, עם־סגולה וחברת מופת.

מחאה

ערב שירי מחאה יוצא השבוע ייערך בסוף החודש זה בתל־אביב. מארגנת אותו הוועדה הציבורית לגילוי ילדי תימן הנעדרים, כדי לעורר את דעת הקהל לבעייה. ולא רק נאומי־מחאה יהיו שם אלא גם שירים שישמיעו אמנים יוצאי תימן כמו יהורי, חופני וזהבה כהן, כהן שרעבי, צמד העמרנים ואחרים. ההכנסות יוקדשו לפעילות הוועדה הציבורית.

פרק שלישי

„הסנדק" חוזר. חברת „פראמאונט" החתימה את הסופר מריו פוזו לכתיבת תסריט ל„סנדק, חלק שלישי". המפיק יהיה ניקולאס גייג', מי שהיה כתב־חוקר של ה„ניו־יורק־טיימס" ומחברם של שישה ספרים, ביניהם „אלני", שמכך גם הוא לסרט קולנוע.

נשיא המדינה לא יכול היה להגיע בשל התחייבויות קודמות, אך שלח מברק ברכה. ראש הממשלה היה הסנדק. האורחים האחרים כללו את שר הבטחון רבין והשר ארנס וכן את לובה אליאב. ולא פלא: ברית המילה נערכה לעומר, בנם של תאי עק, שנשבה על־ידי הסורים במהלך מלחמת לבנון, ואירים רעייתו.

דבר של היום
הוא דבר חדש

מאה שערים • מאה שערים • מאה שערים •

שערי המניות

בנקים מסחריים

שאינם בהסדר ההצמדה

אגוד ש	17550	43.0	-50	-3	-15.0
המסחר 0.1	1091	1027	-9	-.8	-294
הספנות א 0.5	776	4401	+9	+1.2	+2877
הספנות אפ 2	820	1965	+29	+3.7	+2948
כללי לא בהסדר	26900	10.0	+20	+.1	
בנק צפ' אביק 1.	— הפסקת מסחר				
בנק צפ' אביק 5.	— הפסקת מסחר				
בנק צפ' צב אפ 1	— הפסקת מסחר				
הפלאפי 5.0	3645	3909	-60	-1.6	-3969
מרכנ' 0.5	4015	4110	-180	-4.3	-5952

כלולים בהסדר ההצמדה

אדיבי רג 100.0	83650	344	-350	-4	-457
אדיבי ב 100.0	83450	6.0			+1.0
אדיבי בב א 2.0	510000	1.0			+9.0
אגוד ודח	62450	80.0	+450	+.7	+288
דיסקונט ב	107300	53.0	+200	+.2	+142
דיסקונט א	107100	253	-420	-.4	-360
דיסקונט קה ב	12525	32.0			+68.0
המזרחי ש	34520	776	-150	-.4	-1056
המזרחי ב	34500	116			+66.0
המזרחי קה 9	15735	2.0			-2.0
הפועלים בבב	114200	.3	-1800	-1.6	-.3
הפועלים ש	56899	1233	-1		-27.0
הפועלים ב	56700	268	+70	+.1	+362
כללי א 1.0	145750	39.0	+150	+.1	+71.0
כללי אפ 9	142000	2.0			+8.0
כללי קה 5	111100				
כללי קה 7	7060				
כללי 100.0	36119	2057	-1		-627
כללי קה 9	— הפסקת מסחר				
כללי קה 11	13670	335	-4		-327
מיזרחי הדב 1.0	48850	2.0	+600	+1.2	+60.0
מיזרחי הדב 5.0	24620				

בנקים למשכנתאות

אדנים 0.1	13500	17.0	+200	+1.5	+98.0
לאומי משכנתאות ש	4910	40.0	+50	+1.0	+37.0
לאומי משכנתאות ב	4910	2.0	+50	+1.0	+26.0
כרמל ש	4715	273	+170	+3.7	+156
כרמל קה 1	3029	200	-1		-200
בנין ב 5.0	8000	38.7	+380	+5.0	+49.0
פת בתב ש	1420	2145	-70	-4.7	-2246
משכן ב ש	2350	104	-70	-2.9	-60.0
עצמאות 0.1	6800	94.0	+40	+.6	+32.0
משכנות מבנים ש	13950	2.0			-2.0
כפתות רג ש	13160	28.0	-140	-1.1	-103
טפחות קה 1	7768	100	-50	-.6	-100
טפחות קה 2	3903	156			+82.0
יצמד 1.0	1625	155	+45	+2.5	+574
יצמד 5.0	825 תב	1180	+75	+10.0	+2948
מרב 1.0	5120	287			-87.0

מוסדות מימון

קלמן א ש	370	3695			-1117
החקלאות מבנ א	— לא נסחר				
החקלאות מבנ ב	— לא נסחר				
לאומי תעשיה א ש	5730	65.0	-40	-.7	-38.0
פתוח תעשיה מבב	— לא נסחר				
פת תעש בב ג	— לא נסחר				
פת תעש בב גג	— לא נסחר				
פת תעש בב גג2	— לא נסחר				
פת תעש בב ד	— לא נסחר				
פת תעש בב דד	— לא נסחר				
פרט קבלנים 5.0	500	2135	-24	-4.6	-927
תיירות בב	— לא נסחר				
כלל ליסינג 0.1א	9900	144	-400	-3.9	-195
כלל ליסינג 0.5ב	8200	107			-12.0
כלל ליסינג אג"ח	10608	5.0	+8	+.1	+10.0

ביטוח

אדום 0.1	945	131	-14	-1.5	-131
אדום א 0.5	459	2093			-969
בטוח משנה 0.1	1000	589	+24	+2.5	+624
בטוח משנה 0.5	317	1618			-928
הדר 1.0	360	1120			-565
הדר 5.0	195.0	8722	-5.0	-2.5	-7111
הכנה ש	490	18362			+7164
הפניקס 0.1	751	322			+32.0
הפניקס 0.5	406 תב	1458	+26	+6.8	+2358
הסנהדר-הראל 1.0	6450	50.0	-150	-2.3	-85.0
הסנהדר-הראל 5.0	2869 תב	201	-200	-6.5	-268
מנורה 1.0	7600	20.0			+6.0
מנורה 5.0	3229	23.0	-131	-3.9	-23.0
סהר ג 1.0	4250	163	-200	-4.5	-173
סקוירטס 0.1	2540	472			-444
צור ש	546	3675	-18	-5.0	-7386
ציון החזקות 1.0	16900	3.0	+500	+3.1	+3.0
ציון החזקות 5.0	4400	54.0	-100	-2.2	-54.0

מסחר ושרותים

מסחר

אינטרטאבא 1.0	— הפסקת מסחר				
אינטרטאבא 5.0	— הפסקת מסחר				
אינטרטאבא אפ 1	— הפסקת מסחר				
מאיר עזרא 1.0	4580				+56.0
מאיר עזרא אפ 1	4400	18.0	-10	-.2	-18.0
מתה 1.0	— הפסקת מסחר				
מתה 5.0	— הפסקת מסחר				
כלל סחר 1.0	1152	4080	+4	+.4	+1367
קרסטל 1.0	7000	198			-88.0
רפק 0.1	32000				+12.7
רפק 0.5	9990		-363	-3.5	-6.0

שופרסל א 2.0	5120	510	-60	-1.2	-459
שופרסל ב 10.0	3250	556	-20	-.6	-211

שרותים

דלק ג ש מניה	2955	2962	-100	-3.3	-2828
הראל 1.0	2850	114	+134	+4.9	+132
הראל 5.0	1400	11.0	-54	-3.7	-29.0
מכונות המסחר 0.1	15000 תב	15.0	-1000	-6.3	-58.0
מכונות הספי 0.5א	4850 *	179	-150	-3.0	-107
* ביצוע חלקי 95.40%					
קידר 0.1	2559	333	-4	-.2	-24.0
קידר 1.0	397	6537	+17	+4.5	+5358
חברת החשמל 0.1	— הפסקת מסחר				
מתקני קדושה 0.1	5200	162	-175	-3.3	-233
מתקני קדושה 0.5	1750 תב	1000	-160	-8.4	-2603
קטמורטים 0.1	1699 תב	408	-189	-10.0	-694
קטמורטים 0.5	1010	1263	+7	+.7	+3007
קשל 1.0	— הפסקת מסחר				
קשל אפ 1	— הפסקת מסחר				

מלונות ושרותי תיירות

גלי חדר 1.0	10778 תב	106	-1197	-10.0	-75.7
גלי חדר 5.0	5103 תב	199	-567	-10.0	-126
מלונות דן 1.0	3750	111	-110	-2.9	-239
מלונות דן 5.0	2652	122	-30	-1.1	-122
חוף ואולבינג 0.1	5346	290	+226	+4.4	+235
כנם 1.0	2992	127	+87	+3.0	+26.6
מלונות ירדן 1.0	3268 *	207	-172	-5.0	-268
* ביצוע חלקי 86.30%					
מלונות יהלום 1	— הפסקת מסחר				

מחשבים ושרותי מחשב

דטה מוכן 1.0	4010 תב	93.0	+210	+5.5	+205
ת.י.ח.ל. 1.0	12985	18.0	+130	+1.0	+19.0
יעגא 1.0	3750	67.0	-126	-3.3	-42.0
יעגא אפ 1	3580 תב	74.0	+228	+6.8	+85.0
כלל מחשבים 1.0	10735 בז		-565	-5.0	-399
מ.ל.ל. 1.0	8800	67.0	-300	-3.3	-77.0
מ.ל.ל. 5.0	4068 תב	110	-300	-6.9	-142
משוב מחשבים 1.0	2760	97.0	+90	+3.4	+379
ניקוב מחשבים 1.	7913	112			+85.0
ניקוב מחשבים 5.	5597	110	+5	+.1	+117
תים מחשבים 1.0	1870	245	+20	+1.1	+45.0
תים מחשב אפ 1	19100				

מקרקעין ופיתוח

נדל"ן בינוי ופיתוח

אביזים בינוי 1.0	— הפסקת מסחר				
אביזים בינוי 5.0	— הפסקת מסחר				
אורך מבנים 1.0	705 תב	282	-57	-7.5	-341
אורך מבנים 5.0	355 תב	900	-25	-6.6	-930
אזורים 1.0	619	3947			+392
אילון 1.0	344	4388	-16	-4.4	-2072
אילון אפ 1	1301	105	-2	-.2	-105
אל-רוב 1.0	— הפסקת מסחר				
אל-רוב 5.0	— הפסקת מסחר				
אלמנתים 1.0	2430	40.0	-20	-.8	-28.0
אלמנתים אפ 1	2187	68.0	+20	+.9	+80.0
אפריקה 0.1פח	33850	64.0	-200	-.6	-70.0
אפריקה 1.0פח	25200	106	-180	-.7	-39.0
אפריקה אפ 5	18500	28.0	+500	+2.8	+27.0
ארזים 1.0	2250	408	-50	-2.2	-501
ארלון 1.0פח	2290	426	+40	+1.8	+259
ארלון 5.0פח	1284	540	+24	+1.9	+411
בן-יקר גת 1.0	3250	516	+66	+2.1	+461
ברנוביץ 1.0	3685 תב	221	+175	+5.0	+581
ברנוביץ 5.0	2470				-80.0
דנקנר 1.0	4150	90.0	+10	+.2	+94.0
דוקור 1.0	443	556	+17	+4.0	+66.0
דוקור 5.0	342	100	-1	-.3	-270
דוקור אפ 1	280	2240	+13	+4.9	+2240
דרעד 0.1	7000	35.0	+10	+.1	+8.0
דרעד 0.5	4275 בז		-225	-5.0	-126
ת.ל.ב. 0.1	— הפסקת מסחר				
ת.ל.ב. 0.5	— הפסקת מסחר				
נכסים ובנין 1.0	2755	1582			-908
גב-ים 0.1	4060	100	-160	-3.8	-127
גב-ים 0.5	2340	300	-60	-2.5	-924
הכשרת הישוב 1.0	48900	74.0	-500	-1.0	-153
ישפרו 0.1	2510	121	-10	-.4	-96.0
ישראלום 1.0	1469	140	-5	-.3	-198
ישרם 10.0	11900	113	-100	-.8	-5.0
כהן-פיתוח 1.0	7440	18.0			-69.0
כלל בולין 0.1	364	12171	-11	-2.9	-30284
לוסיר 1.0	4330	90.0	+200	+4.8	+90.0
לוסיר 5.0	1849	5.0	-1		-56.0
מ.ת.ם. 1.0	2900	396			+85.0
מבוגרי בנייה 1.0	541	3633	+8	+1.5	+2371
מבוגרי בנייה אפ1	444	2950	+8	+1.8	+1818
מגדל כפוף 1.0	— הפסקת מסחר				
מישנאל 5.0	281	2078	-4	-1.4	-2725
מגרנ 5.0	704	2506			-1401
מי-לד 1.0	516	220	+16	+3.2	+120
לידסמן 1.0	449	1166	+1	+.2	+1044
לידסמן 5.0	120.0	13370	-1.0	-.8	-4961
ליפסיין 1.0	1310	356	+40	+3.2	+723
ליפסיין 5.0	610	611	-1	-.2	-198
נאות אביב 0.5	30450	27.0	-250	-.8	-40.0
נכסי אודים 1.0	722	3450	-30	-4.0	-3613
סחר החזקות 1.0	11799	108	-1		-12.0
סחר החזקות 5.0	7900	36.0	-200	-2.5	-26.0
סופ 1.0	4070	2.0	-40	-1.0	-2.0
סופ 5.0	2570		-30	-1.2	-40.0
עמר וסלע 1.0	742	1100	+1	+.1	+48.0
קיסריה 0.1	1731	153	-40	-2.3	-84.0
קיסריה 0.5	833	777			+138
רוגובין 1.0	2930	506	+30	+1.0	+610
רוגובין 5.0	1900	618	+40	+2.2	+780
רסקו מבוב'	7100 תב	421	+350	+5.2	+406
רסקו ר"ג	6600	352			-17.0

חקלאות

מטעי הדר 0.1	2735	672	+2	+.1	+165
מטעי הדר 0.5	1725	1632			-556
מהדרין 0.1	7120	700			+149
נכסי הדרים 1.0	1145	3061			+1453
פרי אור 0.5	2790	676			+866
שגיר-הר 5.0	17740	213	+840	+5.0	+320

תעשייה

מזון וטבק

אסמא 1.0	1435 תב	253	+85	+6.3	+181
גולדפרוסט 1.0	2690 תב	724	+200	+8.0	+764
גולדפרוסט 5.0	1427 תב	512	+117	+8.9	+747
גולדפרוסט אפ 1	1250 תב	241	+70	+5.9	+176
דובק מב ש	— הפסקת מסחר				
דובק מב ב	— הפסקת מסחר				
זגלכל 1.0	1100	160			-17.0
זגלכל 5.0	713	699	+23	+3.3	+1127
פרי-הר 1.0	2437	823	+7	+.3	+446
פרי-הר 5.0	1781	695			+185
ממפי כידה 1.0	13890	43.0			-13.0
ממפי כידה 5.0	8950	6.0	-50	-.6	-6.0
יצהר 1.0	1715	225	-85	-4.7	-437
יצהר א 5.0	900 תב	724	-55	-5.8	-424
מן 1.0	9621		+22	+.2	+15.0
מן 5.0	5172				
מנתרוסט 1.0	7950	231	-250	-2.8	-692
עלית 0.1	13000 תב	241	-1200	-8.5	-261
עסיס ב 0.5	37700	11.0	+1000	+2.7	+22.0
שלמה אנגל 1.0	2200	257	-100	-4.4	-492
שמן מבוא ש	7200	66.8	-21	-.3	-12.6

טקסטיל והלבשה

ארטר 1.0	— הפסקת מסחר				
אופים 1.0	1850	311	+30	+1.7	+54.0
אופנת ברוך 1.0	— הפסקת מסחר				
אופנת ברוך 5.0	— הפסקת מסחר				
אפתן 1.0	— הפסקת מסחר				
אפתן אפ 1	— הפסקת מסחר				
ארגמן רג ש	11700 תב	117	-1300	-10.0	-128
דליתא-גליל 1.0	4540	141	-30	-.7	-441
דליתא-גליל א 3.0	3270	414	-70	-2.1	-714
כפריות מאוחד 1.	1750	87.0	+69	+4.1	+129
כפריות מאוחד 5.	985	128	-15	-1.5	-28.0
כפרית אפ 1	746	200	+6	+.8	+709
וישלבר 1.0	3700	77.0	+130	+3.6	+281
וישלבר 5.0	2700	251			+124
ורדינון 1.0	4350 תב	26.0	-230	-5.0	-385
זיקית 1.0	3700	223	+50	+1.4	+160
זיקית 5.0	3105	200	+55	+1.8	+53.0
כיתן-כתר 1.0	— הפסקת מסחר				
כיתן-כתר אפ 1	— הפסקת מסחר				
לודזיה 0.1	— הפסקת מסחר				
לודזיה 0.4	— הפסקת מסחר				
ליבנת 1.0	1030	1537	-50	-4.6	-1053
מיפ גליקו 1.0	690	382			-162
מקס 0.1	24700 תב	15.0	-2700	-9.9	-32.0
מקס 0.5	12051	33.0			-3.0
עיט 1.0	12349	69.0			-14.0
עיט 5.0	6200	143	-100	-1.6	-345
עמק 1.0	1900	266			+91.0
פולגת א 0.1	8800	194			-86.0
פולגת ב 0.4	5820	881	-100	-1.7	-1302
פלינגן א 0.5	7895	302	+5	+.1	+420

מרגלי 1.0	1949	25.6	-50	-2.5	-208
נכוד	15271 בז		-699	-5.0	-203
יעקב הנדסה 1.0	1960	148	-80	-2.0	-168

מתכת ומוצריה

אלקטרון 5.0	1990	714	+60	+5.1	+810
אורדן 10.0	10900	71.0			-22.0
אורדן 50.0	8450	81.0	-300	-3.4	-91.0
המליט ש	11950	1.0			-1.0
התבכון 1.0	11200	16.0	-100	-.9	-32.0
התבכון 5.0	6520	43.0			-43.0
קסטלאות פה 1.0	1150	1695			-121
קסטלאות פה 5.0	810 תב	1554	-90	-10.0	-1322
כהן 1.0	798	619	-42	-5.0	-679
כהן אפ א	597	100			
כבלי ציון 1.0	2500	179	-20	-.8	-79.0
כבלי ציון 1.0	2151	186	-99	-4.4	-319
כבלי ציון 5.0	845	260	-2	-.2	-127
כבלי ציון אפ 3	690	500			+40.0
כרמל 1.0	930	211	-5	-.6	-15.0
כרמל 5.0	460	424			+74.0
מתכות 0.1	19501	10.0	-100	-.5	-10.0
מתכות 0.5	7000	5.0			+5.0
פד 3.0	1650	149	+20	+1.2	+126
פקר פלדה 1.0	6550	54.0	-150	-2.2	-92.0
קינג 1.0	1162	275	+11	+1.0	+12.0
קינג 5.0	675	700			-459
קליל 1.0	3995	164	-5	-.1	-16.0
קליל 5.0	2095	366	-5	-.2	-45.0
שלדות 5.0	2175	55.0	-7	-.3	-95.0
תעשיות לבנים 1.0	1260	341	+1	+.1	+28.0
תעשיות לבנים 5.0	540 תב	950	-40	-6.9	-509

חשמל, אלקטרוניקה ואפטיקה

אלביט 3.0	451000	25.0			-6.0
אלרן 0.1	7900	17.0	-181	-2.2	-87.0
אליקו 0.25 ש	3275	291	-100	-3.0	-343
אליקו 0.25 ב	3250 תב	77.0	-172	-5.1	-57.0
אלקטרה 0.1	15420	10.0	+20	+.2	+12.0
אלקטרה א 0.5	5940	241	-200	-3.3	-229
אחדיר 3.0	357000	7.0	-6950	-1.9	-37.0
אינה 0.02	39550	152			-9.0
כלל תעש אלקטר	2250	927	-50	-2.2	-4261
מטקטרוניקס 1.0	2276	1526	-70	-3.0	-2547
מטקטרוניקס 5.0	1449	1509	-1	-.1	-192
מישבנגר 1.0	2075	570	+55	+2.7	+558
מישבנגר 5.0	1162	1110	+18	+1.6	+1407
ציקלון 1.0	3560	76.0			+48.0
ציקלון 5.0	1265	279			+28.0
קנטרון אילון 1.	4530	30.0	-20	-.4	-23.0
קנטרון אילון 5.	2980	52.0	-60	-2.0	-82.0
ת.א.ת. 1.0	4000 תב	132	-275	-6.4	-88.0
ת.א.ת. 5.0	1605 תב	837	-95	-5.6	-986
ת.א.ת. אפ 1	14630 תב	3.0	-870	-5.6	-13.0
תדיאה 1.0	5950 תב	44.0	+300	+5.3	+40.0

מוצרי בניה

א.י.פ. כלל בניה 1.	819	1058	-2	-2	-723
אלקטל 5.0	9546	83.0	-10	-.1	-96.0
אבן-שניין 1.0	1539	450			-242
אבן-שניין 5.0	1210	50.0			-50.0
בטון תעשיד 1.0	12000				-12.5
בטון תעשיד 5.0	— הפסקת מסחר				
גי-כון 1.0	4001	95.0	-199	-4.7	-95.0
גי-כון 5.0	1470	279			-212
הסכלל 1.0	— הפסקת מסחר				
הסכלל 5.0	— הפסקת מסחר				
מרחומאמבב 1.0	7700	.1	-149	-1.9	-3.1
מרחומאמבב 5.0	2501	50.0	-20	-.8	-50.0
מ.ל.ב. 1.0	990	625			+13.0
מ.ל.ב. 5.0	590		-9	-1.5	-200
מגדל הסק מתעש	4260	173	-40	-.9	-98.0
מזאיקה ולפגר 1	— לא נסחר				
מזאיקה ולפגר 5	14990	2.9	-460	-3.0	-12.5

כימיה, גומי ופלסטיק

אגן 5.0	19000	376	-1000	-5.0	-449
אליאנס ב 200.0	2050 תב	952	+110	+5.7	+1141
גל תעשיות 1.0	10680	106	+400	+3.9	+63.0
גל תעשיות 5.0	5295	651	-105	-1.9	-708
דיסקבר 1.0	3730	200	+120	+3.3	+274
דשנים 0.1	6600 תב	50.0	+600	+10.0	+85.0
דשנים 0.5	1630	938	-40	-2.4	-1280
חיפה כימיקל 10.0	846	2925	+6	+.7	+5021
כבע ש	55500	112			+9.0
כבע אפ 4	50500	2.0			-3.0
ליפסקי 1.0	— הפסקת מסחר				
ים המלח 0.1	15370	540	-110	-.7	-520
מפרכימיים 10.0	582	10752			+5047
מקסמה 1.0	8450	10.0	-250	-2.9	-10.0
מקסימה 5.0	2700 תב	196	-150	-5.3	-196
נקה כימיקל 1.0	3329 תב	235	-191	-5.4	-174
סנו 1.0	11300	169	+500	+4.6	+187
סנו 5.0	6770	284	+140	+2.1	+276
קים כימיקל 1.0	6600	47.0			+75.0
ת.ג.ל. 1.0	3766	593	+180	+5.0	+443
ת.ג.ל. 5.0	2522 קו		+120	+5.0	+1074
תיא 5.0	6600	289	+100	+1.5	+149
פרוטארום 10.0	9600 תב	59.0	-800	-7.7	-116
תרו א 5.0	4770	187			-3.0

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

דפרון 1.0	4800	9.0	-95	-1.9	-74.0
דפרון 5.0	3068	18.0	-150	-4.7	-153
חמ.ג. 1.0	3960	1708			-830
יאה 1.0	5300	39.0	-200	-3.6	-68.0
לבידי אשקלון 1.	450	1250	+11	+2.5	+1755
לבידי אשקלון אפ1	728	400			-200

היצעים וירידות במרבית המניות

כמות היתה בי

יום המסחר הראשון של השבוע, עבר על שוק המניות בגבהה במעט כללית של היצעים.

עודפי ההיצע שנרשמו במניות השונות היו ברובן כלל בהיקף בינוני עד קטן, אך חוסר הנכונות לקליטת ההיצעים גרם לירידות שערים חדות יחסית.

מגמת ההיצעים בשוק המניות הינה על רקע המשך צבירת כספים במערכת קרנות הנאמנות. אתמול נרשמה צבירה כספית של כ־9 מיליון ש"ח, מתוכם כ־8 מיליון ש"ח הופנו לקרנות הנאמנות הסולידיות הזהירה לקרנות המתמחות במניות.

צבירת הכספים בקרנות הנאמנות אמורה היתה לגרום לגבהה חזרה בשוק המניות. מכיוון שהשוק בתבהל עתה תוך הפגנת חולשה כללית, יש לשער שבתחילת חודש יולי – לאחר סיום כבצעי ההפצה בקרנות הנאמנות, ולאחר סיום "מבצע הקרנות" החצי שנתי עשוי שוק המניות להיות במגמה כללית לחלוטין.

ביקוש לצמודי מדד

ביקוש בכספי של כ־6 מיליון ש"ח נרשם אתמול לאגרות החוב הבודדות. הסדרות השונות נסחרו תוך יציבות עם עליות שערים עד 0.5 אחוזים. באגרות החוב הדולריות נרשם בגמו עודף ביקוש בזעיר הן נסחרו תוך יציבות בשערים. היום ינפיק בנק ישראל עד 50 מיליון ש"ח, וזאת באמצעות הנפקת אג"ח "גליל" ו"שגיא". מחר תתבצע הנפקת "צמיחה" בהיקף של 50 מיליון ש"ח, כך שבסך הכל ביום הכסף באמצעות אגרות צמודות היגו בזהיר ביותר.

היצע למניות "ההסדר"

למניות הבנקים שב"הסדר" נרשם בגמו עודף היצע של 800 אלף ש"ח. המניות העיקריות נסחרו בחלקן ללא שינוי בשער ובחלקן האחר בירידות שערים עד 0.4%.

התשואה הדולרית הנדרשת סביב 11.5 עד 11.6 אחוזים.

ירידות שערים חדות

במספר מניות "כבדות" ו"תנר־כבדות" נרשמו אתמול ירידות שערים חדות ביחס לעודף ההיצע שנרשם להן. כינהן מניות "פי־בי" ששערן ירד ב־4.3% וזאת בעקבות עודף היצע של כ־6.0 אלף ע"נ.

מניות "פיתוח משכנתאות" ירדו ב־4.7% בעקבות עודף היצע של 2.2 אלף ע"נ.

מניות "דלק" ירדו ב־3.3% בעקבות עודף היצע של 2.8 אלף ע"נ.

יצוין, שבמניות ה"רלות־סחירות" נרשמו ירידות שערים עד 10%.

הקיבוצים כמציעים

חלק מהמציעים במניות ה"כבדות" כוזהים בין כותלי הבורסה עם "הקיבוצים". במניות כגון: "כלל ישראל" יש לחץ מתמיד של היצעים. אתמול נרשם להן עודף היצע של 8.2 אלף ע"נ ושערן ירד ב־3.1% תוך מחזור עסקות של 2.5 אלף ע"נ בלבד. יצויין שבירידת שער מתונה דואג המוכר לספוג מבחות המבירה, ומכיוון שפעולה זו מתבצעת מזה חודש ע"י אותו בציג בורסה – זהות המוכר הינה די ודאית. גם במניות "דיסקונט השקעות" יש לאחרונה לחץ מכירות מצד אותו בציג בורסה. אתמול נרשם בהן עודף היצע של 7.3 אלף ע"נ ומחזור העסקות הסתכם ב־2.5 אלף ע"נ בלבד.

מניות אחרות בהן יש לחץ מתמיד של מכירות מצד אותו גורם, הן מניות הבנק הבינ"ל.

קרנות פועלים גייסו 65 מיליון ש"ח

קרנות הנאמנות של קבוצת בנק הפועלים גייסו בשבועיים הראשונים של חודש יוני סכום שיא של 65 מיליון ש"ח.

סכומי הגיוס הגדולים מאז תחילת החודש הביאו לגידול בשעור של 11.5% בהיקף הנכסים הכולל של קרנות הנאמנות של בנק הפועלים. הגיוס העיקרי היה בקרן "גודר", שגייסה סכום כולל של 18 מיליון ש"ח, ובכך הגדילה תוך פחות מחודשיים את נכסיה פי חמישה, אלה מסתכמים כיום ב־42 מיליון ש"ח.

הפסד בליפסקי

לחברת ליפסקי נרשם הפסד של 586 אלף שקל בשנת 1985 לעומת הפסד של 791 אלף שקל ב־1984.

הפסד בדובק

בחברת דובק נרשם הפסד של 1.9 מיליון שקל בשנת 1985, זאת לעומת רווח של 6 מיליון שקל בשנה הקודמת. הרווח בשני השנים חושב לפי גילוי דעת שנים ולפיכך אין משמעות להשוואת הרווח.

מעבר לרווח באלרוב

חברת אלרוב רשמה רווח של 956 אלף שקל בשנת 1985 לעומת הפסד של 1.25 מיליון שקל בשנה הקודמת. הוחלט על חלוקת מניות הטבה בשיעור של 300% וגיוס הון ב־10 מיליון שקל בהנפקת אג"ח.

קטן ההפסד באינטרגאמא

ההפסד בחברת אינטר גאמא קטן בשנת 1985 ל־586 אלף שקל לעומת הפסד כ־1.5 מיליון שקל בשנה הקודמת.

גידול חד ברווחי אינגר

הרווח הנקי של חברת אינגר גדל ב־1985 ביותר מפי 3 והסתכם בכ־1.05 מיליון שקל.

רווח קטן באופנת ברוך

הרווח הנקי של אופנת ברוך בשנת 1985 הסתכם ב־210 אלף שקל לעומת 374 אלף שקל ב־1984.

בולס ב 0.5	24120	3.0	-80	-.3	-21.0
במעלי ניר 10.0	208000	142	-7000	-3.4	-136
סקטריה 1.0	3150	323	+140	+4.7	+340
רים 0.1	5100	171	-250	-4.7	-447
רים 0.4	2720	598	-40	-1.5	-368
תעל ב 0.2	12250	195	-250	-2.0	-31.0

תעשיות שונות

אלומית 1.0	4660	75.0	+61	+1.3	+32.0
אלומית 5.0	3170	92.0			-70.0
אבריין 1.0	4696	30.0	-5	-.1	-102
אבריין 5.0	2490	606	-10	-.4	-217
חמישה יחד 1.0	8401	90.0			-32.0
דיקה 1.0	5985	124	+285	+5.0	+185
דיקה 5.0	3500	158	-51	-1.4	-286
פולק 1.0פח	7998	120	+298	+3.9	+21.0
פולק 5.0פח	4500 תב	164	-250	-5.3	-208

השקעות תעשיה

מרכזות ב 0.1	6600	300	-115	-1.7	-434
כור בכ' 1.0	5050000	.2			-.1
כלל תעשיות 1.0	1384	2434	-4	-.3	-3700
כאגרי טכנולוגיה	448	966	+8	+1.8	+142
כאגריטכנו אפ 1	339	391	-6	-1.7	-591

חברות להשקעה

השקעה ואחזקות

אמיק ש	5102	176	+2		+24.0
איידיבי מנות 2.0	3970	1655			+284
אינקובה 0.1	1845	210	-5	-.3	-50.0
אינקובה 0.5	954	2493	+1	+.1	+2059
אלגר ש	7210	30.0	-70	-1.0	-3.0
אלגר ב	7540		-120	-1.6	-12.0
אלרון ש	2920	1559			+1164
אלרון ב	3050	556	+56	+1.9	+494
אמישר כב' 1.0	— הפסקת מסחר				
אמיק 1.0	— הפסקת מסחר				
אמיק 5.0	— הפסקת מסחר				
גולת 1.0	1390	53.0	+5	+.4	+182
חברה לישראל 1.0	8069 תב	760	-430	-5.1	-1556
חברה לישראל 5.0	5000 תב	984	-285	-5.4	-2007
חלפטון 0.1	107000	.3	-1000	-.9	-.3
חלפטון 1.0 ש	26500	163	+200	+.8	+62.0
אמפא א 0.5	11500	51.0			-7.0
פועלים השק ש	5000	758			+566
לאומי השק 0.1	4911	280			+239
דיסקונט השק ש	2435	2525	-40	-1.6	-7297
מזרחי השק ש	17800 תב	41.0	+1000	+6.3	+58.0
כור השק אגח 24	10050				
חירון 1.0	2001	199	-47	-2.3	-142
חירון 5.0	709	1088			+570
יצוא ש	11200	155			-84.0
ירדן א 0.1	5800	949	+105	+1.8	+573
כלל ישראל 10.0	795	2499	-25	-3.1	-8217
כלל ישראל 50.0	675	839			+694
לבידי 0.1	8305 תב	72.0	-895	-9.7	-72.0
לבידי 0.5	2755	142			+171
מגור 0.1	580	2490			+1635
מגור א 0.5	354	1825	-1	-.3	-177
עוז השק ב 0.1	3670 תב	130	+255	+7.5	+189
עוז השק ב 0.5	1601	246	-79	-4.7	-381
פז השק ש	24700	82.0	+1200	+5.1	+80.0
מבה א 0.1	8900	70.0	-100	-1.1	-58.0
מבה 0.5	5000	762	-140	-2.7	-778
פריון ב 2.5	3650	1719	-125	-3.3	-2336

מחקר ופיתוח

אמצעים מתוחכמים	— הפסקת מסחר				
גליל טכנולוגיות	437	703			-415

דלק ונפט

דלק חיפושים 1.0	3679	725	-91	-2.4	-647
דלק חיפושים 5.0	1810	1486	-40	-2.2	-1604
דלק נפט אפ 2	1050	1358			-495
פז חיפושי נפט	13100	126	-400	-3.0	-110
נעאויל 1.0	1728 תב	178	-192	-10.0	-178
נעאויל 5.0	871 תב	613	-97	-10.0	-916
י.ב.א.ל. 5.0	1590	1452	-2	-.1	-1323
מ.ב.ג. 1.0	2790	327	-85	-3.0	-313
מ.ב.ג. 5.0	1235	3419			+2154
נעאויל ב 0.3	3610	685	+150	+4.3	+469
צפון אמר נפט 1.	253 תב	4481	-26	-9.3	-3954
צפון אמר נפט 5.	173.0	3183	-2.0	-1.1	-1042
צפון אמר נפט אפ 2	463	428			+136
נפטא ש	1919960	2.0	+10		+4.0

שערי מטבע חוץ ביום 15.6.86

המטבע	השינוי	בנקנוטים: לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	העברות והמחאות: לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב		1.48	1.53	1.47	1.53	1.47	1.54	1.4872	1.5063	1.4907	1.5093	1.4907	1.5095	1.4993
1 ליש"ט		2.22	2.33	2.24	2.34	2.24	2.34	2.2717	2.3001	2.2761	2.3045	2.2774	2.3061	2.2880
1 מארק גרמני		0.66	0.69	0.66	0.69	0.66	0.69	0.6720	0.6804	0.6727	0.6811	0.6746	0.6831	0.6773
1 פרנק צרפתי		0.20	0.22	0.20	0.22	0.20	0.22	0.2109	0.2135	0.2112	0.2139	0.2115	0.2141	0.2126
1 גולדן הולנדי		0.59	0.61	0.59	0.62	0.58	0.61	0.5970	0.6045	0.5982	0.6057	0.5977	0.6052	0.6014
1 פרנק שוויצרי		0.80	0.84	0.80	0.84	0.80	0.84	0.8143	0.8245	0.8137	0.8239	0.8161	0.8264	0.8200
1 כתר שוודי		0.20	0.21	0.20	0.21	0.20	0.21	0.2078	0.2104	0.2083	0.2109	0.2083	0.2109	0.2093
1 כתר נורבגי		0.19	0.20	0.19	0.20	0.19	0.20	0.1970	0.1995	0.1974	0.1999	0.1974	0.1999	0.1985
1 כתר דני		0.18	0.19	0.18	0.19	0.17	0.19	0.1816	0.1839	0.1820	0.1842	0.1820	0.1843	0.1829
1 מארק פיני		0.28	0.30	0.28	0.30	0.28	0.30	0.2894	0.2931	0.2896	0.2932	0.2895	0.2931	0.2913
1 דולר קנדי		1.05	1.10	1.06	1.11	1.05	1.11	1.0734	1.0868	1.0740	1.0874	1.0739	1.0875	1.0809
1 דולר אוסטרלי		0.95	1.05	0.99	1.07	0.99	1.07	1.0235	1.0363	1.0266	1.0394	1.0251	1.0380	1.0320
1 ראנד דרא"פ		0.46	0.51	0.32	0.34	0.33	0.46	0.5356	0.5423	0.5367	0.5433	0.5359	0.5426	0.5405
10 פרנקים בלגיים		0.94	0.98	0.32	0.34	0.32	0.34	0.9570	0.9690	0.3302	0.3343	0.3300	0.3342	0.3316
10 שילינגים אוסטריים		0.94	0.98	0.94	0.99	0.94	0.99	0.9570	0.9690	0.9588	0.9708	0.9586	0.9707	0.9642
1000 לירטות איטלקיות		0.96	1.01	0.96	1.02	0.96	1.02	0.9784	0.9907	0.9787	0.9989	0.9813	0.9937	0.9854
100 ינים יפניים		0.88	0.92	0.88	0.92	0.88	0.92	0.8946	0.9058	0.8953	0.9065	0.8966	0.9079	0.9014
1 דינר ירדני		4.14	4.39	4.02	4.28	4.09	4.30	—	—	—	—	—	—	4.1681
1 לירה לבנונית		—	—	—	—	0.02	0.04	—	—	—	—	—	—	0.4223
1 לירה מצרית		0.79	0.84	0.72	0.77	0.73	0.78	—	—	—	—	—	—	0.7946

דולר יציג: 1.4993 **דולר נוסעים: 1.77** **דולר שחור: 1.59–1.60**

שערי אגרות חוב

הסידרה	השער	השינוי בנקי
ש4001	530450.0	
ש4002	535479.0	
ש4003	525302.0	
ש4004	616836.0 בז	-9077.0
4.25% מלווה מדינה (שגיא)		
ק-301 תשואה 3.25%		
4101	300.6	+.6
ק-302 תשואה 3.44%		
4102	120.4	+.5
4103	115.5	+.4
4104	111.8	+.4
ק-311 תשואה 3.92%		
4201	102.1	+.6
4202	100.2	+.6
4203	98.3	+.6
4204	94.9	+.6
ק-321 תשואה 3.44%		
4301	111.8	+.2
4302	106.5	+.2
4303	105.8	+.2
4304	104.1	+.2
3% מלווה מדינה (גליל)		
ק-201א תשואה 2.16%		
ש3601	33653.0	+110.0
ק-201ב תשואה 2.19%		
ש3602	30996.0	+125.0
ק-2027* א תשואה 2.16%		
ש3603	28877.0	+50.0
ק-202ב תשואה 2.25%		
3604	25653.0	+45.0
ק-203א תשואה 2.35%		
ש3605	23506.0	+41.0
ק-203ב תשואה 2.35%		
ש3606	22147.0	+39.0
ק-203 תשואה 2.27%		
ש3607	20659.0	+62.0
ש3608	19552.0	+59.0
ק-204 תשואה 2.53%		
ש3609	18576.0	+33.0
ש3610	16756.0	+29.0
ש3611	16188.0	+28.0
ש3612	15720.0	+28.0
ק-205 תשואה 2.35%		
ש3613	14779.0	+92.0
ש3614	14472.0	+94.0
ש3615	13362.0	+88.0
ש3616	12234.0	+82.0
ק-206 תשואה 2.50%		
ש3617	11454.0	+77.0
ש3618	10869.0	+74.0
ש3619	10005.0	+69.0
ק-207 תשואה 2.57%		
ש3620	9420.0	+81.0
ש3621	8948.0	+77.0
ש3622	8069.0	+70.0
ק-208 תשואה 2.58%		
ש3623	7573.0	+14.0
ש3624	7130.0	+13.0
ק-209 תשואה 2.58%		
ש3625	6515.0	+46.0
ש3626	6148.0	+45.0
ש3627	5702.0	+42.0
ק-210 תשואה 2.68%		
ש3628	5220.0	+25.0
ש3629	4890.0	+22.0
ש3630	4623.0	+22.0
ק-211 תשואה 2.67%		
ש3631	4251.0	+23.0
ש3632	4002.0	+21.0
ש3633	3781.0	+21.0
ק-212 תשואה 2.60%		
3634	3345.0	+22.0
ש3635	3163.0	+21.0
ש3636	3047.0	+21.0
ק-213 תשואה 2.81%		
ש3637	2823.0	-31.0
ש3638	2682.0	-28.0
ש3639	2455.0	-26.0
ק-214 תשואה 2.70%		
ש3640	2037.0	+12.0
ש3641	1766.0	+11.0
ק-215 תשואה 2.71%		
3642	1577.0	+2.0
ש3643	1369.0	+3.0
ק-216 תשואה 2.71%		
3644	1220.0	-14.0
3645	1100.0	-13.0
4.25% מלווה מדינה (גליל)		
ק-341 תשואה 3.99%		
3826	97.9	+.7
3827	96.0	+.6
3828	92.7	+.7
ק-251 תשואה 3.61%		
3701	908.1	-25.6
ק-252 תשואה 3.32%		
3702	710.1	-12.1
ק-253 תשואה 3.89%		
3703	622.5	+1.2
3704	533.0	+1.1
ק-261 תשואה 3.73%		
3751	284.4	+3.2
ק-262 תשואה 3.94%		
3752	112.9	-2.6
3753	108.2	-2.5
ק-263 תשואה 4.00%		
3754	97.8	+.5
3755	94.3	+.6
3756	90.9	+.6
ק-271 תשואה 3.98%		
3901	104.3	+.2
3902	99.4	+.2
3903	98.6	+.2
3904	97.0	+.21
4% מלווה פיתוח (90% הצמדה)		
ש3108	245500.0	
ש3109	242500.0	+500.0
ש3110	241500.0	
ש3111	238000.0	+2000.0
ש3112	232500.0	
ש3113	236000.0	+2000.0
ש3114	229000.0	
ש3115	223300.0	
ש3116	220000.0	+2500.0
ש3117	226000.0	+500.0
ש3118	222501.0	+1701.0
4%-6%-7% מלווה פיתוח ומדינה (80% הצמדה)		
ש3201	188600.0	+1200.0
ש3202	188000.0	+500.0
ש3203	187000.0	+1000.0
ש3204	181500.0	+500.0
ש3205	180000.0	-800.0
ש3206	176600.0	+600.0
ש3210	172000.0	+400.0
ש3211	170500.0	
ש3212	167850.0	+1637.0
ש3213	165600.0	
ש3214	157000.0	
6%		
ש3501	157500.0	
ש3502	156085.0	
ש3503	158700.0	+2700.0
ש3504	136500.0	+2500.0
ש3505	132000.0	
7%		
ק-701 תשואה 2.02%		
ש3521	132551.0	-1295.0
ש3524	120383.0	-1327.0
ק-702 תשואה 1.80%		
ש3522	127851.0	+1054.0
ש3523	120934.0	+1038.0
ק-703 תשואה 1.88%		
ש3525	118394.0	-402.0
ש3526	118315.0	-426.0
ש3527	115973.0	-419.0
ש3528	113045.0	-455.0
ק-704 תשואה 1.96%		
ש3529	117619.0	+247.0
ש3530	114876.0	+242.0
ש3531	114692.0	+243.0
ש3532	111338.0	+236.0
ש3533	111258.0	+239.0
ש3534	104986.0	+224.0
ק-705 תשואה 2.23%		
ש3535	104516.0	-165.0
ש3539	98461.0	-164.0
ק-706 תשואה 2.30%		
ש3536	104269.0	+182.0
ש3537	104170.0	+182.0
ש3538	98052.0	+171.0
ש3540	97913.0	+172.0
ש3541	94617.0	+165.0
ש3542	94525.0	+166.0
ש3543	89947.0	+157.0
ק-707 תשואה 2.30%		
ש3544	90059.0	+158.0
ש3546	87867.0	+153.0
ש3547	87711.0	+153.0
ש3548	87633.0	+153.0
ש3550	83050.0	+145.0
ש3551	82792.0	+146.0
ק-708 תשואה 2.30%		
ש3545	87680.0	+153.0
ש3549	82872.0	+144.0
ש3552	76112.0	+133.0
ש3554	76004.0	+133.0
ש3555	76004.0	+133.0
ק-709 תשואה 2.50%		
ש3553	75377.0	+134.0
ש3571	65456.0	+99.0
ק-710 תשואה 2.40%		
ש3556	72258.0	+127.0
ש3558	72181.0	+127.0
ש3559	69646.0	+123.0
ש3560	65938.0	+99.0
ש3561	65791.0	+99.0
ק-711 תשואה 2.35%		
ש3557	72784.0	+226.0
ש3572	69066.0	+218.0
ק-712 תשואה 2.32%		
ש3573	68817.0	+469.0
ש3574	63464.0	+432.0
ש3577	63480.0	+441.0
ש3578	58625.0	+408.0
ק-713 תשואה 2.44%		
ש3575	63081.0	+112.0
ש3576	62939.0	+111.0
ש3579	58134.0	+103.0
ק-714 תשואה 2.33%		
ש3580	54255.0	+128.0
ש3581	49368.0	+117.0
ש3582	45562.0	+109.0
ש3583	42370.0	+101.0
ק-715 תשואה 2.46%		
ש3584	40145.0	+124.0
ש3585	38090.0	+119.0
ש3586	34508.0	+109.0
ש3588	34470.0	+110.0
ק-716 תשואה 2.41%		
ש3587	34639.0	+231.0
ש3591	31583.0	+215.0
ש3592	31554.0	+214.0
ש3593	31512.0	+215.0
ק-717 תשואה 2.56%		
ש3589	31364.0	+56.0
ש3594	29915.0	+53.0
ש3596	28602.0	+43.0
ש3597	28525.0	+43.0
ק-718 תשואה 2.55%		
ש3590	31276.0	+55.0
ש3595	29818.0	+52.0
5% מלווה פיתוח ומדינה (בריבית משתנה צמודה)		
ק-101 תשואה 2.34%		
ש2001	128691.0	+519.0
ש2002	128404.0	+520.0
ק-102 תשואה 2.36%		
ש2003	123636.0	+543.0
ק-103 תשואה 2.00%		
ש2004	124928.0	+889.0
ק-104 תשואה 2.32%		
ש2005	116971.0	+610.0
ש2006	116854.0	+627.0
ש2007	114632.0	+615.0
ק-105 תשואה 2.44%		
ש2008	113719.0	+201.0
ש2012	111343.0	+196.0
ש2015	108529.0	+162.0
ק-106 תשואה 2.16%		
ש2009	115319.0	+885.0
ק-107 תשואה 2.45%		
ש2010	114186.0	+524.0
ש2011	111975.0	+515.0
ש2013	111901.0	+495.0
ש2014	109094.0	+484.0
ק-108 תשואה 2.34%		
ש2016	113414.0	+553.0
ש2018	110556.0	+553.0
ש2021	107070.0	+550.0
ק-109 תשואה 2.50%		
ש2017	109679.0	+194.0
ש2019	109456.0	+194.0
ש2020	106253.0	+188.0
ק-110 תשואה 2.30%		
ש2022	100578.0	-1145.0
ק-111 תשואה 2.49%		
ש2023	100730.0	+178.0
ק-112 תשואה 2.45%		
ש2024	94302.0	+166.0
ש2027	90987.0	+160.0
ש2031	84295.0	+148.0
ק-113 תשואה 2.31%		
ש2025	95053.0	+599.0
ש2026	94799.0	+600.0
ק-114 תשואה 2.00%		
ש2028	92356.0	+158.0
ש2030	87896.0	+151.0
ק-115 תשואה 2.25%		
ש2029	86902.0	-375.0
ש2033	80073.0	-377.0
ש2035	73544.0	-362.0
ק-116 תשואה 1.97%		
ש2032	85729.0	+753.0
ש2034	81049.0	+729.0
ש2036	74458.0	+687.0
ק-117 תשואה 2.39%		
ש2037	69745.0	+123.0
ש2052	60467.0	+106.0
ק-118 תשואה 2.20%		
ש2038	70509.0	+705.0
ש2040	67941.0	+678.0
2051	66336.0	+679.0
ק-119 תשואה 2.18%		
ש2039	67622.0	+724.0
ש2041	64033.0	+684.0
ק-120 תשואה 1.50%		
ש2053	62363.0	+104.0
ק-121 תשואה 2.00%		
ש2054	56504.0	+749.0
ש2056	52321.0	+710.0
ש2058	47621.0	+661.0
ש2060	43961.0	+624.0
ק-122 תשואה 1.40%		
ש2055	57848.0	+96.0
ש2057	53591.0	+89.0
ש2059	48788.0	+80.0
ק-123א תשואה 1.16%		
ש2061	34495.0	-134.0
ק-123ב תשואה 0.23%		
ש2062	32627.0	+50.0
ק-123ג תשואה 0.95%		
ש2063	30818.0	-423.0
חולים		
ם 17	106.0	11/06
ם 18	103.0	
ם 19	103.1	+.6
ם 20	104.5	
ם 21	103.5	
פריון 21	103.5	-.5
ם 22	103.2	+.2
ם 23	97.2	+1.7
ש24	96.0	-1.0
ש25	97.5	+.5
ש26	97.0	-.5
ש27	95.5	-1.7
ש28	96.5	+1.0
ש29	99.0	11/06
ש30	101.6	+.5
ש31	101.0	+.5
32	97.5	-.2
33	100.0	11/06
מר"ג 34	102.0	
אגרות חוב צמודות לדולר (100% הצמדה)		
ק-601 תשואה 5.20%		
סד' 2501	155.5	+.6
סד' 2502	152.9	+.6
סד' 2503	148.0	+.6
ק-602 תשואה 4.99%		
סד' 2504	147.6	+.8
סד' 2505	142.0	+.8
ק-603 תשואה 4.88%		
סד' 2506	137.4	+1.1
סד' 2507	132.6	+1.0
ק-604 תשואה 3.25%		
סד' 2508	105.7	-1.5
יציגי—צמוד דולר ריבית קבועה		
ק-901 תשואה 6.83%		
7001	241.6	-.2
7002	234.2	-.2
ק-902 תשואה 6.70%		
7003	224.9	+.6
7004	214.4	+.6
ק-903 תשואה 6.70%		
7005	200.4	+.7
ק-904 תשואה 6.90%		
7006	187.8	+.1
ק-905 תשואה 6.97%		
7007	174.7	-.1
7008	166.1	
ק-906 תשואה 6.70%		
7009	162.3	+.5
ק-907 תשואה 6.80%		
7010	152.9	+1.3
ק-908 תשואה 6.90%		
7011	144.1	+1.1
7012	139.1	+1.1
ק-909 תשואה 6.95%		
7013	131.2	
ק-910 תשואה 6.93%		
7014	114.4	+.3
ק-911 תשואה 7.05%		
7015	97.8	+.4
7016	97.3	+.5
7017	96.6	+.5
7018	96.4	+.4
7019	96.8	+.4
7020	96.7	+.5
7021	95.8	+.4
7022	95.4	+.4
ק-951 תשואה 6.99%		
7201	95.4	+.1
7202	96.9	+.2
7203	96.8	+.2
7204	97.2	+.2
7205	97.3	+.2
"יגלבועי" צמוד דולר ריבית משתנה		
ק-801 תשואה 1.76%		
ש6101	12648.0	+66.0
ק-802 תשואה 1.98%		
ש6102	7685.0	+36.0
ק-803 תשואה 1.98%		
ש6103	6904.0	+32.0
ק-804 תשואה 2.18%		
ש6104	6297.0	-27.0
ש6105	5971.0	-27.0
ק-805 תשואה 2.22%		
ש6106	5780.0	+15.0
ש6107	5569.0	+13.0
ק-806 תשואה 2.22%		
ש6108	4035.0	-6.0
ש6109	3871.0	-5.0
ש6110	3807.0	-5.0
ק-807 תשואה 2.26%		
ש6111	3157.0	-29.0
ש6112	3063.0	-30.0
ק-808 תשואה 2.27%		
ש6113	2091.0	-6.0
ק-821 תשואה 2.92%		
ש6151	828.8	+16.8
ש6152	785.8	+16.1
ק-822 תשואה 3.00%		
ש6153	679.2	+1.7
ש6154	667.3	+1.6
ק-823 תשואה 2.80%		
ש6155	443.4	+11.7
ק-824 תשואה 3.10%		
ש6156	350.1	+.9
ק-825 תשואה 3.05%		
ש6157	261.1	+2.8
ש6158	247.5	+2.7
ק-826 תשואה 3.09%		
6159	288.6	+.5
ק-827 תשואה 2.86%		
6160	199.7	+4.2
6161	195.0	+4.2
ק-828 תשואה 3.08%		
6162	173.1	+.5
ק-829 תשואה 3.10%		
6163	160.5	+.4
6164	154.0	+.4
ק-830 תשואה 2.95%		
6165	146.6	+2.2
ק-831 תשואה 3.00%		
6166	137.0	+.8
6167	134.0	+.7
6168	132.0	+.7
ק-832 תשואה 2.95%		
סד' 6169	125.7	+2.8
ק-833 תשואה 3.06%		
6170	117.2	+.7
ק-834 תשואה 3.00%		
6171	84.2	+.2
6172	83.3	+.2
ק-851 תשואה 3.10%		
6801	89.1	-.8
אי. אפ 86	930.0	+2.0
אלביט 85 *	219.7	+6.4
אלתא 85	1248.0	
תדירן	98.084	
תדירן	400.085	
הכשרת הישוב 5	182.0	
תיפוש מימון 1	198.5	+1.8

קרנות נאמנות

שם הקרן	מחיר הנפקה	מחיר הפדיון
אב	3974.47	3918.57
אבוקה	30653.24	30549.23
אבני	202.77	196.79
אביר	1346.85	1320.09
אגרב	1694.46	1662.03
אופיר	1569.55	1536.45
אור	422.00	413.13
אורין	162.33	159.06
אורלי	211.21	208.60
אורן	602.64	599.74
אייל	3021.60	2962.29
איתנה	3767.94	3709.05
אידים	4042.75	3959.59
איתן	582.24	574.40
אלון	512.56	501.92
אלונה	595.67	586.34
ארז	657.18	649.51
אש	115.37	112.88
אשל	168.65	165.36
אתגר	195.65	193.72
בדולח	1731.74	1696.36
בדש	385.80	378.36
ברק	386.12	384.19
ברקת	774.35	770.57
גבים	1167.80	1145.01
גבע	862.94	850.07
גורן	588.81	582.05
גיא	7846.77	7730.44
גיל	2256.06	2212.70
גילת	519.54	515.43
דוכיפת	286.62	283.79
דוכנשת	548.98	542.22
דולב	201.69	197.46
דורון	1246.64	1222.79
דותן	222.92	218.66
דליה	402.30	395.66
דרור	3435.00	3370.99
דקל	279.47	274.05
הדס	292.54	290.06
הוד	408.70	401.32
חבצלת	2539.44	2484.56
חוני	16183.43	15943.51
חיד	15385.47	15157.22
חצב	665.38	657.56
חרות	137.15	135.32
חרצית	112.76	112.28
חלמיש	561.39	558.55
חן	111.53	111.31
טופז	1224.95	1196.90
טל	4099.77	4051.84
יובל	653.62	645.97
יהלום	1619.19	1588.20
יסודות	32396.14	32102.68
יקרה	568.32	555.76
כוכב	767.78	758.87
כחל	123.71	122.19
כלנית	445.07	437.61
כספית	641.87	638.48
כרמל	121.20	118.75
כתר	926.56	908.39
להב	3485.69	3418.31
לבסיפוס	97819.14	95973.28
לפיד	10500.38	10457.63
לקס	1499.29	1469.01
לשם	789.32	784.81
מבטח	973.23	968.73
מבטחים	2823.40	2810.6
מגד	203.83	202.89
מגוון	2654.60	2644.2
מגל	623.68	616.07
מוד	1179.80	1175.30
מורן	649.59	645.51
מטח	24846.23	24217.62
מיטב	749.98	746.41
מיטר	3080.90	3068.70
מעין	659.62	656.42
מקסם	820.34	816.48
מרגלית	1013.93	994.40
מרום	956.57	951.90
נגה	21091.79	20780.43
נכסי	620.92	618.50
נבע	387.13	379.61
נילי	4045.93	3987.18
נוביל	446.68	438.49
סגולה	122.74	120.33
סלע	82247	818.26
סנונית	576.47	569.52
סער	614.87	607.70
ספיר	543.33	540.63
עיר	649.84	642.31
עדית	1673.22	1665.82
עדן	5916.68	5831.96
עובד	1212.71	1185.63
עטה	2040.83	2021.36
עפרוני	552.91	545.43
ערבון	151.08	148.13
פאר	1252.56	1228.13
פגר	545.58	538.71
פנינה	535.97	529.38
פסגה	868.38	844.78
פעמון	6366.14	6275.98
צמרה	1551.77	1521.37
קלע	1738.24	1729.56
רונית	15566.31	15423.96
רקפת	521.34	512.87
רשף	672.73	665.27
שביט	644.21	636.40
שוהם	850.85	845.15
שירה	318.77	312.53
שמיר	70072.66	68691.44
שנהב	561.69	556.62
שסק	568.88	554.97
שקד	166.39	165.10
תאנה	178.82	177.06
תבור	771.45	760.94
תדהר	371.36	369.51
תהילה	95.26	93.24
תירוש	414.79	411.51
תמר	185.64	182.00
תפוח	181.29	179.91
תרשיש	1304.24	1278.5
תשרי	388.92	385.33

פק"מ נייד
השקעה כדאית לטווח קצר בריבית משתנה
ריבית פק"מ ל־7 ימים או ריבית במרווח קבוע מה פריים. הגבוה מבין השנים
בנק לאומי

חברות מישראל בפרוייקט השוק המשותף

מאת סופר „דבר"

חברות וגופים ישראליים יוכלו להשתלב כקבלני משנה בפרוייקטים בתחומי הטכנולוגיה המתקדמת שיבוצעו ע"י מדינות בשוק האירופאי המשותף. בחודשים האחרונים פעלה ישראל כדי להגיע לכך שגופים וחברות יוכלו להשתלב בפרוייקטים בתחומי הטכנולוגיות המתקדמות שהשוק עורך. באחרונה הוסכם כי נושא זה יכלל בדיונים לקראת החתימה על השלב הבא לשיתוף פעולה טכנולוגי, ואולם לדברי השגריר הדס הודיעו אנשי השוק כבר עתה, כי גופים ישראליים יוכלו להתחרות במכרזים המוצעים לקבלני משנה. המדובר בפרוייקטים בהיקפים גדולים המשותפים לכל ארצות השוק, כמו פרוייקט „יורקה" שהוא התשובה האירופאית לפרוייקט מלחמת הכוכבים של ארה"ב. השגריר הסעים כי בכך יפתח צוהר נוסף לחברות ישראליות להשתלב בפרוייקטים בשוק המשותף.

הפועלים פוטר מעמלות תשלום חשבונות בבנק

בנק הפועלים מנהיג החל מהיום פטור מלא מעמלת הגביה המיוחדת שהוטלה על תשלומים של חשבונות בסניפי הבנקים.

הפטור מעמלות יחול על כל סוגי החשבונות, כולל חשבונות חשמל, מים, מסים עירוניים, טלפון, בטוח רכב וכל תשלום אחר של חשבונות שניתן לבצע באמצעות הבנקים. ההסדר החדש, נועד להקל על הלקוחות בניהול עניינים הכספיים בבנק, והוא עשוי לחסוך להם סכומים משמעותיים למדי בהוצאות על תשלום עמלות בנקאיות.

העמלה המיוחדת שהוטלה על תשלום חשבונות אצל הפקידים בסניפי הבנקים היא גבוהה יחסית ועומדת על 0.71 ש"ח לכל תשלום.

עד היום היה נהוג בבנק הפועלים הסדר מיוחד של פטור מעמלות על תשלום חשבונות בשירות עצמי באמצעות מכשירי ה„בנקקט" ו„תיבות השרות". מעתה יהיו פטורים מעמלת הגביה המיוחדת, כאמור, גם התשלומים שיבוצעו באמצעות פקידי הבנק בסניפים בכל רחבי הארץ.

ההסדר החדש מופעל, בשלב ראשון, כנסיון לתקופה מוגבלת.

ההסדר המונהג על ידי בנק הפועלים נועד למשוך לסניפי הבנק לקוחות שפנו לבנק הדואר כדי לבצע תשלומים שונים. מבחינה מסויימת זו תפנית חדה בגישה הבנקאית ללקוחות הקטנים, שלנוכח תנאי התחרות בענף עשויה להגיע גם לבנקים המסחריים האחרים.

קו אוניות מטען יתחרה בקרטל „צים"

שותפות חברות מאיטליה ומספרד

מאת יוסף מיכלסקי

חברת הספנות „אדריאטיקה" (חברה איטלקית ממשלתית) בשותפות עם חברת ספנות ספרדית, עומדות לפתוח קו אוניות להובלת מכולות בין נמלי חיפה ואשדוד, לספציה, מרסיי וברצלונה. הקו הזה יתחרה בקרטל של חברת „צים" ושבע חברות קטנות שהתחרו בה בעבר והגיעו עמה להסכם במסגרת הקרטל אחרי כשנתיים של מאבק שגרם לכל המתמודדים הפסדים גדולים.

חברות הקרטל חוששות עתה שכניסת האיטלקים והספרדים לשוק תגרום שוב לתחרות בקווים אלה שתביא להורדת מחירי ההובלה הימית ולהפסדים.

יצויין ש„אדריאטיקה" הפעילה משך תקופה ארוכה קו אוניות נוסעים מאיטליה לישראל והיא הוציאה אותו לפני כמה שנים מסיבות מסחריות. אוניות הסיור של חברה זו פוקדות מידי פעם את ישראל. גם הספרדים הפעילו עד כה רק אוניות סיור שפקדו את נמלי ישראל. זו הפעם הראשונה ששתי החברות יפעילו אוניות להובלת מטענים לנמלי אשדוד וחיפה.

בוטל היטל 10% על מטעני יצוא

מאת יוסף מיכלסקי

„ועדת הצפיפות" המורכבת מנציגי מינהל הספנות של משרד התחבורה, נציגי חברות הספנות ושל בעלי המטענים, החליטה אתמול לבטל היטל של 10 אחוזים על מטעני היצוא שגבו חברות הספנות בעקבות עיכובים בנמלים. עד סוף השבוע יבוטל גם היטל דומה על מטעני היבוא.

חברות הספנות החלו לגבות היטלים אלה בנימוק שהן הפסידו בשל העיכובים 2.4 מיליון דולר וביכולתן לספוג רק חלק מההפסד הזה. הואיל וההיטלים שנגבו עד כה פיצו את החברות על רוב הפסדיהן, הוחלט על ביטולם.

הפיקוח על הבנקים מצמצם נזילות תוכניות „התשואה"

חושש מהסיכון הבנקאי הכרוך בתוכניות אלה.

מאת דרור שרביט

הפיקוח על הבנקים בבנק ישראל פועל לצמצום אפשרויות המשיכה בתוכניות חיסכון „תשואה". לדעת הבנק תחנות הביניים המרובות בתוכניות אלה מעמידות את הבנקים בסיכון רב. בבנקים מופתעים מיזומת בנק ישראל, זאת מאחר ותנאי התוכניות החדשות נקבעו על ידי משרד האוצר ובמידה מסויימת אף נכפו על הבנקים.

נראה כי סביב תוכניות „תשואה" קיימת מחלוקת בין שתי רשויות המפקחות על הבנקים: הפיקוח על בנק ישראל ואגף שוק ההון במשרד האוצר. הפיקוח מבקש למנוע תוכניות חיסכון המגבירות את הסיכון הבנקאי ללא כיסוי בעוד שהאוצר מעוניין בעיקר ביצירת מכשירי חיסכון אטרקטיביים ובהסטת הכיסוי של התוכניות לאיגרות חוב סחירות.

תוכניות „תשואה" מופעלות כבר יותר מחודשיים לאחר שאושרו בוועדת הכספים של הכנסת ומשמשות כיום כמכשיר המרכזי, כמעט הבלעדי בגיוס פקדונות מהציבור. תוכניות אלה החליפו את תוכניות „למתמיד", שבהן שימשו ההפקדות באוצר למיגר הכיסוי (75 אחוז). יוזמתו המאוחרת של בנק ישראל באה, כנראה לאחר שהתגלתה מלוא המשמעות של מתן אפשרויות לתחנות ביניים לחוסכים, אשר התחרות בין הבנקים שיפרה את תנאיהן עוד יותר והגבירה את הסיכון הבנקאי.

כבר אתמול התבקשו הבנקים להפסיק בשלב זה את אחד המסלולים של תוכניות „תשואה": המסלול המאפשר יציאה מידי חצי שנה החל מהם השנתיים הראשונות להצטרפות לתוכנית. בתחנות יציאה אלה ניתנה לחוסכים מלוא הצמדה הריבית – בכל בנק נקבעה ריבית עולה ככל שתקופת החיסכון הינה ארוכה יותר.

גם המסלול המאפשר יציאה מהתוכנית לפני השנתיים הראשונות מעורר התנגדות בפיקוח על הבנקים. מסלול זה מועדף על ידי הציבור והבנקים מדווחים שכ־90 אחוז מתוכניות „התשואה" הינן באפיק זה. שבירה לפני השנתיים הראשונות, ישנם בנקים הקובעים תקופת חיסכון מינימאלית של שלושה חודשים, מזכה בריבית לא צמודה, כדרך כלל ריבית „פריים" בעוד ששבירת התוכנית לאחר שנתיים מזכה את המפקד ב־95 אחוז מהפרשי הצמדה הריבית.

אתמול היתה אמורה להערך פגישה בין נציגי הפיקוח על הבנקים בבנק ישראל, משרד האוצר ונציגי הבנקים לדון בצמצום הנזילות של תוכניות ה„תשואה". החשש מהגברת הסיכון הבנקאי בשל תחנות הביניים המרובות המוצעות במסגרת תוכנית ה„תשואה" היא בשל העובדה שמידע הכיסוי של תוכניות אלה הינו באמצעות איגרות חוב סחירות, שמחירן הנקבע בבורסה נתון לשינויים יומיים. במקור נועדו תוכניות ה„תשואה" לפתור את בעיית עודפי הכיסוי של הבנקים באיגרות חוב, לנוכח סבירת תוכניות בעבר מעבר לחזור וכן לאחר את צורת הכיסוי של תוכניות החיסכון באג"ח סחירות ולאפשר לבנקים להתחרות על מתן תשואות משופרות להסכים על פי תשואות האג"ח שבידיהם.

פרד אדלר ושות' שווים בבורסה 6 מיליון דולר

מאת דרור שרביט

פרד אדלר, דן כולקובסקי, דוד אפרתי וניצן צור – ארבעה שמות ששווים היום בבורסה כ־6 מיליון דולר. השתלטותם על חברת „סנהר" הקפיצה את ערך המניות של חברה זו תוך שנה וחצי פי 20 מכ־400 אלף דולר בתחילת 85 לכ־8 מיליון דולר כיום, יותר מ־6 מיליון דולר מעסקה הנדסית של החברה.

„סנהר" עוסקת בפיתוח, גידול ושיווק של עציצ נבטים וצמחים פורחים ופיתחה מספר טכנולוגיות המאפשרות האצת תהליכי הגידול, בידעור עצים, השרשה והארכת תקופת הפריחה של צמחים פורחים. בינואר 83 נכנסה החברה בבורסה כ־725 אלף דולר שהצטרפו להשקעות בעלים בסך של כ־1.3 מיליון דולר. מ־2 מיליון הדולר שהיו בחברה נשארו, לפני הצטרפות המשקיעים החדשים, כ־1.1 מיליון דולר בלבד. מאז תחילת פעילותה היה לחברה הפסד של קרוב למיליון דולר.

בתהליך הדרגתי הוחלפו בחודשים האחרונים מרבית יזמי החברה המקורית: בני משפ' הורביץ ושניידמן. בשלב הראשון נכנסו לחברה דוד אפרתי וניצן צור ובשלב שני פרד אדלר, בני משפ' כולקובסקי וקרן „אתינה" שבניהולם. לקבוצת המשקיעים החדשה כ־55 אחוז ממניות החברה, השאר מוחזקים בידי הציבור הישראלי.

התנפחות ערך החברה עד כה מתבסס בעיקר על המוניטין של המשקיעים החדשים בשוק ההון האמריקאי. פרד אדלר, אחראי להנפקתן של חברות ישראליות רבות בשוק ההון האמריקאי – הוא גילה אותן עוד כשהיו קטנות. גם צור ועו"ד אפרתי פיתחו מומחיות בשוק זה וקשורים בגיוסי הון של חברות רבות בשוק האמריקאי.

אדלר כולקובסקי וקרן „אתינה" שילמו 590 אלף דולר (בדוסו) עבור 12.5 אחוז ממניות „סנהר" בהנפקה פרטית. תמורת ההנפקה מצטרפת להונה של „סנהר". הזרמת הון זו נעשתה על פי שווי של כ־3.85 מיליון דולר ל„סנהר". כמה חודשים קודם לכן, במחצית חודש מארס השנה מכרו בני משפ' הורביץ ושניידמן את אחזקותיהם בחברה (כשליש) תמורת 220 אלף דולר, כלומר לפי שווי חברה של 660 אלף דולר. כיום כבר נעשות בבורסה עיסקות במניות החברה לפי שווי של כ־8 מיליון דולר.

צמיחת ערך החברה היא בינתיים ללא כל כיסוי עסקי. גולת הכותרת של הפעילות ההונית סביב החברה צריכה כנראה להיות הנפקה בבורסה האמריקאית וגיוס 5 מיליון דולר תמורת רבע מהחברה. גיוס הון כזה פרושו כמעט הכפלה של הערך הנוכחי של החברה. בשלב הנוכחי ביצירת הזרמת ההון לחברה לסייע לה בבימוש פוטנציאל שיווקי כדי לבכר את תוצריה בארה"ב ובאירופה למרכולים ורשתות שיווק. עם רקורד עסקי כזה יהיה קשה יותר ביזו יהיה כנראה לגבות למימוש התוכנית העיקרית: מכירת המניות למשקיעים אמריקאים וגריפת רווחי הון גבוהים. בינתיים צריך הרבה דמיון וסיכון כדי להאמין בתוכנית זו. בבורסה הישראלית לא חסרים משקיעים להם תכונות אלה.

מיקבצי הון / ש. רוזנבלום

בבורסה לני"ע קיימת תופעת ההתפרקויות החיסולים של חברות שמניותיהן הונפקו בעבר לציבור הרחב.

כיוון שתקצר היריעה לכתוב על כל המתפרקים לביניהם והנמחקים לסוגיהם, ננסה להתרכז בתופעה בשתי דוגמאות בולטות: כחלב ואפתן מי זוכר את אפתן?, כדי לרענן את זכרונכם מדובר במפעל טכסטיל או אשפרה או השד יודע מה הממוקם באיזור סבירה.

יום בהיר אחד הסתכסכו מקימי המפעל ההלו מאבקי שליטה. אחד הבעלים חבר לקבוצה חיצונית וביחד ניסו להשתלט על רוב המניות ולהדיח את בעלי ומנהלי המפעל המייסדים. הסוף נגמר בשפכים ובבתי משפטים ארוכים כאורך הגלות כמובן, תוך הפסקת המסחר בבורסה. בטוחני, שיש כמה אומללים המחזיקים עדיין במניות אפתן שנרכשו בתום לב גמור ושורן הנוכחי שואף לאפס גמור.

רובנו כאמור לא זוכרים כלל את אפתן וזה מעיד לצערי על חשיבותו של המפעל המנוח – מוקפא – מסוכסך – מתפרק נעלם וכדומה מיני מרעין בישין.

חלב, לעומת זאת, ידועה הרבה יותר. הבעלות בתחילה היתה שייכת למשפחת ליבוביץ הידועה מעין הירת. המניה נסחרה בענף המקרקעין ונחשבה לחברה מוצקה וסולידית יחסית. אמנם, אין להשוות את חלב לנבים או אפילו לא לאגרוב אך בכל זאת מדובר בחברה לגמרי סבירה. ברוקר תל־אביבי ידוע ומכובד סחר מדי יום במניות חלב ועשה פעילות ויסות ברורה במניות, קרנות נאמנות סוחרו אף הן במניות מדי יום.

חלב בניגוד לאפתן הראתה מאזנים סבירים ורווחיות נאותה לפחות בחלק ממאזניה, מדוע לפיכך נמחקה חלב מהמסחר או הושעתה זה תקופה ארוכה של כחצי שנה?, מסתבר, שמשפחת ליבוביץ ויתרה על השליטה בחברה, כנראה, תמורת סכום נכבד וכל מה שמעבר לכך אינו ברור די צורכו. אולי סחירות נמוכה, אולי המשך מאבקי שליטה, אולי אי־פירסום דו"חות, לך תדע ותבין משום במניה חברה שהזמן גרם להם להישכח מתודעה הציבורית.

גם בחלב יש מספר אומללים המחזיקים במניות שאינן נסחרות, גם בחלב לא ברור אם יחודש המסחר, הציבור מפסיד גם בחברה סבירה וטובה לכאורה.

סביר להניח שהנהלת הבורסה נקטה בתהליך המחיקות או הפסקת המסחר האינסופית וכדי להגן על המשקיעים, מדוע לא כפתה הבורסה על חברת חלב לרכוש מהציבור את מניותיו במחיר הוגן וסביר? לא ברור לגמרי.

בתחום המחיקות מהמסחר זכינו לאחרונה לחידוש ברענן והוקא מצד ממשלת ישראל. הממשלה החליטה לרכוש מהציבור את מעט מניות חברת החשמל המצויות בשוק, במחיר של פי – 14 לערך מהמחיר שנסחרו בבורסה בעת שהופסק בהן המסחר לפני כשנה. בהחלט תופעה מרעננת בנוף הבורסאי. חבל שחברת חלב לא נהגה באותה צורה למען הסדר הטוב והאי־פגיעה במשקיע התמים שרכש מבמניותיה „הסטופלות".

כיוון שעסקנין בכל מיני מבתקים בורסאיים תפלים להחדיד ראוי לדון בהפסקת המסחר הצפויה בקרוב בשורה ארוכה של גופים בורסאיים. הבורסה הודיעה ל־25 חברות שעדיין לא פירסמו מאזן שבכוונתה להפסיק את המסחר בהן החל מהיום אם יאוחר בפירסום מאזן.

לא ברור לי, מי נפגע יותר, החברות או שמא מחזיקי המניות?. אולי מן הראוי שהנהלת הבורסה תטיל קנס נכבד וכבד על החברות או מנהליהן שמא רואי החשבון אשמים? אולי הדבר בתחום אחריות הדירקטורים והדירקטוריון? הציבור מחזיק המניות בוודאי שיפגע.

ברשימת המועמדות להפסקת מסחר עקב אי־פירסום מאזן מצויות חברות נכבדות למדי. באה הנהלת הבורסה להגן על ציבור המשקיעים וכוונתה טובה ונאה, הביצוע לא בדיוק מתאים וספק אם הוא תואם את הכוונה הראשונית. אתה יודע למה?

קרנות הנאמנות

יש לך הר של כסף, 60־70 מיליון דולר לערך, עפ"י החוק אתה אמור להשקיעו באג"ח ובמניות, מה תעשה, תקנה מק"ם תשב במנוחה עד שהתשואות תתפרקנה או המניות תרדנה.

עד ששני אלה יתרחשו יפסיד המשקיע בקרן כ־4% בהשקעתו הבסיסית ויתנחם בעובדה שקיבל הנחה של חצי אחוז כשרכש את הקרן. ממש תהליך יפה ללמד את המשקיע הסולידי איך וכיצד ולמה להשקיע.

חבר טוב שלי דרש ואבר – „תמיד כשיש מבצעי קרנות נאמנות הבורסה מתחילה לצלוע", הנהדה ומיכוח מהאמים ביותר למצב הנוכחי בשוק. משקיע מעט בתחומים הלך ורכש מניות דלק ואזורים לדוגמא, שתי אלה כידוע מהוות כותל המזרח של תיק ההשקעות בקרנות הנאמנות. דלק מתחילת החודש ירד ב־3% לערך, אזורים ב־4% לפחות, צא ולמה, שכנראה הכי טוב היה להשקיע בצמודים הנסחרים בתשואה מסברת. שיעד לצד השלילי בבוזן.

זאת כיוון שהציבור הסיר גדול של הקרנות כבעלתנים ונהה כלשהי, כיוון שהציבור פותח גדול כשכספו מפסיד אחוזים יקרים, כיוון שהציבור מרגיש או ירגיש מטומטם מושלם שהבורסה תמשיך להתנדנד, וכיוון שכל אלה יובילו בסוף לניפוץ עגל הזהב המשקיע יתרתיו במק"ם אמלל.

נכון שלא ראוי לקרן לקנות גולדפרוסט או מורגן שהרי אלה מניות קלילות וספקולטיביות, אך מה בנוגע לדיסקונט השקעות וים המלח?. אם שתי המניות הללו הגיעו לרוויה ולמנוחת שערים מנומנמת לגמרי, אזי מדוע לרכוש תעודות בקרן מניות בתנועה סימלית, לא מבין כלום. הסבתא שלי היתה אומרת – „מה שאינך יכול למכור בדולר עדיף שלא תמכור במאה דולר", וזהו מה שיתרחש בשוק הקרנות בקרוב כאשר: התשואות תאכזבנה, הבורסה תתנדנד כהלומת שיכר, והמשקיע יקבל נוקאאוט מצלצל בדמות הפסד משמעותי מההשקעה „בתנוחה" שוכה בקרנות. או שמא יחליטו מנהלי הקרנות שהגיע המועד לרכוש כלל גדל"ן בתנופת יתר וליצור אוירה חיובית בשוק המכמך ומעצבן.

אולי הגיע הזמן שהרוכש מניות לא יקבל פק"מ ומק"מ אלה את אי.די.בי פיתוח כפי שחשב ורצה מלכתחילה, אולי הגיע הזמן שהרורבות לפריון יקטנו מעט לרווחת המשקיע ולמימוש רצונו.

רב הנסתר מהידוע בפעילות מנהלי הקרנות, ונותר רק לקוות, שהבלון לא יתפוצץ ומלחמת קרנות לא תפרוץ. בנחמת ציון נבחם.

ביורוקראטיה

בלילה שבו התאבד אברהם גינדי נפגש עו"ד קריתי מטעם גינדי עם ח"כ רמון והציג בפניו את תוכנית ההבראה של חברת גינדי. רמון הקשיב, בדק, הודיע שימליץ בפני משרד האוצר לסייע לגינדי. יפה. כידוע לא עמד לגינדי הכוח, במיוחד לא לפני הביורוקרטיה הידועה שלנו.

הממשלה הכבנת מחליטות על סיוע מיוחד לענף הבניה ולחקלאים. איש מפקידי האוצר אינו מזדרז, קודם הביורוקרטיה. ממלאים טופסיאדה אינסופית ומלאת מלל רב בשלושה עותקים. אחר־כך נפגשים להבהרות כלליות וספציפיות. אחר־כך פונים להועדה שתאשר, היא מאשרת אך הפרוצדורה ארוכה. הוועדה מאשרת אך – אליה וקוץ בה, היא מוסיפה שעליך להגיע להסדר עם המערכת הבנקאית לפני שתקבל סיוע. המערכת הבנקאית כידוע בקשיים ותגובותיה נעות בין לאו מוחלט להיסטריה מוסאלית. תחילה גש לבנק הדבר עם מנהל האיזור. זה יבדוק וימליץ ויעביר למנהל האשראי והלז כשיתפנה יעביר המלצתו למנהל הכללי שיעביר הבקשה לדירקטוריון.

חלום זה עסק קטנטן בהשוואה. גמרת עם הבנקאים שהסכימו לפריסת חובך ובינתיים הנושים מתרפקים יום ביומו בדלתך. חלקם מאיימים, חלקם פונים מייד לעו"ד שיגיש בשמם – עיקולים, פירוקים, כנ"צים, סתם תביעות ועוד מיני פעולות חוקיות. חזרת לוועדה עם הסכמת הבנקים, פנית לחיים רמון שיעיין ויאשר וחלפה לה כחצי שנה במקרה הטוב. עכשיו מגיעים לבעיה האמיתית – כסף. לכאורה הוא מצוי בקופה מוכן להלקח, אבל רק לכאורה. אגף התקציבים – יעיין, ועדת הכספים – תשתכנע, ובתור עומדים עוד מאה המצויים במשבר כשלך וגרוע יותר. אתה לא בדיוק סולל בנה שתעלה לדיון על שולחן הממשלה, איתך יתעסקו רגי רקק למיניהם, מהסוג שנוטל קיסם ללועו של הלוחיתן.

נשמתך כמעט פרחה, תוכניות שיקום־הבראה עשית למכביר, יועצים, חכמים עו"ד חורצים ועוד עשרות לבלרים מרגנים שכרת די והותר, והשוקת ריקה.

זוהי הביורוקרטיה בהתגלמותה, זהו כוס התה שלעולם אינו נגמר, זהו החלום שהתנפץ וידך קצרה מלהושיע, אתה אינך.

הלבלרים ימשיכו להתרוצץ, הפטרונים להמליץ, הפקידים והבנקים יחליפו ספסים ביניהם, וחלם תמשיך לחגוג לנצח.

או אולי אפשר גם אחרת?, אשרי המאמין.

מינויים במשק הכלכלי

הרינו לדווח על מינויים וחדשים במשק.

א. סילבן שלום יועצו של השר מודעי – דירקטור „במפעלי ים המלח".

ב. צבי שלום – אחיו של סילבן שלום – דירקטור „במפעלי תובלה".

ג. אנדרי אוזן – בדודו של סילבן שלום – דירקטור „בפוספטים בנגב".

ד. הרווה מימון – דוד של סילבן שלום – דירקטור בחברת „אדום מוצבים".

ה. לואיס פלד, אליהו לוי, נח אבטובי, דוד סגני – חברי מרכז תנועת החרות – דירקטורים.

כל המעוניין מקרב חברי חרות להתמנות לדירקטור, או לעסוק בעיסוק בשר, או סתם למצוא עיסוק, יפנה במובן להה"ה ישראל כץ שישכבו בפקום עבודה מסודר.

ו. כהונתו של עמוס חורד שליח משרד העבודה והרווחה בארה"ב הוארכה בשנה נוספת מסיבות הומניטריות, כיוון שבנו נזקק לטיפול רפואי בארה"ב.

עד כאן סבב מינויים עכשוי. כתר אני מגיש טופס חברות למרכז תנועת החרות שכן ברצוני להתמנות ציר כלכלי בפאראגוואי, למה לא?

* הכותב הוא יועץ השקעות

בהוראת המפקח על הביטוח באוצר:

הופסקה הנפקת פוליסות ביטוח דירות לא צמודות של „חרמון"

מאת משה גבע

חברת הביטוח „חרמון" הבטוחות רוכשי דירות הפסיקה לפני ימים אחדים מכירת פוליסות ביטוח עם ערבויות בלתי צמודות. זאת על פי הוראתו של המפקח על הביטוח יהודה דרורי שהורה להנהלת החברה להנפיק אך ורק פוליסות המלוות בערבויות צמודות.

נראה שהמפקח על הביטוח נקט בצעד זה בעקבות מצבה הקשה של החברה המקבילה „קידום" שבשליטת מרכז הקבלנים, שאף היא נהגה להמציא למבוטחיה ערבויות בלתי צמודות. על פי הערכות מתבטא הפער בין התחייבויותיה של „קידום" לבין ערך הבטוחות שבידה בכ־10 מיליון דולר.

בפרשת „קידום" נמתחה ביקורת על הפיקוח על הביטוח שלא השכיל למנוע את הידרדרותה של החברה למצבה הנוכחי. ב„דבר" פורסם לראשונה שהפיקוח על הביטוח הודה שאין ברשותו אמצעים לפקח על ערך הבטוחות של כל אחת מחברות הבניה שדירותיה מבוטחים ב„קידום".

חברת „חרמון" המנוהלת על־ידי „כלל ביטוח" ושהבעלות עליה היא בידי שש חברות בניה פרטיות, מנסה להאבק בהחלטתו של המפקח על הביטוח. בתוך כך ממשיכה הנהלת החברה בנסיונותיה להשיג ביטוחי משנה בחו"ל.

כבר כבר מופעלים לחצים על גורמים ממשלתיים להסכים לכך שהממשלה תעמיד ערבויות לרשות שתי חברות הביטוח ותשמש כעין מבטח משנה שלהן. בענף הבניה טוענים שאם לא ייעשה כן, לא ניתן יהיה לקיים את „חוק המכר" וצפויה סכנה לקיומו של הענף, זאת מאחר שחברות הבניה הקטנות והבינוניות אינן מתנהלות לשעבד נכסים בטוחה הבטוחות הדרוש וגם הבנקים אינם יכולים לעמוד במתן ערבויות בשיעור של כמיליארד דולר בשנה.

אחרים מ־50 נציגי חברות הבניה המשכנות שהשתתפו לפני ימים אחדים בכנס השנתי בו השתתפה גם צמרת השיכון, אמרו ל„דבר" כי ניתנו להם רמזים בדבר נכונות הממשלה לסייע בצורה כלשהי במתן הערבויות לחברות הביטוח.

נושא אחר שהועלה בכנס הוא הגדלת האשראי לצורך מימון ביניים לחברות הבניה. כמו כן נסקרה תכניתו של משרד הבינוי והשיכון לבנות השנה רק 2000 דירות לזכאים לעומת 4000 אשתקד. זאת עקב עודף הדירות שנוצר בעיקר באזורי פיתוח. הכוונה היא לרכז את הבניה באזור המרכז שם עדיין קיים ביקוש וגם המחירים הינם גבוהים יותר. בתוך כך ייעשה השנה מאמץ למכור את מלאי הדירות שהצטבר באזורים שאינם מבוקשים.

קשיים במתן סיוע לקבלנים

מאת משה גבע

לחצים כבדים מופעלים לאחרונה על הוועדה הבין־משרדית האמורה לקבוע כיצד יחולקו 80 מיליון הדולר שאושרו על־ידי הממשלה במטרה לסייע לחברות הבניה הפרטיות.

הועדה, בראשותו של סגן הממונה על התקציבים באוצר רן חקלאי ושבה חברים מלבד נציגי האוצר גם נציגי משרד הבינוי והשיכון, הגישה אתמול המלצות ביניים לשרי האוצר והשיכון.

המלצות הועדה מתייחסות לשלושה סוגי חברות:

★ חברות, המצויות בתהליכי כינוס נכסים או פירוק, כגון „קלדין", „אברהם גינדי", „קידשבאום" ו„שכטר". באשר לחברות אלה מגמת הסיוע היא להבטיח את השלמת הדירות. זאת בעיקר על־ידי מתן משכנתאות מיוחדות לדיירים שכבר ניצלו את זכותם. למטרה זו יוקצה סכום שבין 20 ל־30 מיליון דולר.

★ חברות גדולות כגון: „האחים גולדשטיין" ו„רסקו". הסיוע לחברות אלה יתבטא בפריסת חובות באמצעות מתן אשראי לטווח ארוך שיחליף חובות קצרי מועד. קבלת הסיוע תותנה בהגדלת ההון העצמי של החברה, הן על־ידי מכירת נכסים והן על־ידי הזרמות הון מצד בעלי השליטה בחברה, שיתבעו במקרים מסוימים להעמיד ערבויות אישיות.

★ בקבוצה השלישית מצויות מעל ל־100 חברות בניה קטנות ובינוניות וכן חברות לציוד מכני כבד. רובן הגישו את בקשותיהן באמצעות גופים מייצגים כגון: מרכז הקבלנים.

חברות אלה טוענות שאין ביכולתן למלא את כל הסעיפים המצויים בטפסי בקשות הסיוע המיועדים לדבריהן לחברות גדולות.

הטיפול בבקשות הסיוע של החברות הקטנות והבינוניות ייעשה, לפיכך, על־ידי ועדות משנה שיוקמו לאחר שיגובשו הקריטריונים הסופיים לבחן הסיוע. מדובר בסכום כולל הנע בין 25 ל־40 מיליון דולר.

מקורות בועדת הכספים של הכנסת מסרו ל„דבר" שחלק מן הקבלנים הפרטיים אינם מסוגלים להציג ספרים מסודרים וחלק אחר אינו מעוניין לחשוף את מקורות המימון שלו. בנוסף לכך מצויים קבלנים החוששים להחשף בפני שלטונות המס.

היום אמורה ועדת הכספים לאשר את הבנית הסיוע ל„סולל בונה". יש להניח שחברי הכנסת מן הליכוד יחזרו וידרשו להתנות זאת בסיוע לחברות הבניה הפרטיות.

הלוח הכללי

הד כפול ומכופל

וילות ובתים

דירות למכירה

עסקים

חנויות

הצעות עבודה

מכוניות

מציעים למכירה

רוצים לקנות

ריהוט

מקררים

שירותים

הדרכה

שוק המציאות

חיות

הצעות עבודה

ניקיון ואחזקה

צמחי אמבטיה

משרד הבריאות
נציבות שירות המדינה
מודיעה כי
למשרד הבריאות דרושה
תזונאית דיאטנית מרכזת
לעבודה ביחידה המשרד הראשי
בירורים בטלפון 02-638212
בין השעות 8:00־15:00

אנשי מכירה נמרצים
בעלי רכב מסחרי
לצוות מבצעי מכירות ארציים
03-731160 (לבקש את יגאל)

לחברה ארצית לשיווק בת"א
דרושים
מחסנאי
בעל נסיון
עוזר/ת למנהל החשבונות
למשרה מלאה
קלדנית מחשב
בעלת נסיון
לתא דואר 20170 ת"א 61201 ליציק

כל בוקר עם עיתון
דבר
הוא
בוקר טוב.

גור מתחיל בטיפול בסכסוך האחיות; החרפה נוספת במאבק צפויה מחרתיים

מאת דבקה הירשע, סופרת „דבר"

שעות בפהירות לאחר שובבי [illegible] של פגישות בעניין האחיות של בתי החולים, שנציגיהם ממשיכים זה היום ה־13 בשביתת־שבת כל ביתו של ראש הממשלה בירושלים בתביעה לפתרון יסודי של מצוקת הסיעוד.

לסופרת „דבר" נודע, כי ראשי התביעה העצמאית, המנהלים את מאבקם של עובדי הסיעוד בבתי החולים, פנו לבקשת של משרד הבריאות להמתין עד שובו של השר. עם זאת עזבונת מהבוקר למשך 48 שעות את בתי החולים, האחיות האחראיות על המחלקות על חשבון חופשתן השנתית בטענה, כי במחסור החמור בכוח עבודה מקצועי משתבשים סידורי העבודה במחלקות והן אינן יכולות לשאת באחריות. מחרתיים, יום ד', צפויה החרפה נוספת במאבק.

הפגישה הראשונה של השר בעניין אחיות בתי החולים תהיה עם יו"ר האגף לאיגוד מקצועי חיים הברפלד ומזכירת הסתדרות האחיות ברמה פת. גורמים מוסמכים מסרו אתמול ל„דבר", כי מבחינת תקציב המדינה יש פתרון למצוקת הסיעוד בבתי החולים, אבל השאלה מי היום הגוף היציג של אחיות בתי החולים למו"מ. לבעיה זו עלולות להיות השלכות חמורות על המצב בבתי החולים וזו הסיבה לפגישתו של גור עם הברפלד. עם זאת צויין כי השר אינו מתכוון להתערב בשיקולי האיגוד המקצועי.

שאלת מיהו הגוף היציג הועלתה אתמול בפגישת אחיות „איכילוב" עם ראשי התביעה העצמאית. האחיות, שיזמו את הפגישה, תמכו בתביעה לפתרון יסודי של מצוקת הסיעוד בבתי החולים. רק שלוש אחיות מכלל המשתתפות בפגישה התנגדו למסגרת תביעה נפרדת ובקשו לנהל את המאבק במסגרת הסתדרות האחיות.

באסיפה הופיע גם יו"ר ארגון עובדי עיריית תל־אביב אריה ניצן. האיגוד, בנוסף על הסתדרות האחיות, מאגד גם הוא עובדי הסיעוד בבית חולים ממשלתי עירוני זה. ניצן הזהיר את האחיות כי הצטרפות לתביעה נפרדת תגרום תגובה מצד האיגוד, [illegible] תל אביב והסתדרות. [illegible] על הצטרפות לתביעה עצמאית.

במכתבים, שהעבירו אתמול ראשי התביעה לראש הממשלה שמעון פרס ולמזכ"ל ההסתדרות ח"כ ישראל קיסר, הם ביקשו „לא להזניח אותנו [illegible] את מצוקת הסיעוד בבתי החולים".

חוה יערי כתבה לאחותה: החיים שלנו באמת זבל אבל אני אחזיק מעמד

(עו). – פתקים שניסתה חוה יערי להעביר מבית המעצר באבו כביר לאחותה בתל אביב באמצעות העצירה שישבה איתה, צמודה ריבר, הגיעו לידי המשטרה והוגשו אתמול לבית המשפט המחוזי בתל אביב, בהמשך משפטן של חוה יערי ואביבה גרנות המואשמות ברצח התיירת מלה מלבסקי.

התובעת, עו"ד פנינה־דבורין, הגישה את הפתקים כמוצג משפטי לשופטים חנה אבנור, ישראל גלעד ויוסף גולדברג. הפתקים היו מיועדים לציפי קבלי, אחותה של יערי, ובהם מבקשת חוה להפריך את הכוונות והאישומים שלדעתה מעלה נגדה אביבה גרנות. „היא (אביבה) מלשינה נגדי והפכה להיות עד מדינה לטעון שהיא האשמה ולא אני. היא והעורך דין שלה עשו עסק עם הפרקליטות", כותבת חוה יערי לאחותה. „אני חושבת שפקד חדד יקרא לך לחקירה ואת היית לומר לו שאני צילצלתי אליך בשעה 5 בערב, קבעתי אתך אך התנצלתי שלא אוכל להגיע. אני מקווה שהדי תהיה בתביעה. היא המציאה עלי שקרים וטענה שלא היתה אתי באותו זמן, כאשר היא בעצם עשתה את הכל. אם היא תהיה עד מדינה, היא תצא נקייה ואני אהיה במאסר עולם. החיים שלנו באמת זבל, אבל אני אחזיק מעמד".

בפתק אחר כותבת חוה יערי: „אני זקוקה לעדות כדי לסתור את האליבי של דוד שטוענת שלא היתה אתי. היא טוענת שהיתה בבית. המציאה כל מיני דברים שעולים במוחה, כפרה על התלות עלי בידיה, על כך שלא הייתי זזה לשום מקום בלעדיה. לא יכול להיות שאני עשיתי משהו בלי שדוד תהיה המוח המתכנן. היא עשתה את הכל והיא זורקת הכל עלי והופכת עד מדינה ותוקעת לי סכין בגב. אני מקווה שאצא חיה מכל העניין".

המשך המשפט היום.

עדיין לא נקבע המרכז הרפואי להשתלות כבד – בקרוב תגובש „תוכנית ממשית"

ד"ר יגאל קם דחה את הצעת משרד הבריאות לעבור מ„רמב"ם"

מאת אריאלה ראובני, כתבת „דבר"

מנכ"ל משרד הבריאות, פרופ' דן מיכאלי, עומד לזמן עוד השבוע את המנהלים של שלושת בתי החולים, „הדסה־עין כרם", „רמב"ם" ו„בילינסון" כדי למסור להם על הדו"ח של הוועדה המיוחדת שהקים משרד הבריאות לקביעת מיקומו של המרכז הרפואי להשתלות כבד.

על פי ידיעות לא רשמיות קבעה הוועדה בהמלצותיה בין השאר כי היא מייחסת יתרונות משמעותיים לבית החולים „הדסה" בעידכום בנושא השתלות כבד לעומת שני בתי החולים האחרים. נוכח התרעומות ומורת הרוח שעוררו הידיעות הללו בקרב רופאי „רמב"ם" והנהלתו, פרסם אתמול פרופ' מיכאלי הודעה ובה קבע כי בשלב זה אין במשרד הבריאות כל החלטה באיזה בית חולים יופעל המרכז להשתלות כבד. ההמלצה היחידה המחלטת היא לבצע השתלות כבד בישראל.

פרופ' מיכאלי מציין בהודעתו כי לפי שעה אף לא אחד משלושת בתי החולים כשר להתחיל מיד בביצוע השתלות. בתגובה על טענת „רמב"ם" כי הוא מסוגל להתחיל תוך ימים אחדים בהשתלות עם הצוות הרפואי בראשותו של ד"ר יגאל קם, קובע פרופ' מיכאלי כי עוד לפני חודשים אחדים פנה משרד הבריאות אל פרופ' יוסף ברנדיס, מנכ"ל „רמב"ם" בבקשה לבצע השתלות כליה השתלות אחרות כדי להגביר את הניסיון המעשי של בית החולים בהשתלות, אולם „חבל שעד היום לא נתן פרופ' ברנדיס עדיפות מספקת בתכנון פעולותיו לנושא זה בבית החולים".

פרופ' מיכאלי מבטיח כי לאחר הדיון עם שלושת מנהלי בתי החולים תגובש תוכנית ממשית וקרוב לוודאי שהמרכז הרפואי שייבחר לביצוע השתלות כבד יוכל לפעול בתחום זה תוך פחות משנה.

ועדת אגודי

בהמשך הודעתו מביע פרופ' מיכאלי הסתייגות מהביקורת שנמתחה על הרכבה של ועדת ד"ר אגודי. הוא מציין כי יו"ר הוועדה ערך מחקר בנושא כבד והכוונת ויש לו גם ניסיון בתחום הכירורגי. גם ליתר חברי הוועדה יש, לדבריו, התמחויות בכירורגיה, במחלות פנימיות ובמחלות זיהומיות. ההחלטה שלא לפרסם את שמות חברי הוועדה נובעת מהרצון לא לחשוף אותם ללחצים ולא להפריע להם במהלך עבודתם התקינה. פרופ' מיכאלי מציין עוד כי הדו"ח של הוועדה הינו מקצועי, שקול ומכיל חומר עובדתי חשוב.

בתגובה על כוונת עובדי „רמב"ם" לערוך מחר אסיפת מחאה [illegible] „על קיפוחו של „רמב"ם" מצד משרד הבריאות הן בתקנים הן במשאבים", אמר דובר משרד הבריאות [illegible] שעובדי עובדים בהקרבה בנושא רגיש של קביעת מיקומו של מרכז רפואי.

בתגובה לטענה כי הנהלת „רמב"ם" לא נתנה בעת האחרונה עדיפות מספקת בתכנון נושא ההשתלות, אמר אתמול יו"ר ועד הרופאים, ד"ר א. כייטלמן, כי „רמב"ם" הוא החלוץ בבתי החולים בארץ בהשתלות כליה וכי נושא ההשתלות מטופל בבית החולים כל ימות השנה.

לסופרת „דבר" נודע כי פרופ' א. אורליך, מומחה להשתלות כליה ומומחה לכלי דם, שפרש באחרונה מ„רמב"ם" לגימלאות, עומד להיפגש השבוע על פי בקשתו עם שר הבריאות כדי לדון עימו בהפעלת מרכז להשתלות כבד ב„רמב"ם". עוד נודע לסופרת „דבר" כי משרד הבריאות הציע באחרונה לד"ר קם להעתיק את מקום עבודתו לבית חולים אחר, אולם הוא דחה את ההצעה.

מבוכה בהתיישבות עקב החלטת ארגון מושבי הצפון להטיל מלווה על חבריו

מאת יצחק מרידור, כתב „דבר"

החלטה שקיבל באחרונה ארגון מושבי הצפון, להטיל על חבריו מלווה פנימי בסך 12 מיליון דולר ולהיידרש בנוסף גם בכתבי ערבות [illegible], מעוררת מבוכה רבה ויכוחים נוקבים, הן בהתיישבות המושבית החדשה והן במושבים הוותיקים בעמק.

על־פי ההחלטה, שהתקבלה באסיפה הכללית של 47 המושבים החברים בארגון מושבי הצפון, תצטרך כל יחידת משק לגייס בין 3,000 ל־5,000 דולר לזכות הארגון, הכל לפי קריטריון שייקבע על־ידי המושב, בהתאם לרמת העוצב של כל יחידה. לא נקבע כל מועד לפרעון מלווה זה.

אף כי נציגי המושבים הם שקיבלו את ההחלטה באסיפה הכללית של הארגון, בידיעה שאין להם ברירה אחרת נוכח המצב הקשה בחקלאות, מתלבטים עתה החקלאים כיצד לממש את החלטתם. לגבי מרבית יחידות המשק, הדרך היחידה לגייס את אלפי הדולרים הנדרשים מהם היא מכספי התגמולים שלזכותם, על חשבון הביטחון הסוציאלי של משפחותיהם.

אברהם בדמאיר, מנכ"ל ארגון מושבי הצפון, אמר ערב החג לסופר „דבר", כי בנוסף לתביעות הצדקות שיש לחקלאים כלפי הממשלה, הם החליטו גם לבוא בתביעות אל עצמם, ולדעתו, מן הראוי היה שגם חברי ארגוני קניות של מושבים אחרים ינהגו כמו חקלאי העמק.

חקלאים בהתיישבות הוותיקה אמרו אמש, כי „טוב שבדמאיר הוא בעל אומץ לראות את המציאות הקשה ולא לצפות לאסון שעלול להתרחש במהרה".

לאחר שורה ארוכה של מפגשים בין ראשי ארגון הקניות ונציגי המושבים, התקבלו הכרעות חיוביות לגבי גיוס המלווה ביותר מ־30 מתוך 47 המושבים. במקרים שמושבים החליטו להתנגד למלווה ולמתן הערבויות כמו מושב מיטב מחבל תענך, סגר הארגון למחרת ההחלטה את כל האשראים של המושב והוא העמד במצב קשה ביותר.

נושא נוסף המעורר חששות כבדים הוא הערבות הכספית הנדרשת גם היא, בגובה דומה למלווה. במושבים יש הרואים באפשרות של מתן ערבות אישית על־ידי כל יחידת משק, כוף האגודה החקלאית השיתופית העצמאית במושב. מאידך, במושבים רבים, בייחוד בהתיישבות החדשה, מגיע מספר יחידות המשק שאינן יכולות לגייס את כספי המלווה וגם לא לתת את הערבות הנדרשת, לכדי מחצית ממספר היחידות באותו מושב. יש החוששים כי רבים מבעלי המשקים השקועים בחובות, לא יסתכנו במתן הערבות ויעדיפו לחסל את המשקים כבר עתה. אברהם בדמאיר, מנכ"ל הארגון, הכחיש בסוף השבוע את השמועות כי נדרש להתפטר מתפקידו בשל המצב הקשה אליו נקלע ארגון מושבי הצפון.

נהג הקטר הפעיל את הבלמים בצומת הבונים

מתחוור מממצאי „הקופסה השחורה" שנבדקה בגרמניה

מאת יקב מיכלסקי, סופר „דבר"

בניגוד לידיעות שפורסמו באמצעי התקשורת, נהג קטר הרכבת, שהתנגשה באוטובוס הילדים בצומת הבונים, הפעיל את הבלמים, בהתאם לממצאי „הקופסה השחורה", ופעל כשורה. „הקופסה השחורה" או סרט הרישום שבתוכה לא חובלו – דברים אלה התבררו בסוף השבוע במגעים בין הנהלת הרכבת לבין החברה „רוישה" בגרמניה, שאליה נשלחה הקופסה לפענוח הממצאים.

יצויין שחברת „רוישה" היא בעלת הפטנט של מכשיר הקופסה. נודע שהשיחה נערכה טלפונית עם מומחה החברה, אוסהליק, שבדק אישית את הקופסה והסרט שנשלחו לחברה על ידי רכבת ישראל.

בהנהלת הרכבת מסרבים לדבר על נושא זה. עמדת ההנהלה היא שהנושא רגיש, קשור ברגשות המשפחות השכולות ומוטב שהשופט, שאליו נשלחו כל הממצאים יגיע למסקנות הסופיות ובכך תסתיים פרשת הבירורים.

חופשת לידה – גם לאב

מאת יקיר צזה, סופר „דבר" בירושלים

משרד העבודה והרווחה מבקש להכניס תיקון בחוק הזדמנות שווה בתעסוקה שלפיו תוקנה גם לאב הזכות לחופשה ללא תשלום לאחר לידת ילד, אם הילד נמצא בהחזקתו הבלעדית. תיקון נוסף בחוק יאפשר לכל אחד מבני הזוג, על פי בחירתם, להתפטר מעבודה בתשלום פיצויי פיטורים, במקרה של לידה או אימוץ ילד. כך מסר אתמול השר משה קצב בסיור שערך בירושלים.

בתזכיר הצעת התיקון לחוק, שהופץ על ידי משרד העבודה והרווחה, נקבע עוד כי הזכות המוקנית כיום לאם העובדת להיעדר מעבודה מחמת מחלת ילדה, תורחב מעתה לאחד מבני הזוג לפי בחירתם. כן ייקבע בחוק ההזדמנות השווה בתעסוקה כי מעביד לא יפלה את עובדו מחמת מינו, היותו נשוי או הורה, בכל הקשור לקידום בדרגה או בתפקיד או לפיטורים מהעבודה.

היערכות למיבצעים גדולים בפסטיבל ישראל 87

מאת יעל ארבלי, כתבת „דבר" בירושלים

פסטיבל ישראל 86 כיסה את הגרעונות של הפסטיבלים הקודמים, לא יצר גרעון חדש והסתיים באיזון תקציבי – מסרו אתמול במסיבת עיתונאים בירושלים מנהלי הפסטיבל לרגל סיומו.

המנהל האדמיניסטרטיבי, ישי עמרמי, אמר כי עדיין אין אומדנים מדוייקים לגבי הצד הכספי, אך הגרעונות של הפסטיבלים משנים קודמות, בסך 500 אלף דולר, כוסו. עוד אמר כי המסגרת התקציבית של הפסטיבל אינה מבטאת באופן מלא את הפעילות בשעה שכן חלק ניכר מן המופעים ממומנו בידי גורמים חיצוניים כגון אמרגנים פרטיים והסדרים מיוחדים בין גופים שונים לתיאטרון ירושלים.

מנהלו האמנותי של הפסטיבל, עודד קוטלר, אמר כי שיתוף הפעולה בין הפסטיבל לבין אמרגנים פרטיים יגבר בשנה הבאה. קוטלר אמר עוד כי לקראת הפסטיבל הבא יש היערכות למבצעים גדולים ומורכבים וביניהם „יוזמה הפקתית" של הפסטיבל שיתשתייע בתיאטראות הפועלים בארץ. לקראת פסטיבל 87 יש מגעים עם האופרה הישראלית החדשה להעלאת אופרה שבחירתה טרם נקבעה. כן נערכים מגעים אינטנסיביים עם ה„פיקולו תיאטרו דה מילאנו" מכון התיאטרון של פיטר ברוק, התיאטרון האיסלנדי „פוטלא" „התיאטרון הלאומי שאיו" מצרפת עם ההצגה „אלקטרה" של ויטז, תיאטרון הפנטומימה הפולני של טומשבסקי, ה„ברלינר אנסמבל" ממזרח ברלין, באלט שטוטגרט ועוד. על סמך לקחי הפסטיבל הנוכחי הוחלט להרחיב את המופעים הישראליים שיהיה להם השנה ביקוש רב ולכן יחפשו מנהלי הפסטיבל דרך לשיתוף פעולה בין התזמורת הפילהרמונית לפסטיבל.

כתב־אישום, חסוי בשלב זה, הוגש נגד אורי דרור החשוד ברציחת אשתו

כתב אישום נגד אורי דרור (36) מבית הספר מירון, החשוד ברצח אשתו נוגה (35) תוך הסוואת המעשה בתאונת דרכים הוגש אתמול לבית־המשפט המחוזי בנצרת.

בשלב זה, על פי החלטת בית המשפט, כתב האישום נגד דרור חסוי ואינו ניתן לפרסום. פרקליטו של הנאשם, עו"ד שמואל קינן, הגיש לבית המשפט בקשה לקיים את הדיון המשפטי בדלתיים סגורות כדי למנוע פגיעה במשפחה. נשיא בית המשפט, השופט יוסף בהלול והשופטים מיכה לינדנשטראוס ואביגדור משעלי, שבפניהם יתברר משפטו של דרור, יקיימו ב־1 ביולי דיון בבקשה זו. עד להחלטתם יישאר בעינו הצו האוסר את פרסום כתב האישום ויותרו לפרסום רק הפרטים שבית משפט השלום התיר לפרסם בזמנו. ב־8 לחודש תהיה הקראה בבית המשפט, ובה יצטרך הנאשם להשיב על האשמה המיוחסת לו.

לפני קצת יותר מחודש וחצי נתגלתה מכוניתם הפרטית של בני הזוג דרור בואדי, לא הרחק מאיזור חורפיש ובתוכה גופתה של נוגה. בתחילה נדמה היה למשטרה כי מדובר בתאונת דרכים, אולם חקירה מקיפה העלתה כי מדובר בחשד רצח. כחשוד נעצר אז דרור ועל פי בקשת פרקליטו אסר אז בית משפט השלום בעכו פרסום פרטים שונים על עצם ביצוע הרצח, הרקע, וכיצד דורדרה המכונית לואדי. בית המשפט התיר אז רק את פרסום העובדה כי דרור נעצר כחשוד ברצח וכי קיים חשד סביר שניסה להסוות את הדבר ולתאר את מותה של רעייתו כמוות בתאונת דרכים.

היתושים יחוסלו אם תיפתר בעיית הביוב סביב גוש דן

מאת עמרם גבאי, סופר „דבר"

„אם יפתרו את בעיית הביוב של הישובים שסביב איגוד ערים (ביוב) גוש דן, ישפיע הדבר על פתרון בעיית היתושים" – אמר אתמול יו"ר איגוד ערים גוש דן, סגן ראש עיריית תל אביב יצחק כספי, במסיבת עיתונאים ב„מבולי" הים התיכון בבת ים, לאחר סיור בשני מפעלים בבת ים אשר התקינו מתקנים למניעת זיהום האוויר.

לדבריו, „המגיפה" אינה באה מגוש דן אלא מהיישובים אור יהודה, יהוד, בית דגן וקרית אונו, אשר אינם מחוברים לביוב מסודר ועל כן מזרימים שפכיהם לנחל איילון, שהוא מקום דגירה טוב ליתושים.

כספי הוסיף כי באחרונה חלה הרעה משמעותית במצב מי הירקון בשל הזיהום של צרכנים נוספים, כפר סבא והוד השרון, אשר אינם שותפים לאיגוד הערים גוש דן ואשר גורמים זיהום נוסף בירקון.

עוד אמר כספי כי כשני מיליון דולר הושקעו בשנה החולפת על ידי מפעלים תעשייתיים המשתמשים במתווך מי שפכים לצרכי תעשיה. הוא הוסיף כי המפעל הגדול של איגוד הערים, הנמצא במערב ראשון לציון, ייחנך תוך החודשים הקרובים ואז הוא יכפיל את כמות המים המטוהרים לתעשיה עד ל־80 מיליון מ"ק.

בסיור שנערך באיזור התעשיה בבת־ים הוצגו שני מפעלים (סאקא) לשמרים ולוין אפשטיין להדפסות המהווים דוגמה לשימוש היעיל במתקנים לטיהור אוויר. במפעלים אלה זכה האיגוד לשיתוף פעולה מלא והיום פסקו להגיע התלונות על זיהום ממפעלים אלה.

מפעיל „השוק הפתוח" באשדוד ביצע הקלטות סמויות בעירייה – לפי הוראה

מאת דני צדיקוני, סופר „דבר" בדרום

מפעיל השוק עמרם אדרי (49), הקבלן שהפעיל את „השוק הפתוח" באשדוד, גילה למקומון „כאן דרום" כי בשנה האחרונה הקליט, בהוראת אנשי היחידה לחקירות הונאה במשטרה, שיחות עם אנשים בעיריית אשדוד. [illegible]

על אדרי נאסר כבר בית המשפט להיכנס לבית העירייה לאחר שתקף את ראש העירייה אריה אזולאי, הנמצא עתה במעצר. לדבריו הוא מסר ליחידה על שוחד שניתן לפקידי העירייה בנוכחותו, על תשלום שוחד מצידו לפקיד בכיר בעירייה ועל אחד מחברי הנהלת העירייה, שהבטיח לו שאם יתרום למסע הבחירות שלו, יימשך החוזה שלו עם העירייה על ניהול השוק. [illegible]

נראה ששאול שרף, בעל חברה לשיווק בשר, שהודה כי תרם לקרן הבחירות של אזולאי 500 שקל, יקבל מעמד של עד מדינה. [illegible] יצויין, כי כל עוד לא יורשע ראש העירייה הוא רשאי להמשיך בתפקידו. [illegible] רק אם יורשע בעבירה שיש עימה קלון, יאלץ לעזוב את תפקידו. ואז תבחר מועצת העירייה את אחד מחבריה לראשות העירייה.

מושב הקורטוריון נפתח היום

רבו הסטודנטים בטכניון חרף האילוצים הכספיים

מאת יוסף מיכלסקי, סופר „דבר"

במעמד 280 נציגים ומשקיפים מ־14 מדינות ומישראל, שר המדע גדעון פת ונשיא הטכניון פרופ' יוסף זינגר, נפתח אתמול המושב השנתי של קורטוריון הטכניון.

מרכז הדיונים יהיה דו"ח נשיא הטכניון וסוגיו על מצבו הכספי של המוסד ועתידו המדעי והחינוכי. בהתאם לדו"ח, חרף האילוצים התקציביים גדל בשנים האחרונות מספר הסטודנטים הלומדים לתואר שני ושלישי בפקולטות חיוניות לתעשיה כגון הפקולטות לחשמל (כולל אלקטרוניקה) ומחשבים. בארבע השנים האחרונות נוספו יותר מ־45 מיליון דולר בקרנות חדשות, והוקמו 29 קתדרות.

במסגרת אירועי המושב הוענקו אתמול חמישה תוארי עמית כבוד של הטכניון לחמישה תורמי הטכניון: ללואיס בנג'מין ומרים בנג'מין, ראובן פינקלשטיין ומרים קומנדיי, כולם מארה"ב, והנרי טורוסברג מצרפת. היום יוענקו תוארי דוקטור כבוד של הטכניון לשר משה ארנס, לפרופסורים אנאטולה אברהם, סימון אוסטרך ולואיס סמולין, לד"ר אלאן הופמן ולד"ר ארנו א. פנזיאס זוכה פרס נובל על גילוי קרינת הרקע שנותרה מהמפץ הגדול עם היווצרות היקום, לנורמן סיידן, לסידני קוהל וליונג סטרנס.

מוענקים יוענקו פרסי הארווי, לפרופ' צ. לאוטרבור ולפרופ' בנימין מור. בימי המושב ייחנכו הקתדרה ע"ש פרנץ אולנדורף, מבכירי המדענים בתחום מדעי החשמל, המרכז לחקר מערכות הלב, מעבדות רפואיות, קתדרות בארכיטקטורה, מושבים ומדעים בירדפאיים.

במעמד שר החינוך, יצחק נבון, ייערך היום טקס פתיחת משכן הקבע של המוזיאון בבניין הטכניון ההיסטורי בהדר הכרמל. לרגל המאורע תיפתח בו תערוכה המוקדשת להמצאותיו של ליאונרדו דה וינצ'י.

תוכנית הצטיידות ל„אל־על" ב־1.5 מיליארד דולר ל־15 שנה

מאת אריה אגיז, סופר „דבר"

תוכנית הצטיידות בכלים של 1.5 מיליארד דולר ל־15 שנה הוכנה ב„אל־על". התוכנית תובא בקרוב להכרעת הממשלה.

תוכנית ההצטיידות מבוססת על שתי הנחות־יסוד: ש„אל־על" תוסיף להיות המוביל הלאומי ותגיע במחצית הנוסעים בין ישראל והעולם, וכן על גידול שנתי מתמיד של 5 אחוזים בתנועת הנוסעים בעולם, לרבות בקווים הישראליים. התוכנית מחולקת לטווח הקרוב, לחמש השנים הקרובות; לטווח בינוני, לעשר שנים; ולטווח ארוך. עלות ההצטיידות הדרושה לעשר השנים הקרובות היא 700 מיליון דולר.

התוכנית מביאה בחשבון שתי אפשרויות: הצטיידות החברה בכוחות עצמה והצטיידות בכספי המדינה. אפשרות שלישית, הימנעות מהצטיידות כלל, „תעלה את החברה לנתיב של אתא", מזהיר גורם תעופתי בכיר.

התוכנית ממליצה על הצטיידות „אל־על" בכוחות עצמה, אולם דבר זה מותנה בהבראת מצבה הכספי. הגרעון המצטבר של „אל־על" מסתכם ב־350 מיליון דולר ועל הממשלה למצוא הסדר לפרעון חובות אלה, לרבות החובות הלא־מובטחים לבנקים. עם הבנקים ממילא יש להגיע להסדר עד ספטמבר הקרוב. כן רובץ על „אל־על" נטל הוצאות הבטחון בסכום של עשרות מיליוני דולר בשנה. נוסף על כך נושאת „אל־על" בהפסד שנתי שבין 20 ל־30 מיליון דולר בשל איסור הטיסות בשבתות ובחגים. התוכנית מביאה בחשבון שהממשלה תשא בהוצאות אלה. אשתקד הסתכם ההפסד הכולל של החברה ב־10 מיליון דולר ומכאן, שאילמלא הוצאות הבטחון והפסדי השבת, יכולה „אל־על" להגיע לרווח של עשרות מיליוני דולר בשנה.

חוגים תעופתיים בכירים מעריכים, שהממשלה תהיה מוכנה לאשר ל„אל־על" את תוכנית ההצטיידות המבוקשת, בתנאי שלא תיאלץ להקצות לכך כספים משלה כעת. מכאן, שיש סיכוי סביר, כי המטוסים שיידרשו ל„אל־על" בחמש השנים הקרובות, ייחכרו ולא [illegible] תמנע את הצורך לשלם בעד המטוסים כעת, אלא התשלומים יבוצעו בהדרגה במקביל להפעלתם מתוך ההכנסות השוטפות.

ל„אל־על" דרושים עתה ששה מטוסים תוך פחות משנתיים במקום מטוסי ה„בואינג 707", שהטסתם תיאסר בשמי אירופה מינואר 1988. נראה, כי הנהלת החברה מעוניינת להוציא מטוסים אלה מהשירות ולמוכרם, במקום להתקין בהם משתיקי־קול. אם תתקבל עמדתה, תצטרך החברה לבחור בין מטוסי „בואינג 767" ו„בואינג 757" ובין מטוסי „מד־83" מתוצרת מקדונל־דאגלס. נראה, כי בחירת מטוסי „אירבאס" מתוצרת אירופית אינה מעשית מטעמים עניינים ומדיניים כאחד.

תכנית ההצטיידות של „אל־על" תובא בימים הקרובים לידיעת מועצת־המנהלים של החברה ואחר־כך תוצג לפני שרי התחבורה והאוצר. לאחר מכן תובא התכנית לאישור ועדת השרים לענייני כלכלה ובמקרה הצורך, לאישור ועדת־הכספים של הכנסת. נראה אפוא, שההכרעה על עתיד הצי של „אל־על" תתקבל רק לקראת סוף הקיץ.

השירותים המוניציפאליים בישוב הקהילתי מיתר מצפון לבאר שבע הופסקו אתמול לאחר שוועד עמותת המתיישבים במקום הודיע שאינו מסוגל להמשיך ולתת שירותים, בשל אי הזרמת כספי תפעול לישוב על ידי משרד הפנים.

ההסתדרות הכללית של העובדים
הסתדרות הגמלאים
ביום 17.6.86 בשעה 9.30 בבוקר
באולם הישיבות של הועד הפועל, רח' ארלוזורוב 93 קומה 7
מתקיימת ישיבת מרכז הסתדרות הגמלאים
בהשתתפות החבר משה יהודה מנכ"ל משען והחבר אורי לאור יו"ר אש"ל
– חברי המרכז ויושבי ראש הסניפים מוזמנים –
המרכז

הוועידה העשרים ושלוש (האסיפה הכללית) של תנובה
תיפתח ביום חמישי י"ב בסיון תשמ"ו (19.6.1986)
בשעה 8.30 בבוקר
באולם הקונגרסים (גני התערוכה, שדרות רוקח) בתל־אביב.
צירי הוועידה מתבקשים לדייק.
מרכז תנובה

מזג האוויר ביעדי הטיסה החשובים של סוויסאיר

אוסלו	11–23	בהיר
אמסטרדם	15–27	בהיר
בוא' איירס	13–19	בהיר
הלסינקי	15–24	בהיר
הונג קונג	27–31	בהיר
וינה	15–23	בהיר
ז'נבה	12–16	מעונן
טוקיו	20–26	בהיר
טורונטו	9–23	בהיר
יוהנסבורג	5–17	בהיר
לונדון	12–25	בהיר
ליסבון	22–32	בהיר
מאדריד	14–29	בהיר
מונטריאול	11–17	מעונן
ניו־יורק	17–29	בהיר
סאן פאולו	15–28	מעונן
פאריס	19–25	מעונן
פרנקפורט	17–24	בהיר
ציריך	17–26	מעונן
ריו דה ז'נרו	17–31	בהיר
שטוקהולם	14–25	בהיר
שיקאגו	12–19	גשום

תל אביב: רחוב בן יהודה 1, טל' 243352
ירושלים: רחוב יפו 30, טל' 225233
חיפה: דרך הים 1, טל' 384455
באר שבע: רחוב האבות 38, טל' 35252
swissair

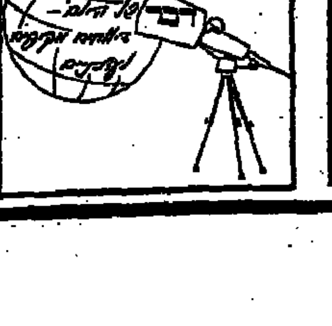

לחברנו לעבודה
ישעיהו אורזיצר ובני ביתו
אתכם באבלכם הכבד במות
הרעיה והאם
מלכה ז"ל
תנחומים לבני המשפחה
הנהלת מבטחים והעובדים

להברנו משה פרנק
אתך באבלך במות
אחותך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
סניף כפר מלכי ישראל
ההנהלה והעובדים

לפנינה ושאול סוסליק
השתתפותנו הכנה באבלכם
על מות האחות
יונה
מפלגת העבודה
מחוז ת"א, סניף רמז

המועצה האזורית תמר
אבלה על פטירתו של
משה (מוסיה) לנגוצקי
אורח הכבוד של המועצה
וממקימי התשתית לחדוש ההתיישבות
העברית בחבל ים־המלח
משה שמיר
ראש המועצה

אנו משתתפים בצערו של החבר
גרינברג ישעיהו
במות אביו ז"ל
ומביעים את תנחומינו למשפחה
בתי זיקוק לנפט בע"מ
ההנהלה ועדת העובדים

אנו משתתפים בצערו של החבר
גרינברג ישעיהו
במות אביו ז"ל
ומביעים את תנחומינו למשפחה
שמנים בסיסים בע"מ
(שב"ה)

לחיים ביאור
אתך באבלך על מות
האב ז"ל
ההסתדרות הכללית של העובדים באי"
פורום הדוברים

ביום שלישי י' סיון תשמ"ו 17.6.86,
יום השנה לפטירת חברתנו
אסתר ראבד ז"ל
נעלה לקברה בשעה 17.30.
המשפחה
ובית מעון חיים

אבלים עם בית מעגן מיכאל והמשפחה
על
ניר בר
בוגר בית ספרנו שנפל במילוי תפקידו
ביה"ס חוף הכרמל